

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egyszeri évre 10 korona, félévre 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő
KÁROLY GYULA

Főszerkesztő
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Törvényhatósági választások.

A törvényhatósági tisztviselők mandatumai az év 31-én lejár. A tisztújító közgyűléseket tehát a törvény szerint még ebben az évben meg kellene tartani. De minden újságolvasó tudja, hogy a kormány az államosítást tervezés és szinte junktüm-van a kormányának azon szándéka, hogy a vármegyéket államosítja és az új választói törvény életbeléptetése között.

Mi lesz ily körülmények között? Összevissza három hónap áll a kormány rendelkezésére. Lehet-e ez alatt egy félévszázad óta napirenden lévő kérdést megoldani? Azt a nagy kérdést, amely már Eötvös József barát „A fülű jegyzője” című irányegényének megírására bírta, s amely félévszázados kérdés a munitipalistas és a centralisták szemlenni párbajait annyiszor felkötö?

A megoldás módjára két verzióról halunk. Az egyiket Biharban találták ki és abból állana, hogy a kormány egyszakosos

törvényjavaslatban a törvényhatósági tisztviselőket a mandátumát egy évre tovább megadná; ezzel eltörlődne a választás 1914-re a meddig a kormánynak ideje lenne a közigazgatás államosítását parlamentaris uton keresztül vinni. A másik verzió szerint a kormány a közigazgatás átalakítását a jegyzők államosításával egyetemben azonnal napirendre tűzi és keresztül hajítja. Akár így, akár úgy, de a vármegyei élet új korszaknak néz elébe és emberi számítás szerint nem választunk többé viceispánt.

Jó lélekkel elhiszük mindenkinek, hogy la nem egyébert. csupán pietásból bizonyos borongó érzés száll az ember lelkére, mikor jóformán Szent István intézményét, vármegyei rendszert kell temetnie; azt a rendszert, amelyről mint az alkotmány védbátyáiról beszéltek apáink és az elnyomatás sok százasod idején itt ápolták a nemzeti öntudatot. Gyönyörű és szükséges volt a vármegyei rendszer akkor és különösen a nemesi kiváltságok idején gyönyörűen simul a magyar temperamentumunkhoz. Ma azon-

ban más időket élünk. A nemzeti öntudatot egészen másképp kell ápolnunk és parlamentarizmusunkban, valamint iskoláinkban kell látnunk ennek templomát. A közigazgatás pedig a szörke napi élet folyamatos munkája, melyet eddig is nagyon megrontott, hogy a kenyérszerző hivatalos lett állások elfoglalóit hat-hat évenként választották és így igen sokszor még bírói funkcióiban is meg kellett gondolnia a tisztviselőnek; vajjon az abszolút igazságot szolgáltatassák-e ki, vagy pedig kényszerű helyzetekben arra gondoljanak, hogy a megye egy hatalmasának nem teiszó ítélet megnyire rontja pályájukat. Esetleg nem fog-e ez kenyérszerzőre vezetni? A ki a közigazgatás birodalmában csak némileg járta, fogja tudni, hogy effajta lelki harcok hányzór van kitéve a vármegyei tisztviselő. mikor szemben a hatalmas urral egy napszámos munkásnak kell igazságot tenni. Azt hisszük, hogy maguk a törvényhatósági tisztviselők legjobban áhíthják az államosítást, kivéve természetesen azokat akiket a vármegyén, legalább némely vár-

A fiu gazember.

Írta: PAKOTS JÓZSEF.

II.

Szék Barnabás csodálkozva nézett a lányra.

— It? — mondotta érhételtenül és belépett.

— A lány felszegen, bizonytalanul állott elébe.

— De most nincs itt. Csak később jó haza.

Szék Barnabás kedvtelven nézte a lányt, akinek gyerekarcát pirosra festette a zavar és jövedvény mondta:

— Nem baj. Megvárom. Én az apja vagyok.

A lány eliskolította magát. Halálhalvány lett és reszkette, félve nézett az ajtó felé. Látszott rajta, hogy legjobban szeretett volna elfutni.

Szék Barnabás valami különös elfogódottságot érzett. Sajnálta a leányt, aki úgy megrontott tőle és szelid hangon mondta:

— No, no, hát olyan ijesztő vagyok én?

A lány karikára nyílt, félénk szemekkel nézett az öregre. Könny ragyogott a pilláján s mikor az öreg, hogy jobban megnyugtassa, megsimogatta a haját, hirtelen göresös szeretettel ragadta meg a simogató kezét és megcsókolta.

Az öreg röstelkedve húzta el a kezét.

— Nem vagyok papok, leányom — mondotta zavartan.

A leány egyszerre megváltozott. Az öreg szelid hangjára mióta minden félelme elpárolgott volna, szelid és boldog gyermek lett, aki sietve húzta le a bundát az öregről és kedveskedve tessékelt be a szobába.

— Ugy-e nagyon elfaradt? Hosszu volt az ut, oh, hogyno! Istenem, tan meg is ehozott. Hiszen del is van már, — csacsogott összevissza. Mindjárt, mindjárt meglesz minden, mikorra megjön Miklós is. Ennel a mondattal hirtelen elakadt a szava. Sötét pir fújotta be az arcát s hirtelen kiszaladt a konyhába.

Szék Barnabás bánulva nézett utána. Valami nehéz, bizonytalan érzés fogta el. Oly készületlenül találta ez a kitonos, kusza helyzet, hogy bekiellenkedésének csak ezzel a dühögéssel tudott kifejezést adni:

— Ejnye, ejnye.

Józan gondolkodású ember volt. Tisztában volt vele, hogy mit jelent ez a lány itt, a fia otthonában

és becsületes lelke mélyén bizonyos háborgást érzett. Ördögbe is, ez a fiu veszettül csinálta a dolgát.

Az öreg körülnézett. A lakás, amelybe jutott szegényes volt. Az ablakokat azonban hófehér függönyök borították és a butorok szinte ragyogtak a tisztaságtól. Meglátszott minden a gondos női kezek nyoma. Olyan kedves kis fészek volt a lakás, amelyben az ember önkénytelenül keresi a dalosmadarat, amely a ház boldogságáról dalol.

A konyhában csakugyan halak dudolni kezdett a lány. Szék Barnabás szívét esőndös melegség fűtötte át, a nyitva maradt ajtó kíváncsian nézett a konyhába.

A lány ott sürgött-forgott a tűzhely körül. Fehér kötényében, a munkától kipirult lázas arccal olyan kedves látvány volt, hogy Szék Barnabás kezdte érteni a fiát. Ejnye, már jöhetne is az a fiu,

Az öreget ujra elfogta ez a nagy bizonytalanság. Mit csináljon most, ha megjö a fiu? Leszidja, korholja? Nehéz dolog. Nem teheti már a lány miatt sem akit nem bántath meg. Szegény leány, talán nem is tehet róla, hogy ide jutott. Egészen gyermek. Az a bizonytalan kölyök bizonyára behalózta.

Az új



Osram-dróflámpák

Töreketlenek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

megyén uralgó nepotizmus áletett be a hivatalba teltség nélkül. Ezek méltán felnek, hogy az állam a közigazgatás érdekében nagyobb kvalitásokat fog kívánni, mint némely vármegyék becézó, familiás módszere.

Különbön azt hisszük, hogy nyitott kaput döngöztünk. Csengery, Eötvös, Kemény és a többi centralisták, valamint a vármegyei rendszer védői kimerítettek a vitát és mellette ellene összegyűjtöttek minden érvel. Azóta a modern élet egyre szélesedő folyama még nagyobb közszükséggét tette, hogy a közigazgatás gyors, olcsó és jó legyen. A törvényhatósági élet egyre fakult és jelentősége állandóan veszett. Ma már a vármegyétől nem a nemzeti aspirációk pásztorúzenék ujjítását, hanem egyedül és kizárólag jó közigazgatást kívánunk. Aztán hazafias érzésünknek aggódva kell kármelni néhány törvényhatóság fölött a nemzetiségi sötét felhőket. Nem megnyugtató-e, hogy a központi államhatalom egyes törvényhatóságok közszellemét a hivatalnokai kar frissítésével végezheti és a nemzetiségi törekvéseknek háttér szab?

Nemcsak az ember, hanem az intézmények is alá vannak vetve az elmulásnak. A vármegyei rendszer nagy időt látott, érdemét kisebbíteni hazafatlanság lenne. De a modern élet a régi vármegyei rendszert elcsöpi, mert a fejlődés útjában áll és a felsokasodott igényeket kielégíteni nem tudja többé. Több volt benne a tradíció, mint az alkalmazkodás képessége s ezért hal meg, hogy új életre keljen. Mert hiszen a vármegyei közigazgatás államosítása nem szünteti meg a vármegyéket, csak a modern élet igényeire alkalmassá teszi újabb és fejlettebb kulturafeladataira, mely a vármegyékre a jövőben vár.

Színházi élet.

— Lapunk fővárosi levelezőjétől. —

Nem tudok megszabadulni attól a sanda gyanútól, hogy az öreg Nemzeti Színház politikál, amikor Eötvös József báró irányregényét, a „Violát” minden ok nélkül, színe hozta Rosszabb darabot ennél még nem látott az emberfia. Egyáltalában már a regényíró is túllőtt a célon. Mert soha nem fogja elhíttetni, hogy a régi vármegyei rendszer józan családok földmivelőket beugraszt a betyár életbe, mint ahogy ez „Violá”-val történik, tisztán csak azért, mert Nyuzó szolgabíró megbotoztatja. A jóhíru zsványok életrajzá ellegé ismerjük, de sem Sobri, sem Rozsa Sándor, sem egyéb, birre vergődött betyár nem szért lett a törvény üldözött vadja, mert a vármegyei urak rosszul bántak vele. Romantizmus és véralkatt szülte a zsványokat és ezek egyik-másikat Nyuzók csak akkor fogták deresre, mikor már zsványok valának és valahogy a pandurok kezére kerültek. — Ha a Nemzeti Színház a porból ilyen ócska és rossz darabokat kiás, a szentelt víz se mossa le róla azt a gyanút, hogy mikor az államosítás nagy kérdése szönyegre kerül, ő Violá- val akar ennek az eszmének szolgálni. De nem szolgál, legfőleg a maga közönségét riasztgatja el a színházról. Ezen még Bakó, a pseudo operacékes se segít. Sőt!...

Különbön a színházi élet még nincs Budapesten. Az igazgatók titokban tartják sláger darabjaikat, amelyekkel a szezon javán nagy sikereket kívánnak aratni. A legtöbb színház régi készletéből él, vagy meglepő felújításokból. Ami pedig a színházi sikereket illeti, ha szabad jóslatokba boosátkozni, — ezek ebben a szezonban

valószínűleg elmaradnak. Tudja Isten, hogy mikor az úgynevezett kedvezőlen közgazdasági állapotok pusztítanak hazánk ege alatt, akkor megapad a szellemi termelés és inséges időkben a színházaknak is sikertelen meddő estendéjük van. Már tavaly sem volt igazi siker. Azt a sikert értjük, amely háromszáz előadást ér el, mint „János Vitéz”, vagy a „Vig özvegy”. Mért ma a mi szeretett metropolisunkban is az a színházi siker, ha egy darabbal ki lehet húzni a színházi szezon. De még eddig ez csak három darabban történt meg, az előbb említettek mellett a „Bohócok”-gel. Ki lesz az az ismeretlen új ember, aki a közönséget negyediknek megfogja, — ma még nem tudjuk. Azt hiszük, hogy a régiek már nem fognak ilyen színpadi diadalt aratni. Még legjobban biznánk Huszka Jenőben, akinek, különösen a „Gül Baba” dallamai után, az operett zene terén nagy sikert jósolhatnánk, ha oly konokul nem hallgatna és oly komolyan nem fordult volna az Opera felé, ahol egy darabját fogják a szezonban, biznnyal szép siker között előadni.

Ami a színház tájékról az új darabokról kiszivárogo, nem nagyon biztató. A népeóra nagyon bizott új operettjében, a „Nevelés Férjében”. Hogy bizakodása mennyire jogosult volt, azt tudja ma már az olvasó. Nagyon sokat beszélnek Szécs Ernő meséjéről, mely tele van költőiséggel s egyaránt kedves karósonyi darabja lesz nagyoknak, kiesinyek. A Nemzeti már festeti is az új darab díszleteit. Tévedés lenne azonban azt hinni, hogy a budapesti színházak munkaprogramja kész és azokat a darabokat fogják előadni, a melyeket hirdettek. Szó sincs róla! Valamennyi színházgató hiuz módjára les minden világtáj felé a színpadi sikerré és ha a külföldön valami nagy sikerről lesz szó a szezon folyamán, azért versenyezni fognak annak ellenére, hogy a fiókjuk tele van hallhatatlanságra törekvő hazai és külföldi szerzők darabjaival.

Szecs megye!... Lehet-e ezt elhinni?... Egyáltalában lehet-e elkepelni Snackespeare-t Szecs megye nélkül. Az ő jól tagolt magyar szavát és jellembrázolását! A rekedt nagyratörők és a művészi hiúságokban felfortyanó pózolók maradnak, ellenben Szecs megye. Óh! Nem Budán, hanem a Nemzetiben játszik a — színházi képeltenségeket.

Ajax.

Kivülről nyílt az ajtó. A fiu betoppant. A lány a konyhából elébe szaladt. Lázasan szölgotta:

— Nézd, ki van itt?
— Apám! — kiáltotta a fiu, de hirtelen megállt a küszöbön.

Az öreg felemelkedett. A szemöldökei összerándultak, de aztán eszöndése mondta:
Jer, megölellek. Az anyáéért.

III.

Ebéd után, amely kínos eszöndben telt el, az öreg azt mondta.

— Fiam, most jer velem, bejárjuk a várost. A leány szemében egy könny jelent meg.
— De visszajönnek?

Az öreg ránézett. Meghatotta a lány félelme és hirtelen gyönségesség fogta el.
— Oh, hogyné, gyermekem — mondotta — és megöskölte a lány homlokát.

A fiu elképedve nézte az ideget. A lány pedig kacagott vidáman, boldogan és bóbó kedvvel sürgösdött az öreg körül.

Megindultak. A fiu szótlanul, szorongva haladt az öreg mellett, aki az utcán rászékedt:

— Nagy boldonságot csináltál, fiam. Már most mi lesz?

— A fiu hallgatott.
— No jól van, én mondom hát meg — szölgött az öreg. Az anyáéknak nem szabad ezt meg tudni. A leány árva, a leányt leveiszem magammal.
— Mi? Mi az? — Riadt fel a fiu.

Az öreg határozottan folytatta:

— Leviszem az anyáééhoz. A leány jó, derék. Te voltál a romlás, te adod vissza a becsületét Hazaviszem. És az anyáé mellett fog élni addig, amig te kész ember vagy. Az anyáéknak azonban nem szabad tudni a mostani dolgokról. Neki hazudunk. Azt mondjuk, a rokonaitól huztuk el, akik ugyon szegények. Én is hazudom, — az anyáéért. Akit megölne a valóság. Érted? A leányt én nem féltsem. A jó lélek gyermek S az anyáé mellett még jobb válik. Leviszem.

A fiu eszödközve hallgatta az apját, aztán tartózkodva jegyezte meg:

— Főlöleques. Hízuze éu nem akartom felesérgöl venni azt a lányt.

(Vége.)

NESTLÉ FÉLE GYERMEK-É LISZT

CSECSEMŐK, GYOMORBETEGEK ÉS LÁBADÓZÓK RÉSZÉRE

Kisérleti cseleokra fél dobozok a I. Korona B
A hiszleti szűszűzőnek probadozók és hiszriajók ingyen
rendelkezésre állnak a HERUDA NÁNDORFALVA féle
K. főrkárláron BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

HIREK.

— Október 4., Október 4-én Ő Felsőge névnapján d. e. 9 óraker az alsó templomban hálaadó istentisztelet lesz, amelyre a hatóságokat a plebániái vezetősége írásban hívta meg.

— Október hatodika. Közéledik október hatodika, a magyar szabadságharc tragikus fináléja. A hálas nemzet mint más évben, úgy ebben az évben is felkéri halottait, hogy lerója kegyeletét a helybeli intézetek is résztvesznek a kegyelet lerolásában.

— Hivatalosan is megállapították a kolérát Nagykanizsán a Balkán rettegéit réme hozánk is ellátogatott halálotzó kaszával. A rettegés kolera hivatalosan konstátálta lett. A polgármesteri hivatal tegnap délután a következő táviratot kapta a pozsonyi Ferencz József kórház igazgatójától:

Polgármester

Nagykanizsa.

Oszwald János napszámos

béltartalmának vizsgálata

pozitív

Dr. Mergl.

Kamultre nincsen ok, de elővigyázatra igen. Törekedjünk a tisztaságra, óvakodjunk a gyomornak bármily módon való elrontásától, mert be van bizonyítva, hogy az egészséges gyomrot a kolera bacillusai nem tudják megtámadni.

— Szüreti mulatság. A Nagykanizsai Kath. Legényegylet 1913. évi október hó 5-én, vasárnap a Polgári Egylet emeleti nagytermében saját házalapjára zárkózó, jótékonycélú, tréfás jellegű szüreti mulatságot rendez. Kezdés esti fél 9 óraker. Az estélyen a hegybíróé illetve a hegybírói tisztet nagyságos rásbogozóló Remete Geza úrné és nagyságos alsódomborui Zsálf Gyula orsz. köp. ur (Alsódomboru) voltak kegyesek elvállalni.

Előadásra kerül a „Huszártörzse” e. magyar tánc. Előadják a pástornézők. Betanította Szabó István ur, egyleti főtanterendező.

— Az 18. templomban az újvi muszaf istentisztelet az első napon f. hó 2-án csütörtökön d. e. 10 óraker kezdődött, a második nap, f. hó 3-án pénteken, d. e. 9 óraker fog megkezdődni.

— Szüret. Még érett a szőlő, helyesebben részben elrothadt. A termés, ahol a jég el nem verte, mindazáltal jónak ígérkezik és a tavaszi mennyiségben és minőségben jóval felülmulja Azonban a szüretelés csak részenként történhetik. Először leszüretelték a rothadt fűrtöket, majd az éretteket és csak pár hét eltelté után most tartják a tulajdonképpen szüretet. A tavali rosszra vinkó után óhajtva várjuk a jó újbot.

— Rendelet a magyar nyelv tanítása ügyében. Egy rendelet érkezett az ország összes középiskoláiból a magyar nyelv tanítása ügyében. A rendelet részben feljuttja a középiskolák számára kiadott tantervek és utasításokuk intézkedéseit, részben pedig új és hasznos utasításokkal látja el a magyar nyelv tanárát.

Az utóbbi időben a középiskola eltért eredeti ideáljától, a tiszta, költői magyar nyelvtől. A stílusban sok magyartalanság fordul elő. Ennek megszüntetését célozza a miniszteri rendelet.

— Törvényesítők hírek. A nagykanizsai törvényszék tegnap október 1-én egy hónapi fogsággal sújtotta Magdalemnics Ferenc pacsai napszámost, aki még a tavasszal loharapja egy társának a fület. Az ítélet jogerős.

Ma délelőtt pedig Kiss András muracsányi lakos felett ítékezett a törvényszék, aki egy 16000 koronás biztosítási okiratot és több váltót hamisított. A kir. törvényszék 2 évi fogsággal büntelte meg. A védő, Dr. Tamás János, fellebbezést jelentett be.

— A Varasd-Töplicz fürdővendége. A Varasd-töplíci fürdő igazgatósága a múlt hónapban is kiadta vendégeinek névsorát, mely szerint a gyorshatású fürdőt szeptemberben körülbelül 140 állandó jellegű vendég keseste fel.

— Az „URANUS” mozgófényképszínházban Szarvas szálloda (volt Edison színház) október 1-től kezdve mindennap tartatik előadás remek stép műsorral. Az „Uranus” színház agilis rendezője mindent elkövet, hogy a n. é. közönségnek minél élvezetesebb előadásokat tartson. A penéti, szombat és vasárnap előadásán 7 gyönyörű kép lesz bemutatva, köztük két sláger műsor, melynél szebbet egy moziiban sem lehet látni. Bővebbet a falragaszok!

Közgazdaság.

— Osodás szüreti eredmény. A termés biztos fokozása legelőszűbben állati trágyával érhető el és nevezetesen a kőbányai szárított hízósertes trágya bizonyult igen előnyösnek és olcsónak. A szárított sertestrágya a legdurább állati táplálék almentes trágyája és így egész mennyiségében trágyanyagokat tartalmaz. Száraz állapotba van hozva, s így vasuton, mint kocsival a helyszíre zsákokban olcsón szállítható és kényelmesen elszórolható. A szárított kőbányai hízó sertés trágya esodás eredményeket szolgáltatt nemcsak kalászos és kapás növényeknél, de szőlő, dinnye, gyümölcsös- és konyhakertek termését több, mint kétszeresre növeli. A kőbányai szárított hízó sertestrágya hatása mindig teljesen biztos. Kimaradhatatlan és gazdaságossá abban rejlik, hogy mindig, amit a növény rögtön az első évben helyőle, fel nem használ készletként megmarad a földben. Mintegy elraktározza, ebből magyarázható a szárított sertestrágyának sokszorosan bebizonyosodott három éven át tartó utóhatása. Sokszorosan megfigyelték, hogy a kőbányai szárított sertés trágya a

növényt megerősíti és így ellenállóvá teszi mindenféle növényi betegségekkel szemben. A kőbányai szárított hízó-sertestrágya foszforos, káli és nitrogén tartalmánál fogva teljes trágyázásra alkalmas, emellett szerves trágyanyagokat tartalmaz. Es épp a szerves trágyanyagok tenyésztései azoknak a bakteriumnak, amelyel a levegő nitrogénjét a növény számára megkötői képesek. Ilyen módon a gazdák ingyen jutnak a szükséges nitrogén trágyához. A szárított kőbányai hízó sertestrágyát egyes-egyedül a Budapest Kőbányai Trágyaszárítógyár, Bosnyai Schietrumpt és Társa, Budapest, IV. Úlló-ut 21. gyártja. Tízöt éves tapasztalat és a gazdák elismerő levelei alapján az a legelőnyösebb természetmódnyokról számol be és a levelek másodlatát közlegzőzőleg hitelesítve kívánja ingyen meg is küldi bárkinek, a ki ezért a gyárhoz fordul.

Diszes levélpapírok és a
legszebb képes lapok
dus választékban
jutányos árban kapható
Ifj. Wajdits Józsefnél.



HIRDESSÉN A
A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN.

Wotan  **Lámpa**

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Művelt drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyerőveléi Bizletokban, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-körtől 36. Gyár-utca 13.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK

HATÁRNYISZÁR

237 268/1913. sz.
F. H.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1913—1914. évre.

A magyar királyi államvasutak vonalán és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrendtől szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest—nyugati p. udvar—esztergomi és a buda—császárfürdő—öbndai vonal.

A Pilisecabáról Budapestre este 9 h 25-kor érkező vasár- és ünnepnapon vonat szeptember hó 30-án, a Budapestről Pilisecabára d. u. 1 h 05-kor induló és a Pilisecabáról Budapestre este 8 h 15-kor érkező vasár- és ünnepnapon vonat pedig november hó 10-én megszűnik.

A szombathely—pinkafői vonalon a Pinkafőről—Nagyszentmikályra jelenleg d. u. 4 h 41-kor induló vonat Pinkafőről már d. u. 2 h 32-kor fog indulni.

A budapest—nyugati p. udvar—marcheggyi vonalon az Érsekújvárról Budapestre éjjel 11 h 50-kor érkező vonat megszűnik; a Párkány—Nánárról Budapestre délelőtt 8 h 45-kor érkező vonat csak Nagymarosról közlekedik; a Budapestre este 7 h 55-kor induló vonat Párkány Nána helyett csak Vácig közlekedik; a Budapestről Nagymarosra d. e. 11 h 35-kor induló és a Nagymarosról Budapestre este 8 h 10-kor érkező vasár- és ünnepnapon vonat megszűnik; a Budapestről d. u. 3 h 55-kor és d. u. 5 h 20-kor induló vonatok Szob helyett csak Nagymarosig közlekednek; a Nagymarosról Budapestre éjjel 10 h 25-kor érkező vonat csak Váctól marad forgalomban; a Nagymarosról reggel 6 h 35-kor Budapestre érkező és Budapestről éjjel 11 óra 35-kor Nagymarosra induló vonatok Vác és Nagymaros között megszüntetnek; a Hákospalota—Újpestről Budapestre éjjel 3 h 51-kor érkező vonat címarad, megszűnik végre a Pozsonyból Marcheggre este 8 h 50-kor induló vasár- és ünnepnapon vonat. A Budapestről Marchegg felé d. u. 2 órakor induló gyorsvonat Párkány—Nána és Galánta állomásokon nem fog megállni, helyette e két állomáson a d. u. 2 h 30-kor induló gyorsvonat áll meg.

A lipótvár—posonyi vonalon egy új vonat helyettesíti forgalomban, indul Pozsonyól d. u. 4 h 25-kor, érkezik Lipótvárra este 6 h 02-kor.

A ude—ipolyisági vonalon a Váceról—Ipolyiságra d. e. 9 h 59-kor induló és az Ipolyiságról Vácerára este 9 h 13-kor érkező vasár- és ünnepnapon vonat megszűnik.

A párkány—nána—garamberezcei és garamkoudási—aranyosmaróti vonalon a Léváról minden hétfőn reggel Aranyosmarótra induló heti vásári vonat megszűnik.

Az érsekújvár—németprónai vonalon a Nagybellérről Nyitra felé d. u. 3 h 43-kor induló teher vonatnál a személyszállítás Nagybellé és Nagytapolcsány között megszűnik.

A pöstyén—verbói vonalon a vasár- és ünnepnapon idegyvonatpár megszűnik.

A hókai—trencséntépcik—trencséntépcik—fürdői vonalon a Trencséntépcik-fürdőről éjjel 1 h 01-kor, reggel 4 h 49-kor, d. u. 5 h 29-kor és éjjel 10 h 18-kor induló, valamint az oda éjjel 3 h 15-kor, d. u. 2 h 05-kor, este 8 h 40-kor és éjjel 11 h 55-kor érkező motoros vonatok megszűnnek.

A nagyszombat—jókuti vonalon a Nagyszombatra reggel 5 h 55-kor érkező vonat Szenice helyett csak Jabloncától közlekedik.

A budapest—keleti p. udvar—hatvan—ruttkai vonalon a Budapest—Józsefvárosra Gödöllőről reggel 5 h 50-kor érkező és a Budapest—Józsefvárosról—Gödöllőre este 7-kor induló vonatok vasár- és ünnepnapokon nem fognak közlekedni. A vasár- és ünnepnapon idegyvonatpár Budapest—Gödöllő között megszűnik.

A budapest keleti p. udvar—lavocnei és a miskolc—kassai vonalon a Budapestről Kassa felé d. e. 9 h 35-kor induló és a Budapestre Kassa felé este 6 h 25-kor érkező idegyvonatpár szeptember 30-án megszűnik, december 15-től február 28-ig azonban ismét forgalomba helyeztik.

A máramaroszeget—aknaszélnai vonalon a Máramaroszegetről d. u. 3 h 40-kor induló és oda

délután 4 óra 39 p-kor visszaérkező idegyvonatpár megszűnik.

A budapest—keleti p. udvar—predeáli vonalon a Nagyvásárról Kőbánya felső p. udvarra minden hétfőn reggel 6 h 32-kor érkező vonatforgalma kiterjesztetik Budapest keleti p. udvarra, a hova reggel 6 h 40-kor fog érkezni; a Budapestről—Nagykátáról d. u. 3 h 25-kor induló és a Budapestre Nagykátáról este 8 h 10-kor érkező vasár- és ünnepnapon idegyvonatpár megszűnik; a Predeálról Budapest nyugati p. udvarra reggel 7 h 35-kor érkező gyorsvonat Apahida állomáson szeptember 18-tól kezdve feltételeken meg fog állni; a Budapest—nyugati p. udvarról este 9 h 35-kor és az este 10 h 50-kor induló gyorsvonatoknál a megálló Kolozs—Kolozskazán szeptember 15-től kezdve megszűnik; a Kolozsvárról a Budapest felé d. u. 1 h 13-kor induló gyorsvonat Szatna állomáson október 1-től kezdve nem áll meg; Zichybarlangnál a vonatok a téli évd tartama alatt nem állanak meg. A Budapest nyug. o. udvar—Kolozsvár között közlekedő, Budapest nyug. p. udvarról d. u. 2 h 25-kor induló, valamint az oda d. u. 1 h 50-kor érkező gyorsvonatpár III. oszt. utasokat nem fog szállítani, helyette a Budapest nyugati p. udvar—Székelykocsárd—Marosvásárhely között közlekedő, Budapest nyug. p. udvarról este 10 h 50-kor induló, valamint az oda reggel 6 h 50-kor érkező gyorsvonatpár lesz III. oszt. utasok szállítására berendezve.

A székelykocsárd—besztercei vonalon az éjjeli vonatpár megszűnik.

A marosudvar—besztercei vonalon a Marosudvarról—Nagység—Budatelkére jelenleg este 6 óra 18 percekor induló vonat már délután 4 óra 20 percekor fog indulni.

A nagyvárad—püspök (feliks) júrdói vonalon a júrdói évd vonatok megszűnnek.

A nagyszében—čaineni vonalon a nyári idegyvonatpár megszűnik.

A budapest nyug. p. udvar—orszvai vonalon a Budapestről—Ceglédre d. e. 11 h 55-kor induló és a Budapestre Ceglédre este 9 h 20-kor érkező vasár- és ünnepnapon, valamint a Szegedről Kiskunfélegyházára este 8 h 10-kor induló és a Szegedre Kiskunfélegyházáról reggel 5 h 37-kor érkező naponta vonatok megszűnnek, Karánsebestől—Lugosig a Karánsebestől este 10 h 30-kor induló tehervonatnál a személyszállítás megszűnik.

A temesvár—józsefvárosi buziasfürdői vonalon a Temesvár—Józsefvárosra Buziasfürdőről este 9 h 12-kor érkező vonat helyett a Temesvár—Józsefvárosra este 7 h 10-kor érkező vonat fog közlekedni.

A szombolya—nagybecskereki vonalon a Torontál—szécsányra reggel 7 h 55-kor érkező vonat Nagybecskerek helyett csak Nagybecskerekégyapartól fog közlekedni.

A kishyir—kerekegyházi vonalon a Kishyirre d. e. 11 h 31-kor érkező és az onnan d. e. 11 h 45-kor induló vonat megszűnik.

A cegléd—kupa—kovácsmajori vonalon a Ceglédre Csemő felé éjjel 3 h 39-kor induló és a Ceglédre Csemő felől reggel 6 h 10-kor érkező vonat a november 1-től február 28-ig terjedő időtartamra megszűnik; a Ceglédre Kupai Kovácsmajor felől este 9 h 36-kor érkező vonat november 1-től április 30-ig az egész vonalon, a Ceglédre Kupai Kovácsmajor felé este 6 h 40-kor induló vonat pedig Gerjéttől—Kupai Kovácsmajorig megszűnik; ellenben a Ceglédre Tierjéttől este 8 h 15-kor érkező vonat a fenti időtartamra ismét forgalomba helyeztik.

Az eszék—zupanjai—szávaparti vonalon a Zupanje—szávaparttól Zupanjére jelenleg este 6 h 20-kor induló vonat Zupanje szávaparttól már d. u. 3 órakor fog indulni.

A strizivojna—vipolje—samaci vonalon a Strizivojna—Vrpoljéről jelenleg jelenleg d. e. 10 h 57-kor induló vonat már d. e. 9 h 30-kor fog indulni.

A baja—bedán zombori vonalon a Zomborról jelenleg d. e. 8 h 57-kor induló vonat Zomborról d. u. 12 h 35-kor fog indulni.

A nagyfény—csanlavéri vonalon az éjjeli vonatpár megszűnik.

A sunja—doberling vonalon a vonatok menete gyorsítottak.

A budapest keleti p. udvar—fiúmei vonalon a Fiuméről Budapestre d. e. 9 h 35-kor érkező gyorsvonat Fiumétől Adony—Pusztaszabolcsig október hó 1-től február 28-ig megszűnik.

A Budapestől Fiuméba este 7 h 40-kor induló

gyorsvonat október 1-től február 28-ig megszűnik. Budapest keleti p. udvar és Budapest—Kelenföld között azonban 1914. februárban minden hétfőn, esztörtökön és szombaton a wien—budapest—tiroli—riveria expressvont hálókocsijával forgalomba helyezetik. Skradtól—Fiuméig a vasár- és ünnepnapon idegyvonatpár megszűnik.

A kőrös—belóvár verőcei vonalon a vonatok menete Kőrös és Belóvár között gyorsítottak.

Az adony—pusztaszabolcs—tapolcai vonalon a nyári idegyvonatpár megszűnik.

A jutás—alsóőrsi vonalon az Alsóőrsre d. u. 3 h 09-kor érkező és az onnan este 7 h 27-kor induló vonat megszűnik.

A székesfehérvári—paksi vonalon a Börgöndről Székesfehérvárra d. e. 10 h 11-kor induló vonat megszűnik.

A győr—jutás—ujdombóvári vonalon a Hajmáskéről Győrre minden szombaton és a Győről Hajmáskérre minden hétfőn közlekedő vonat megszűnik.

A celldömöcs—csáktornyai vonalon Zalaszántán—Kisfaludpuszta és Zalaegerszeg között a hajnali vonatpár, a zalaszántán—kisfaludpuszta—zalaszántányi vonalon pedig a csatlakozó vonatpár megszűnik.

A túrje—balatonszentgyörgyi vonalon Zalaszentgrót és Túrje között — a Túrjére este 7 h 24-kor érkező és az onnan este 6 h 33-kor induló vonat megszűnik.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Aspirin

vásárolunk eredeti

TABLETTÁKBAN

20 drb. K 1,20

Minden Tablettát az ASPIRIN szó van rábágyogva.


Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld und Leverkusen b. Mählen a. Rhén.



MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Suchard



ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Felolvasó: KÁROLY GYULA

Főszerkesztő: KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182 — Hirdetések díjazásáról szerinti.

Október 6.

Hatvanégy esztendeje, hogy mártir-halált haltak az aradi tizenhármak; hosszú idő és mégis úgy rémlik, mintha tegnap történt volna e gyászos esemény. Mert a magyar nem egyhamar felelji történetének legsötétebb, legfajdalmasabb pontjait.

Az aradi vértanuk emlékezete úden él bennünk; szívünkben megdönthetetlen oszlopot emeltünk a hősök hőseinek, szabadságharuk dicső félisteneinek. És bensünk legmélyében ott lappang, ott pislákol és néha ott tüzel és lángol a gyűlölet, a düh zsarát-noka, hogy hatalmas lángelméinktől, csodás vitézségű hadvezéreinktől fosztottak meg bennünket.

És ők, a nagyok a dicsők, a hősök felemelt fajjal bátran mentek a bitó alá és most sem rettegtek a biztos és esufos halált, mint száz éves ekkeseredett útközvetben, hol mindig a hadseregek élén voltak.

És bevégeztetett... ott sirt, javszékelt

az egész nemzet, a legdrágább, a legigazabb könnyek öntöztek a friss lantokat, a halhatatlan emlékü mártírok többé nem ébredtek fel, testük a rideg sír maradt. De feltámadt szellemük, a ragyogó, a glóriás, a fényt-sugárzó. És a csüggedt, reményvesztett nemzet lassan-lassan magához tért, eszmélt, régi energiája tetívágya, bátorsága visszazállt és dolgozni kezdett. Bizott magában, hitt még megmaradt nagy fiában és remélt a jövőben.

A tizenhármak szelleme azonban ott élt a nemzet lelkében és bármint is fordult Magyarország sorsa, a haza hű fiait nem tudnak felejteni.

Eszendőről-esztendőre nagyobbra nőnek szemünkben és évről-évre élénkebben rajzolódk le képzeletünkben, lelkeletünkben a gyászos nap emlékezete. Ápoljuk e szent nap emlékét bensőnkben, örizzük meg az aradi vértanuk emlékezetét lelkeletünkben, nemzedékről-nemzedékre, apáról-fiura szájljon a nagy hősök imádota, a sötét nap emlékének méltó és kegyeletes megünneplése, mert

hát október 6-át kiirtani, kigyomlálni szívünk-ből, emlékezetünk-ből nem hagyjuk, nem engedjük, de nem is lehet.

Ünnepeljük meg, csendesen, méltóan október 6-ának emlékezetét. Az egész ország, az egész nemzet egyöntetűn ünnepeljen, hogy lássa a sok ellenségünk, hogy Magyarország fiai a gyászsban a kegyeletadózásban egygék; a nagy gyásznapot a legnemessebb, a legmagasabb érzelmeiket váltják ki belőlünk; nem affektáljuk, nem mimeljük a fájó, a marangoló érzéseket, de férfiasan, fenségesen ünnepeljük a vértanuk halálának soha el nem felejtendő évfordulóját.

Gyászolj, ünnepelj Magyarországot; sirasd el te nemzetlegszenetebb, legdrágább könnyüidet; emlékezzünk dicső kor csodás hőseiről, adózzunk, a nagy mártírok halhatatlan emlékezetének!

Gyászolj nemzet, magyar nemzet, gyászolj országot, Magyarországot! Sirj, zokogj te nép, omoljanak forró könnyüid! Dicsők, szentek, nagyok voltak a mártírjaink; büszkén, déleok gen mentek a bitó alá s utolsó lehelletük,

Képek a jelenből.

Felsőbb leány.

Tizenhat év s most is iskolába járok, nevetnek rám ötkönn a fiatal párok. Mások meg is állnak és úgy néznek reám, mintha csak mondauák: csinos diákleány!

Ugy pirulok, futok, bácsák ott lennék már, az iskolán belül mennyi bohóság vár. Egyik ezzel beszélt, másik azt hallotta, egy sereg titokban beszél a sarokba. Oda futok én is, vége a mesének, cseneytűző hangzik, a padokba térnek.

Munkaóránk lesz most, ábrándok ideje, jertek elő, fejem veletek van tele. A míg a kötőtűt forgatja a kezem, sok vidéket bejár kalandozó eszem.

Tizenhat esztendő! s édes uramfia, halommal vár reám a német, francia. Lecke lecke után, hozzá még mi minden, csodálkozom sokszor, ha magam tekintem. Fizika, matézis, természetrajz, magyar, még elsorolni sem tudom úgy egyhamar. Varrók és horgolók, női munkát végezek, jaj, heh sok mindent mért reám a csuf végzet. Az iskola nekem igazi mély börtön, életemet benne olyan kinnal töltöm. Hanem mégis csak jó, hogy van itt iskola, különben tán magam nem járbatnék soha. De így én, Istenem, milyen kedves dolog, a szívem rá mindig oly hevesen dobog, ha az ismerősök kalapot emelnek, a midőn mellettem szép lassan elmeunek. Én rájuk mosolygok, ők visszanevetnek, ezért nincsen párja a diákleletnek.

Van e mellett még más, de van arra gondom, hogy ne tudják otthon és én el nem mondóm.

Néhány kedves verset kaptam már titokban, mennyi szép gondolat érzés van azokban! Néha felolvasom, hogyan irigyelnek, oly jól esik nekem, úgy örülök ennek. Bizony nem kis dolog, ők is elismerik, ha költő ihletet szépségsémből merit. Igaz, csak diák még, a ki rólam versel, de én nem törődöm egy cseppet nem ezzel. Hátha nagy költő lesz még egykor belőle, a milyen szépen ír, kitelhetik tőle.

Az én szépségsémről hányan olvasnak majd és hányan hallatnak bosszus, irigy sóhajt. Én pedig örülök s milyen boldog leszek, irjatok csak sokat s rólam kedves kezek!

Szeretek olvasni költeményt és regényt, belőlök meritek okulát és reményt. Ha elábrándoztam a regény hősein, akkor veszek elő szép, kedves verseim. Költőktől tanulok szellemet, szépséget, örömmel olvasom az édes meséket.

Az új



Osram - dróflámpák
Törekedjenek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Fingor és Fia, Budapest VI., Hajós-uca 41.

utolsó szavak is a drága imádott haza volt. Megmutatták, hogy a honért nemcsak élni, a honért meghalni is tudnak. Megmutatták, hogy nekik az első gondolatuk és utolsó szívverésük a haza!

Elporladtak a dícső, a csodás hősök, elenyésztek a föltenek, de nevük fennáll, lelkeinkben élnek, szellemük közöttünk jár, buzdítja, lelkesítve a honszerelme.

Forgassuk e nagy napon a történelem lapjait, olvassuk el malaszt gyanánt, gyógyító-írkeiben dícső, tüneményes, fényes cselekedeteiket: olvassuk el a hatalmas vezérek regébeillő vítézi tetteit s nyerjünk enyhületet általuk, tanuljunk hazaszeretetet, tetőrt, bátorságot és halálmegvetést belőlük.

Búszkák lehetünk a multunkra, arra a multa, mely telve volt megannyi fájdalmas és szomorú, de annál csodásabb, ennél istenibb eseményekkel: búszkák lehetünk arra a multunkra, melyben még inatultuk, hogy élni tudunk, akarunk és fogunk: nem rettegve soha a számos ellenséget, elszántan szembeszállva velük.

A nagyoktól merítsünk igaz, hatalmas érzést lelkesedést, álljunk szilárdan és rendíthetetlenül, igazságunkért még az életünket is adjuk oda, de gyavák, ijedősek, honárulók ne legyünk soha.

A nagy évforduló alkalmából adózzunk illő kegyelettel az aradi vértanúk emlékeztetésére: röjjük le kegyeletünknek igaz adóját a nagyok szelleme előtt. Zarándokoljunk el szent sirjukhoz és ihletessük meg lenkünkét, szívünkét csodás szellemünköl! De ha távol is volnánk szent sirjuktól, minden gondolatunk, minden érzésünk az övéké legyen.

Hányféle világ az, a mi élém tárul, beh sokszor hullógal koncepp a pillámról. A szép vers elhatol szívem középig, nem vagyok a földön, talán csak egy félig. De bizony a könnyem nem sokáig csordul, sírás nevetésre nálam könnyen fordul. Bánkódóm s nevetek a olyan boldog vagyok, a versolvással soha föl nem hagyok.

Jaj, mi az?... A tüvel megsúrtam a kezem, véres lett a csipke, de segíték ezen. Uj ruhámra készült, tisztának kell lenni, kibontom egy kissé, hiba nem lesz semmi. Hosszu lesz a ruhám, hegyha rá gondolkodok, az egész iskola velem körben forog. Eltűnnek a padok, az egész báloterem, a hol majd számomra öröm és hők terem. Most erre nevetek, már máshová nézek... Milyen nagy boldogság, a mit mostan érzek. Pedig itt ülök az iskola padjain s tanulással telnek esteim, napjaim.

Csingilingi... ejnye! Az óráuk vége! mosolygóra válik szomszédaim képe. Nevetek már én is, ünnepek szép alkalmok, csevegek fogunk most, rárn várnak a lányok.

Agárdi László.

Divatcsevegés.

A kivágtott esti öltözéket mostanság túllire vagy sifonra dolgozzák teljesen halcsont nélkül és ez olyan általános, hogy a társasági divat kezdetével részletesen ismertetni akarjuk kedves olvasóinkkal. — Legelsőben is ugye megijed az ember a gondolatra, nem tulságosan lenne és áttelző-e ez a divat? De nyomban utána megeszadjuk a művezetet, melylyen a szabók ilyen lehesterül alapon jóállásu ruhát tudnak készíteni és örülnék annak, hogy vége a páncélszerű deréknek, mely akár évés, akár tize közben agyonkiszta a viselőjét. Táriást ad a miderővonalag, mely az alak és az öltözék szerint hat-tizenegy centiméter magas a deréktől felfelé számítja. Ezt testhálórú formájúak és kővéreb alakos elől-hátul puha halcsonttal lehet neki támasztékot adni. Az óvszalag alsó széléhez varrják a derékbelést, mely csupán mellig ér és finom poncséból vagy molból, halcsont nélkül készült. Sifon vagy toll egészíti ki a belést a kivágás vagy nyakbetét széléig, a szabás kimonó formájú és a tornának megfelelően vagy rövid vagy egészen hosszú ujjja van, ugynevezett babakapocsos kapcsolókkal. Amennyiben belésáljra szükség van, azt is hozzáfűzzük az óvszalaghoz. Ujjában belésáljat nagyon könnyű selyemből, valamennyi térdén alól készítik, azontul sifonnal vagy tollal egészítik ki. Ott, ahol a selyem véget ér, keskeny ólomszalaggal nehezítik meg. Az óvszalag szélét keskeny csipke szegélyezi.

Mindannak amit itt elmondottunk, a készítése nagyon ügyes kezét kíván. Attól pedig, aki viseli, hogy kifogástalan legyen az első ruhakódása: (fűzője, fehérneműje és divatos a testápolása. Ilyenformán vannak ezzel a divattal. Nem kell szigoruan ragaszkodnunk ahhoz, amit diktáltak; a magunk ízlésére változtathatjuk és csak éppen élleme ne tegyük — de módositani minden lehet. Emlékezzünk csak a töl-betétre! Milyen csunyan hatottak azok a hölgyek, akiknek éppenséggel sem kifogástalan testök azon átázottak.

Lágy és simulékony a újdivatú prémpökény is. A valódi prémpökény oly örületesen emelkedik az ára, hogy a gyárosok mind tökéletesebb utánzatok gyártásna fáradoznak, ami már mesés módon sikerült is nekik. Meglehet, hogy a tulságosan hosszúrtó felsimeri benne az utánzatot, de az árbau olyan nagy a különbség, hogy még ennek a vosszedelmére is ajánljuk a kevésbé tehetősöknek. Különösen a perzsa-permet tudjak nagyon szépen utánozni a legfinomabb plüssből is állítólag Angliában. A szörmeutánzat mind oly simulékony és finom, hogy kábatos ruhát, stólát és karmantyt is készítenek belőle. Ami a valódi prémet illeti, itt is megbámulhatjuk a szücs-mesterek ügyességét. Egyekben mind újabb és újabb szörmeleket igyekeznek kikutatni. Így újabbban feldolgozzák az orosz patkány szőrét, leopárdét és a közönséges rókadét, melyet minden színe befestenek. Kétféle prémet is feldolgoznak, még pedig legellenőrzésbuket: vakondokokat leopárdal, a patkányt szukkezéssel, szilt rókadat, britsvantot nyereclé, perzsa-prémet hermeliannel stb.

A szörme lágyasága, mely mindig újra felkelteti csudálkozásunkat, bár igaz, hogy sem nem olyan meleg, sem nem olyan tartós mint volt, de lehetővé teszi, hogy még redőzzék is és mindegy, hogy prémből vagy selyemből készul-e a köpeny, a forma egyformán könnyed és kacor. A nagyanyáink merev ódon bundájá nagy csudálkozással néztek meg a kecske-utódat. Megemlítsere málló a köpenyek belése: legkedveltebb hozzá a brokát és a damaszt eszternyepiros, narancs- és citromsárga, illa vagy zöld színben, mely néha arany- vagy ezüstszálakkal van átšzóve.

A drága préme és prémutánzatot pótolja, még pedig mint rendkívül divatos cikk, a preselt stülplüss. A mintásata nagyon hatásos és hogy ezt a mintázatot teljesen érvényre juttassák, kissé visszatnyultak a divatban: a legújabb forma a rácsolt kekre köpeny, a „bonne femme” azal a klómbőségig, hogy hosszú és lefelé meglehetősen szűk kimonójú vagy hosszabbra. A váll magasságában a köpeny négy centiméter szélesen rácsolt báronypántba van foglalva, mely egyúvé van szabva a boldogult tihargallérral.

Még magyarázatképen annyit, hogy amikor mi beszámolunk a divatnak néha rémes tulkapasáiról, ezt csak köteleességserűben, mint divaltal beszélük, melynek mindent szóvá kell tennie, de az ilyenféle tulkapásoknak mindig csak a Módositásait ajánljuk.

HIREK.

— Kolera városunkban. Mindenütt a koleráról beszélnek. Az intézkedések egész serege lát napvilágot. És örömmel konstátálhatjuk, hogy a járvány szűnőfélben van. A járványkórház betege is annyira jobban vannak. Logy rövidesen elhagyhatják a kórházat. És így remélhetjük, hogy a két halottal, és a három koleragyanus beteg felgyógyulásával a járvány véget ér.

— Az iskolák a gyermekszakosztatás ügyét. A beteg gyermekéről való gondoskodás fontos ábrét szolgálja a gróf Zichy János kormányzata által álló Zsófia Gyermekszanatórium Egyesület, amely az általános működő Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatóriumot ez évben egy újabb pavilonnal is kibővítette és benne a szegény iskolatársaságok gyermekeit ápolását teljeseen ingyen nagy áldozatkészséggel végézi. De az első magyar gyermekszanatóriumot csak elenyésző kis töredékkel képes az ápolásra szorulóknak befogadni, miért is állam és jársadalom együttes áldozatkészségével szervezi most a Gyermekszanatórium Egyesület a Rózsadomb egy szép felvételt nagy tulken Bokay Jánosnak a gyermekgyógyászat hírneves tanárának programja szerint a Zsófia központi gyntőgyermek-kórházat.

Ezen magaslatos feladat érdekében fordul most a gyermekszanatórium kormányzósa segítségért a nemzet mindig hű és őszetlen muakásaihoz: a nemzet oktatóihoz.

Jankovich Béla vallás és közoktatásügyi miniszter ugyanis, aki tárcája terhére a tervet szűzön visszamenőleg támogatja, most minthogy a gyermek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak és a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegényorsú beteg gyermekek felségítésének ugye a tanulóifjúság felkeltetéshez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy a tanulóifjúság a gyermekszanatórium érdekében gyűjtést eszközölhessen.

Ezuten is azal a kérelemmel fordul a Gyermekszanatórium kormányzósa a közönséghez és főleg a tanulóifjúsághoz, hogy néhány fillérral a központi Zsófia gyermekkórház letetéséhez is hozzájáruljanak. A gyűjtött összeg felutántására szolgáló leveket a tanítézetek tanárjai és tanítóitól lehet átvenni és ugyanezen az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, melylyen a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irgalmasabb szözb és megaltozott, mint a szegény beteg gyermekek ágya fölött hajlik!

Felkérjük tehát a tanulóifjúságot, hogy a leg-

meleőbb érdeklődéssel támaszkodnak a Gyermekszaktórium vezetőinek törekvését, hogy a gyermekszaktóriumot gyűjtés minél eredményesebb legyen! hogy a magyar gyermekvédelem legújabb vára a Zsófia Központi Gyermekkorház is megépülhessen.

— **Az OMKE nagykanizsai kerülete.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés nagykanizsai kerülete, melynek működési körzetébe városunk kereskedelme is tartozik, szeptember 28-án tartotta közgyűlését Nagykanizsa város tanácstermében. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette a felolvasott jelentéseket és számadásokat. — Az új tisztikar a következők: Grünhut Henrik elnök, alelnökök Heltai József és Unger Ullmann Elek, pénztáros Rosenber Henrik titkár Gáspár Béla. — Választották még 26 tagú választmányt. Mint értesülünk, a kerület új vezetősége teljesen át szervezi az egyesületet. Adatgyűjtést fog indítani a körzethez tartozó kereskedő vállalatok az kívánalmairól, panaszairól, melyet egységesen feldolgozva, ügykezelő fog részben saját hatáskörében, részben az OMKE központ új orvosonál. A kanizsai kerület elnöksége reméli, hogy a most meginduló intenzívebb munka a kerület összes kereskedőit és cégeit tömöríteni fogja az egyesületben, hisz a jelenlegi gazdasági válságban a kereskedő társadalom legjobban rászorult a tömörítésre.

— **Elvágta a nyakát.** Özv. Primusz Jánosné vespérmű öregy asszony, Előd-utcai lakásán, 3-án reggel elvágta a nyakát. A vérben fetrengő asszonyt egy levélhordó találta meg, kinek hívására a mentők a kórházba szállították. Tettének oka kedvezőtlen anyagi helyzete volt.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Pisztolydurranás verte fel vasárnap délután félkettő tájban az ünnepi hangulat csúcsát. Kraus József, 20 éves fiatal ember utna meg fiatal életének egyformaságát s bucsút akart annak mondani, Kiszity-utca 36. szám alatt levő lakásán — vállon lötte magát. A szenzációra éhes emberekől csakhamar csődület támadt az ingyen spektakulumra. Dr. Goda és Fűrési rendőrtiszt is megérkeztek a mentők kíséretében s a könnyen sebesült életutalt bevitték a kórházba. Bár csúcsok szavakkal minden felvilágosítást megtagadt, úgy bírlik, hogy reménytelen szerelmi betegsége bírta tettének elkövetésére. Állapota nem reménytelen és sebe sem életveszélyes Még örvendhet az életnek.

— **Szerencsétlenség.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délutánja Csengery-ut 105 számú házban. Itt lakik Karosi József mozdonyvezető, kinek kis négy éves fiacskája az első emeleti ablakban játszadozott. A fiúcska egy őrzetlen pillanatban kiestett az ablakból és súlyos sérülésekkel terült el a földön; koponyacsontja is megrepedt. Mindesetre nagyobb gondot kellene fordítani arra, hogy hasonló szerencsétlenség elő ne fordulhasson.

— **Kolera.** Bizony sok intézkedés történik most a már kitört kolera megfékezésére. Némelykor azonban nincs ratió az intézkedésben. A legényegyeteknek nem lehetett megtartani a szüreti mulatságot és közös táncgyakorlatát, de a Meyersberg Frida tánciskolában vacsora előtt és után

nagyban megy a táncztatás. S azután a mozik, hol a legkülönbözőbb utcákból jönnek össze az emberek továbbra is nyitva maradnak! Miért?! Ki tudna erre választ adni?!

— **A M. A. V. téli menetrendjéről** bennünket közlő érdeklődő vonatkozásnak idejét a következőkben adjuk. Zalaszentivárról Zalaegerszegről reggel 501 percek, 790 percek, délután 140 percek, 411 percek, 830 percek és 950 percek indulnak vonatok Zalaegerszegről pedig Zalaszentivárra reggel 412 percek, 643 percek, 1124 percek, délután 233 percek, 602 percek és 842 percek közlekednek vonatok. — Csáktornyáról — Zagrábba reggel 510 percek, 635 percek — délután 1 óra és 440 percek indulnak vonatok; míg Zagrából — Csáktornyára reggel 502 percek, 1032 percek — délután 428 percek közlekednek közvetlen vonatok, amelyek Varasdót is érintik. — Zalaegerszegről Sárvárra innen Kőszegre reggel 341 percek, 1030 percek és délután 620 percek indulnak vonatok Balatonszentgyörgyről — Keszthelyre reggel 215 percek, 245 percek, 504 percek 643 percek, 1120 percek — délután 110 percek, 320 percek, 613 percek és 958 percek, 1140 percek közlekedik a helyiérdekű, míg Keszthelyről — Balatonszentgyörgyre reggel 120 percek, 328 percek, 530 percek, 949 percek, 1145 percek — délután 232 percek 504 percek, 654 percek 1032 percek indulnak vonatok. — Gyékényesről — Fiuméba 120 percek, (gyors) 910 percek, (este) 1150 percek, (éjjel gyors) 110 percek, (gyors) 615 percek (személy v. reggel) indul; míg Gyékényesről — Budapestre 1110 percek (személy v. éjjel) 208 percek (gyors v. éjjel) 1040 percek (személy v. délután) 620 percek (gyors v. délután) indulnak vonatok.

— **Az „URANUS” mozgófényképezésében** Szarvas szálloda (volt Edison színház) ma hétfőn és holnap kedden bemutatásra kerül az „Apa és fia” társadalmi dráma 7 felvonásban. 2450 méter hosszú remek filmkolozás. E csodaszép műsort nagy áldozatok árán szerelte meg az igazgató és a rendes olcsó helyiárak mellett mutatja be a n. é. közönségnek. Hétfő követve el az, aki a remek csodaszép műsort elmulasztaná. — Szerdán és csütörtökön új műsor.

Irodalom.

Félesztendő „Az Érdekes Ujság”. Első félesztendő pályáját megfutotta „Az Érdekes Ujság”. Meglepetésel jött és úgy győzött, mint egy kellemes meglepetés: az első órában már meghódította a közönséget. Azon a napon, melyen „Az Érdekes Ujság” először kopogtatott, bebocsátást nyert s azóta úgy hozzátartozik a család szükségleteihez, mint a kenyér. Ünnepe, amikor friss szám kerül a család asztalára. „Az Érdekes Ujság” est a gyors népszerűsége: nyilván annak köszönhető, hogy nemcsak a közönség jogos kíváncsiságát elégíti ki gazdag és aktuális képtartalmával, de súlyt fektet a képek

művészi szépségére és izlées kiállítására is. A legzsebb, a legérdekesebb és legaktuálisabb képek mindenkori „Az Érdekes Ujságban találhatók. „Az Érdekes Ujság” mélynyomású borítékai pedig egységesen szeszenciöl annak hétének, amelyen megjelennek. Hozzájárulnak „Az Érdekes Ujság” gyors népszerűségéhez mellékletei is. Amit „Az Érdekes Ujság” az asszonyok, a gyermekek és a tudományos tudnivalók iránt érdeklődő közönség számára henteink nyújt, az igazán fölételegessé teszi a családok számára a külön újságok járatását. „Az Érdekes Ujság” számol a család minden igényével és öröme az egész családnak, szülőknek és gyermekeknek egyaránt. Az első félesztendő tanuságot tesz mellette, hogy „Az Érdekes Ujság” beváltotta, amit ígért. Igazán az érdekes újságja volt Aktuális, érdekes, változatos, izlées és tartalmaz az eddig megjelent számok képes története a fölfolyt félesztendők. Egyoldalú politikai állásfoglalás nélkül, tárgyilagos kronikása a hét eseményeinek és azokat mutatja be, akiről — gyűlölködve vagy rajongva — de beszélnek, mert érdekesek és aktuálisak. Jogos önérttel tekint tehát vissza az első félesztendőre és jogos reményességgel néz a jövőnd elő, mert árti, hogy beváltotta a hozzá ígért reményességeket és tudja, hogy fokozott buzgósággal fogja kielégíteni a hozzá fűződő vára-köszöket. „Az Érdekes Ujság” előfizetési ára negyedévre 2.80 K, fél évre 5.60 K, Egész évre 11.20 K. Egyes szám ára 24 fillér. Kisdóhívtal Budapest, V. Váci-körút 78. sz. alatt van.

ÉRTESÍTÉS!

A Nagykanizsa, Kőszeg és Kismarton állomásokon elhelyezett katonaság részére az 1913. év november 1-től 1914. október 6-ig terjedő időtartamára kenyér és zabberlet utáni szállítására vonatkozólag.

Az ajánlati tárgyalás a soproni os. és kir. katonai élelmezési raktárnál 1913. évi október 14-én 9 órakor fog megtartani.

Az ezen tárgyaláshoz érvényes feltételek a soproni os. és kir. katonai élelmezési raktárnál felsorolt hirdetemény és szállítási feltételek füzetekben, mely utóbbiak díjtalanul megszerezhetők — foglaltatnak. Sopron, 1913. október hóban.

Diszes levélpapírok és a legszebb képes lapok dus választékban jutányos árban kapható Ifj. Wajdits Józsefnél.

Wotan

A legjobb és a legértékesebb drótszálas lámpa. Huszöt drótszállal 75% árammegtakarítás.



Lámpa

Kapható villanyvezetési hivatalokban, villanytápostekben és a MABYAR SIEMENS-GENUERT-ÜZVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK

MÉRLEGESÉGE

237263/1913. sz.

F. II.

A magyar királyi államvasutak teli menetrendje 1913-1914. évre.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-én a teli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest-nyugati p. udvar-estergomi és a buda-császárfürdő-öbndi vonalon.

A Piliscsabáról Budapestre este 9 h 25-kor érkező vasár- és ünnepnapjainak szeptember hó 30-án, a Budapestről Piliscsabára d. u. 1 h 05-kor induló és a Piliscsabáról Budapestre este 8 h 16-kor érkező vasár- és ünnepnapjainak pedig november hó 10-én megszűnik.

A szombathely-pinkafői vonalon a Pinkafőről-Nagyestemhályra jelenleg d. u. 4 h 41-kor induló vonat Pinkafőről már d. u. 2 h 39-kor fog indulni.

A budapest-nyugati p. udvar-marcheggi vonalon az Érsekújvárról Budapestre éjjel 11 h 50-kor érkező vonat megszűnik; a Párkány-Náná-ról Budapestre délelőtt 8 h 45-kor érkező vonat csak Nagymarosról közlekedik; a Budapestről este 7 h 55-kor induló vonat Párkány-Nána helyett csak Vácig közlekedik; a Budapestől Nagymarosra d. e. 11 h 35-kor induló és a Nagymarosról Budapestre este 8 h 10-kor érkező vasár- és ünnepnapjainak megszűnik; a Budapestről d. u. 3 h 55-kor és d. u. 5 h 20-kor induló vonatok Szob helyett csak Nagymarosig közlekednek; a Nagymarosról Budapestre éjjel 10 h 25-kor érkező vonat csak Vácól marad forgalomban; a Nagymarosról reggel 6 h 35-kor Budapestre érkező és Budapestről éjjel 11 óra 35-kor Nagymarosra induló vonatok Vác és Nagymaros között megszüntetettek; a Rakospalota-Ujpestről Budapestre éjjel 3 h 51-kor érkező vonat elmarad, megszűnik végre a Pozsonyból Marcheggre este 8 h 50-kor induló vasár- és ünnepnapjainak. A Budapestről Marcheggre-féle d. u. 2 órakor induló gyorsvonat Párkány-Nána és Galánta állomásokon nem fog megállni, helyette e két állomáson a d. u. 2 h 30-kor induló gyorsvonat áll meg.

A lipótvár-pozsonyi vonalon egy új vonat helyezettik forgalomba, indul Pozsonyból d. u. 4 h 25-kor, érkezik Lipótvárra este 6 h 02-kor.

A vác-ípolysági vonalon a Vácról-Ipolyságra d. e. 9 h 59-kor induló és az Ipolyságról Vácra este 9 h 13-kor érkező vasár- és ünnepnapjainak megszűnik.

A párkány-nána-garambencei és garamkövösi-aranyosmaróti vonalon a Lévárról minden hétfőn reggel Aranyosmarótra induló heti vásári vonat megszűnik.

Az érsekújvár-németprónai vonalon a Nagybéléről Nyitra felé d. u. 3 h 43-kor induló tehervonatnál a személyszállítás Nagybél és Nagytapolcsány között megszűnik.

A pöstyén-verbói vonalon a vasár- és ünnepnapjainak megszűnik.

A hódak-trencséntepic-trencséntepic-fürdő vonalon a Trencséntepic-fürdőről éjjel 1 h 01-kor, reggel 4 h 42-kor, d. u. 5 h 29-kor és éjjel 10 h 18-kor induló, valamint az oda éjjel 3 h 15-kor, d. u. 2 h 05-kor, este 8 h 40-kor és éjjel 11 h 55-kor érkező motoros vonatok megszűnnek.

A nagyszombat-jókuti vonalon a Nagyszombatra reggel 6 h 55-kor érkező vonat Szenice helyett csak Jablonectól közlekedik.

A budapest-keleti p. udvar-hatvan-ruttai vonalon a Budapest-Józsefvárosra Gödöllőről reggel 6 h 50-kor érkező és a Budapest-Józsefvárosról-Gödöllőre este 7-órás induló vonatok vasár- és ünnepnapokon nem fognak közlekedni. A vasár- és ünnepnapjainak Budapest-Gödöllő között megszűnik.

A budapesti keleti p. udvar-lavocsei és a miskolc-kassai vonalon a Budapestről Kassa felé d. e. 9 h 35-kor induló és a Budapestre Kassa felé este 6 h 25-kor érkező idegyorsvonatpár szeptember 30-án megszűnik, december 15-től február 28-ig azonban ismét forgalomba helyeztetik.

A máramrossziget-áknaszlatinai vonalon a Máramarosszigetről d. u. 3 h 40-kor induló és oda

délután 4 óra 39 p-kor visszaérkező idegyorsvonatpár megszűnik.

A budapest-keleti p. udvar-predelői vonalon a Nagyváradról Kőbánya felső p. udvarra minden hétfőn reggel 6 h 39-kor érkező vonatforgalma kiterjesztetik Budapest keleti p. udvarra, a hova reggel 6 h 40-kor fog érkezni; a Budapestről-Nagykátára d. u. 3 h 25-kor induló és a Budapestre Nagykátáról este 8 h 10-kor érkező vasár- és ünnepnapjainak megszűnik; a Predelőről Budapest nyugati p. udvarra reggel 7 h 35-kor érkező gyorsvonat Aphidra állomáson szeptember 16-tól kezdve feltétlenül meg fog állni; a Budapest-nyugati p. udvarról este 9 h 35-kor és az este 10 h 50-kor induló gyorsvonatoknál a megállás Kolozs-Kolozskazán szeptember 15-től kezdve megszűnik; a Kolozsvárról a Budapest felé d. u. 1 h 13-kor induló gyorsvonat Sztána állomáson október 1-től kezdve nem áll meg; Zichyfalurangnál a vonatok a teli évad tartama alatt nem állanak meg. A Budapest nyug. p. udvar-Kolozsvár között közlekedő, Budapest nyug. p. udvarról d. u. 2 h 25-kor induló, valamint az oda d. u. 1 h 50-kor érkező gyorsvonatpár III. oszt. utasokat nem fog szállítani, helyette a Budapest nyugati p. udvar-Székelyköcsárd-Marosvásárhely között közlekedő, Budapest nyug. p. udvarról este 10 h 50-kor induló, valamint az oda reggel 6 h 50-kor érkező gyorsvonatpár lesz III. oszt. utasok szállítására berendezve.

A székelyköcsárd-besztercei vonalon az éjjeli vonatpár megszűnik.

A marosludas-besztercei vonalon a Marosludásról-Nagyeség-Budatekőre jelenleg este 6 óra 18 percek induló vonat már délután 4 óra 20 percek fog indulni.

A nagyvárad-püspök (feliks) fürdői vonalon a fürdő évdő vonatok megszűnnek.

A nagyszében-cáineti vonalon a nyári idegyorsvonatpár megszűnik.

A budapest nyug. p. udvar-orsovai vonalon a Budapestről-Ceglédre d. e. 11 h 55-kor induló és a Budapestre Ceglédre este 9 h 20-kor érkező vasár- és ünnepnapjainak, valamint a Szegedről Kiskunfélegyházra este 8 h 10-kor induló és a Szegedre Kiskunfélegyházról reggel 5 h 37-kor érkező naponta vonatok megszűnnek, Karánsebestől-Lugosig a Karánsebestől este 10 h 30-kor induló tehervonatnál a személyszállítás megszűnik.

A temesvár-józsefvárosi buszifürdői vonalon a Temesvárról-Józsefvárosra Buszifürdőről este 9 h 12-kor érkező vonat helyett a Temesvárról-Józsefvárosra este 7 h 10-kor érkező vonat fog közlekedni.

A szombolya-nagybecskereki vonalon a Torontál-szőcsányra reggel 7 h 55-kor érkező vonat Nagybecskerek helyett csak Nagybecskerekbágyapartól fog közlekedni.

A kisnyír-kerekegyházi vonalon a Kisnyírről d. e. 11 h 31-kor érkező és az onnan d. e. 11 h 45-kor induló vonat megszűnik.

A cegléd-kupai-kovácsmajori vonalon a Ceglédre (Csemő felé) éjjel 3 h 39-kor induló és a Ceglédre Csemő felől reggel 6 h 10-kor érkező vonat november 1-től február 28-ig terjedő időtartamra megszűnik; a Ceglédre Kupai-Kovácsmajor felől este 9 h 36-kor érkező vonat november 1-től április 30-ig az egész vonalon, a Ceglédre Kupai-Kovácsmajor felé este 6 h 40-kor induló vonat pedig (terjedő) Kupai-Kovácsmajorig megszűnik; ellenben a Ceglédre Gerjéről este 8 h 15-kor érkező vonat a fenti időtartamra ismét forgalomba helyeztetik.

Az eszék-zupanjei-szávaptari vonalon a Zupanje-szávaptartól Zupanjére jelenleg este 6 h 20-kor induló vonat Zupanje szávaptartól már d. u. 3 órakor fog indulni.

A strizivojna-vipolje-samaci vonalon a Strizivojnya-Vrpoljéről jelenleg jelenleg d. e. 10 h 57-kor induló vonat már d. e. 9 h 30-kor fog indulni.

A baja-beadun-zombori vonalon a Zomborról jelenleg d. e. 8 h 57-kor induló vonat Zomborról d. u. 12 h 35-kor fog indulni.

A nagyfény-csantavéri vonalon az éjjeli vonatpár megszűnik.

A sunja-doberlyng vonalon a vonatok menete gyorsítottak.

A budapesti keleti p. udvar-fiumei vonalon a Fiuméről Budapestre d. e. 9 h 35-kor érkező gyorsvonat Fiumétől Adony-Pustaszabolcsig október hó 1-től február 28-ig megszűnik.

A Budapestől Fiumába este 7 h 40-kor induló

gyorsvonat október 1-től február 28-ig megszűnik, Budapest keleti p. udvar és Budapest-Kelenföld között azonban 1914. februárban minden hétfőn, csütörtökön és szombaton a wien-budapest-tirólvizirai expresszvonat hálókocsijával forgalomba helyeztetik. Skradtól-Fiuméig a vasár- és ünnepnapjainak megszűnik.

A kőrös-belovár verőcei vonalon a vonatok menete Kőrös és Belovár között gyorsítottak.

A adony-pustaszabolcs-lapolcai vonalon a nyári idegyorsvonatpár megszűnik.

A jutás-alasóórsi vonalon az Alsóórsd. u. 3 h 09-kor érkező és az onnan este 7 h 27-kor induló vonat megszűnik.

A székesfehérvári-paksi vonalon a Börgöndről Székesfehérvárra d. e. 10 h 11-kor induló vonat megszűnik.

A győr-jutas-ujdombóvári vonalon a Hajmáskéről Győr minden szombaton és a Győről Hajmáskérig minden hétfőn közlekedő vonat megszűnik.

A celdömölk-csáktornyai vonalon Zalazentiván-Kisfaludpuszta és Zalacszerzeg között a hajnali vonatpár, a zalazentiván-kisfaludpuszta-zalazentiváni vonalon pedig a csatlakozó vonatpár megszűnik.

A túrje-balatonszentgyörgyi vonalon Zalazentigről és Túrje között — a Túrjére este 7 h 24-kor érkező és az onnan este 6 h 33-kor induló vonat megszűnik.

Az igazgatóság

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Aspirin

vásárolni eredeti

TABLETTÁKBAN

20 drb. K 1,20

Minden Tablettára az ASPIRIN szó van rábágyasztva.

Farbentfabrik von Friedr. Bayer & Co.,
Eiberfeld und Leverkusen b. Mählen a. Rhein.

MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Suchard

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri évre 10 korona, félre 6 korona, Nagyedre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladó, szerkesztő:
KÁROLY GYULA

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182 — Hirdetések díjazásában szerinti.

Reformáljuk a középiskolákat.

Csak a minap olvastuk, hogy Jankovich Béla közoktatásügyi miniszter a magyar stílus oktatásáról egy fölötté megiszívlelendő átiratot intézett a hazai középiskolák vezetőihez. Ami fölötté stílusztáink, íróink és nyelv-izléssel megáldott szónokaink évtizedek óta jajgattak, hogy tudniillik az iskola nem eléggé törődik a magyar stílus kiképzésével, hogy tanáraink könyveiket egy lehetetlen magyarsággal írják, hogy hivatalos aktáink érthetetlenül, nyelvfelemódásokkal és kaotikaringós stílusbotlásokkal vannak spekelve, ezt végre megiszívlelték odafönt is és a miniszter nyomtatékosan kifejezést ad abbéli reményünknek, hogy a jövőben a magyar fukát és leányokat mégis csak magyarul és nem holmi zagyva nyelven fogják a tudományokra tanítani Nagy örömnünkre szolgált ez az első lépés a magyarosítás felé. Az iskola ezt a nyelvfrontást a németeknél akkor kezdte, amikor a tudósok röstel-

ték a nép nyelvét használni, amikor a legfőbb nyelvi szépségeket a latin nyelv szerkezetében találták és saját nyelvüket is ennek a nyelvnek a formája szerint alakították át a műveltebb németek. Így volt ez minálunk is. Mi így a magunk szép, tagozódott, lendületes és szabatos nyelvünket bele-szorítottuk a latin nyelv formái közé és fölvetvük nyelvünkbe többek között a felmúlt igeidőt, amely egyáltalában nem felel meg a magyar nyelv szellemének, amely éppen e miatt hova-tovább már az irodalomból is ki fog pusztulni. A németek felismerték s közdelmet folytatnak eme idegen befolyás ellen, az idegen kifejezések kiküszöbölésére egyesületek alakították és a rossz németiség elleni áramlatnak már könyvtáakra menő irodalma van.

Jankovich Béla vallás és közoktatásügyi miniszter nem állt meg ennél az egy kérdésnél, a miniszter elébb azt a tervét közölte a középiskolákkal, hogy magyarul oktassanak, másrészt azonban az a nagy gondolat lebegett előtte, hogy érthető és könnyű magyarsággal tanítsák a közép-

iskolákban mind azokat a tantárgyakat, amelyeket ezeidig nem tanítottak olyan értelemben, hogy abból a középiskolából kikerülő ifjúnak haszna lett volna. Ő maga egy újabb leiratban arra a tényre figyelmezteti az országos közoktatási tanácsot, hogy hazai középiskolai oktatásunk mögötte marad a haladó kor követeléseinek. Amikor a miniszter csak arra utal, hogy Európában a tudományos megismerésnek újabb és újabb területei nyílnak és a technikai vívmányok az emberi kultúrát napról-napra fokozzák, akkor a magyar középiskola ezekről az új jelenségekről alig vesz tudomást és így a magyar ifjúság teljesen mögötte marad a külföldi ifjúság képzettségének. De még ennél is elszomorítóbb jelenség a miniszter szerint az a tény, hogy a hazai középiskolai oktatás még a számára kijelölt hagyományos kereteken belül sem végzi kielégítő módon feladatát.

Nagy hiánynak tartja a miniszter azt, hogy az elemi iskolákból a gimnáziumba kerülő gyerekek nyomban a latin nyelv

A volentör trükkje.

A fiatalember, aki Löhne kritikussztaza mellett állt, nem tartozott ahhoz a szerény fajtához, amelynek kipírul az areál és részlős lesz a hangja, amikor egy ajánló levelet közeledik egy szemüveg, komoly ur felé. A villogó szemű fiú subanocson könyömlő volt, köhögött, a székelt, amely mellett állott, folyton rangatta, hogy a kopogása valahogyan fölbuzdossa a kritikust, aki valósággal beleturta magát az írásba. Végre Löhne ur egy pillanatra fölemelte a fejét és idegesen nézte a fiatalembert.

— Schmidt Károly vagyok, mondta ez és Globwitz tanár ur ajánlólevelet hoztam.

A szemüveg emberek bánatos tekintetével nézett a kritikuss az ifjura, aki sietett hozzátüenni:

— Nem színész, író szeretnék lenni és a pályámat az Ön újságjánál szeretném kezdeni.

— Jó reklám lesz a lapunknak, az bizonyos, mondta a kritikuss félig kedvesen, félig maliciával.

— Lesz; biztosra veszem, hogy lesz, mondta az ifju, az utolsó szót erősen hangsúlyozva.

— Nohát, akkor nézük csak írást.

Schmidt ányújtotta a levelet, amit Löhne hangosan fölolvast:

„Kedves Barátom, ez a fiú itt most érettségizett nálam, de már három évvel ezelőtt találkoztam vele egy kültermi kocsmában ital és kártya mellett. Az iskolai kérdésekre soha egy szabatos feleletet nem adott, de viszont soha olyan számárságot nem mondott, amiért megbüntethetők volna egy szekundával. Még egy csomó hasonló jellemzést közölhetnék róla, de úgy gondolom, ez egymagában elég ahhoz, hogy őt a társaságotokba ajánljam. Fogadd a kegyeidbe és faragj belőle embert. Barátod Globwitz.

A levél elolvassása után a kritikuss alaposan végignézte a fiút és gyorsan megalkotta róla a véleményét. Egy léha, jólelkű gyerek lehet, inkább az ötleket, semint a stílus embere.

— Mellettem lesz az íróasztala. Színházakba küldöm őt majd, művészekhez, művésznőkökhöz akiktől híreket hoz és interjúkat. A híreket Ön írja meg, az interjúkat majd tollba mondom Önnek. Ez azonban nem publicistika és ha érvényesülni akar ezen a pályán, akkor terokedjk egy-két eredeti trükkre Mert teleplezni panamakát vagy hatóságí „fölköléségeket össze-zsúdni holmi botlások miatt, az már nem

hat az újság erejével. Önnek eszelednie kell, nem kritizálni. És e cselekvés új legyen és szenzációs.

Még tovább prédikált volna Löhne ur, ha a szabóba nem perdül egy hölgy, aki nyomban elúrta a hívását azzal, hogy a kritikuss nyakába borult, drága lelkeknek szólította és durcás kedvességgel kérte számon azt a néhány hízlelő sort, amit a kritikuss már jó régen ígért neki.

A színészfiú fiatal volt, csak mostanában kapott egy másodrendű operett-színházhoz szerződést és tele volt szereplés vágygal. A kritikuss azonban tízedragu művésznöknek találta a leányt, akit egy tisztes család társaságában ismert meg és ezen alkalommal ígérte azt a bizonyos néhány hízlelő sort, amit azonban önvád és lelki undor nélkül nem írhatott volna le. Löhne ur most is ezuttal — talán negyvenedazer fölöttöte erőszakolt mosolyát, meg-simogatta a leány pulha, selemes kezét és biztatón mondta:

— Meglesz, gyermekem, meglesz; ami késik nem mulik Nem lesz baj, ha két-három héttel később válik magából primadonna.

A leány elég eszes volt ahhoz, hogy a dolgát egy kelletlen megjegyzéssel vagy egy haragos arc-

Az új



Osram-dróflámpák
Töreketlenség

tanítására fogják, egy nyelvre, amely szellemében és szerkezetében teljesen eltér az anyanyelvtől.

Hibának tartja a miniszter azt is, hogy egyes ismeretágról fogalmuk sincsen a deákoknak, a középiskolából kikerülő ifjú a társadalmi és gazdasági jelenségekről semmit nem tud és hogy a természet-tudományi tárgyak nagyon fogyatékosan tanítottak. A gyerekeket, akik alig értek arra, hogy egy gondolatot kellőképpen kifejezzenek, azokat már magasabb tudományos módszerekkel tanítanak, holott megfelelően az elméleti fejlettségüknek ezek a fiúk inkább szemléltető módon tudnák megérteni és agyvelejükben fölemészteni a nekik előírt tantárgyakat...

A miniszter szószerint ezeket mondja: Mind ekeket fontolóra véve már f. évi június 16-án tartott képviselőházi beszédeimben is jeleztem azt a meggyőződésemet, hogy hazai középiskoláink korszerű átalakításának immár elérkezett az ideje. Ugyanezokor körvonalaztam néhány módozatot is melyektől vázszemről a jelzett bajok orvoslását vagy legalább enyhülését várom. Elsősorban azt kívánom, hogy középiskoláink tantervi szerkezete két tagozatban épüljön föl. Ehhez képest a történelem, földrajz és a természet-tudományi tárgyak oktatásában olyenné berendezést óhajtok, hogy a tárgyak egész anyaga két ízben taníttassék: az alsó tagozatban inkább leíró és szemléltető, a felsőben inkább okadatoló és összefoglaló módon.

Ennek a tervbe vett reformnak már

régén elérkezett az ideje. de kormányaink mindig annyira el voltak foglalva politikával, hogy erre csak most jutott idő. A rendeltől nagy reményeket várunk. Azt hisszük, hogy elérkezik az idő, amikor a középiskola nem lesz ifjuságunk kalváriája, ahol kinnal kell neki megtanulnia azokat a tárgyakat, amelyekre az életben soha. vagy ritkán lesz szüksége. Elérkezik az idő, hogy a fiatalok olyasmint tanul az iskolákban, hogy azoknak hasznát fogja látni az életben is. A külföldön ez már rég óta megvolt. minálunk minden jó néhány esztendőig elmarad. De örülünk neki, hogy végre megtettünk egy lépést előre.

A mozi jövője.

Körülbelül egy évtizede, hogy a mozgóképek hódító utjukon eljutottak Magyarországra, ahol hirtelen olyan lendületet vettek, hogy nines ország a világon, ahol jobban megkedvelték volna Edisonsnak ezt a korszakos találmányát, mint éppen itt. Különösen Budapest az a város, ahol a mozgósínházak száma már a kávéházak és vendéglők számával vetekszik, pedig Budapest arról ismeretes, hogy aránylag neki van a legtöbb kávéháza, szórakozó és mulatóhelye a világon. A budapesti nép könnyen hevél, gyors és megállapodottság nélküli életet él és a mozi megfelelő tökéletesen ennek a természetnek. A mozi gyorsan pergő és változatos eseményeket mutat olyan indulatok és olyan eseményeket és olyan helyzeteket tud kifejezésre hozni, amelyek szinpadai eszközökkel el sem érhetők. Csupa ro-

hanás, automobil, gyorsvonat, léghajó, repülőgép és a közlekedés minden fajta vízi és szárazföldi eszköze jut érvényre a vásznon.

Amikor ezt a nagy térbődítést, de tisztára szórakozási szempontból, észrevették, azok, akik fölismerték a kinematographiában a más téren való hasznát is, akkor már tudományos célokra is kezdték ezt az új találmányt kiaknázni. A francia akadémia természet-tudományi kutatások szemléltetésére használta föl ezt a szenzációs fényképezési eljárást és mindenki előtt ismeretes már, hogy a növény fejlődése miként megy végbe, hogy termékenyülnek meg, a virágok hogy bombóznak ki és hogy fejtik ki szirmaikat. Az állatvilágban megmutatta a mozi nekünk, a hernyó begubózását lepkévéváltását és se szeri — se száma azoknak a demonstrációknak, amelyeket a mozi útján könnyebben és szemléltetőbben látunk, mint ha azt évekig figyelők és tanulmányozók.

Legujabban egy komoly filozófus vetette föl azt az eszmét, hogy a legelvontabb tudomány, mint a milven a filozófia, hogy ez is a filmen legyen a nagy közönség számára hozzáférhetővé téve.

A felfedezés óta igen sok módosításon ment át a találmány, folyton újgyekezetek tökéletesíteni és mindig újabb fotographiai trükkökkel ákarrak gazdagítani a kinematographiát. Azonban egyenesen szenzációs az, amit Edison kapcsolatban régi találmányával most föltalált. A nagy amerikai mechanikus ugyan föltalálta a fonográfot a film mellé szegőtté társnak és most már megkonstruálódott a beszélő film, egy újabb mozi-trükk, amely most már csak lényegtelen javításra szorul mindössze arra, hogy a kép és a hang között ne legyen időbeli eltolódás és hogy a beszélőgépnek ne legyen mellékzöryje.

Színházaink nagyon megéreztek a mozi konkurencióját és kezdetben erősen ágáltak ellene. Később azonban rájöttek, hogy ez a konkurrencia csak átmenetelig bántja a színházak érdekeit, a publikum megszokta a mozi útján a néma színezetet és kívánczik az élő és beszélő színészek után. Így hát ebből a színházak részére nem hogy kár nem háramlott, sőt ellenkezőleg a színházaknak ebből még hasznuk is volt. Csakhogy az érem más oldalán ott volt a mozinak mérészebb témái közül a rabló és detektív, a gonosztevő és a közrend ére közötti összehütközés és az ilyen eseményekben rendszeren a gonosztevő volt hősként föltüntetve. Persze, hogy a fiatal elmékre erősen hatottak ezek a mozidarabok és sokan e hatások közönthetik, hogy maguk is botlásokat követtek el. Az illetékes miniszterium behatározatára tárgyavá tette ezeket a dolgokat és egy törvénytervezetet dolgoztatott ki e mozi darabok kiküszöbölésére, illetőleg azoknak az ifjuság elől való elvonására.

Ha a mozi jövőjét teljesen megakarja

kifejezéssel el ne rontsa. Egy pukkedli, egy újabb ölelés és a színésznő, ahogy jött, úgy szókótt ki megint a szobából.

Löhne mélyet sóhajtott és letörtülte a szemüvegét.

— Látsz, fiatal barátom, szölt oda Schmidtnek, a trükkök sorozatát megkedzethenné azaz, ha ezt a magához illő fiatal hölgyet levénné a nyakáról.

Schmidt, akinek mindjárt megletszett a temperamentumos és üde leány, egy pillanatra elvörösödött, de mindjárt fölállalta magát.

— A jóvő héten — szölt — már engemet fog megfigyelgetni ez a kisasszony.

— Ehhez csak gratulálni tudnék Löhne — felelt Löhne, aki ekkor már egy lepedőszertű újságba bujt.

A fiatal ember elfogódva ült le a székre és egy ideig az asztalon heverő újságok között babbált. Aztán fölkelte, odament Löhne ur asztalához, akit fölkellett.

— Holnap hozom a trükköt — mondta a fiú — most pedig kimegyek a városba, hogy a dolog után járjak.

— Sok szerencsét! — szölt a kritikus és bucsura nyújtotta a kezét.

Schmidt pedig egyenesen a színésznő direktorához ment, a kiről tudta, hogy egy gyermek-színészt keres egy előkészületben levő és nagy jövődelmet ígérő szerephez.

— Direktor ur, szölt, miután bemutatkozott, én tudom, hogy Önnek egy tíz év körüli leánykára van szüksége az új darabhoz. En ajánlhatnék egyet, csakhogy a közvetítés fejében egy követelésem volna.

— Mi az? — kérdezte izgatott kíváncsisággal a direktor.

— Azt akarom, hogy a kis leány partnere Lorez kisasszony legyen.

— Ön lehetlenségét kíván tőlem, felelte az igazgató, Lorez kisasszony sokkal fiatalabb művésznő, hogyszem ilyen erős szerepet bízhatnak rá.

— En kritikus vagyok és látam Lorene kisasszonyt; a darabot is ismerem és tudom, hogy a leány meg tud birközni vele. Tudom és állítom — mondta anyai határozottsággal, hogy a direktor többé nem ellenkezett.

Schmidt pedig hazament. A házban "egy nagy káncsalád lakott, amelynek egy csudaszép szőke leánykája volt, gyönyörű belizelő hanggal, mimikával, temperamentummal. Ezt a leánykát elvitte a színházba és a zett az új operett slágera. Persze a lapok nemcsak a csodagyermekről, hanem a partneréről, Lorez kisasszonyról is kénytelenek voltak megemlékezni. A kisasszony pedig nem jött többé Löhne urhoz, kéri ama bizonyos néhány belizelő sort.

M. Stoner.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál, influenza után.** Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget **csirájában elfojt.** Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyíti a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúrát!



A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a **gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.**

Wotan

A legjobb és a legártalmasabb drótszálas lámpa. Huzott drótszállal 75% árammegtakarítással.



Lámpa

Kapható villanyüzemelői üzletekben, villanytelepeken és a MARYAT SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Diszes levélpapírok és a legszebb képes lapok dúsz választékban **jutányos árban kapható** Ifj. Wajdits Józsefnél.

Aspirin

vásárolnánk eredeti

TABLETTÁKBAN

20 drb. K 1,20

Minden Tablettára az **ASPIRIN** szó van rábélyegve.

Farbenlabriken vom. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim a. Rhein.



MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban **jutányos árban** készítettnek

Ifj. Wajdits József **könyvnyomdájában.**

Videki megrendelések gyorsan elintéztetnek

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyezből, mint hogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. Annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

HIRDESSZEN A

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz

osak is ez a valódi

kölnviz, kölnviz-pouder és kölnviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni kölnviz-szappant, kölnvizet és pouder-t, ha nincs rajta az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzott Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnvizet, kölnviz-pouder-t és kölnviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világ hírű cég magyarországi képviselője:



Holczér Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvari-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes száma ára 10 fill.

Feladványt szerkeszti:
KÁROLY GYULA

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102 — Hirdetések díjazásáról szerint.

A felesleges kolera ijedelem.

Már a tripoliszi háború óta fenyegeti Európát a kolera réme, mely mint orozva lappangó gyilkos betegség majd minden háború alkalmával nyomon kíséri a hadviselő feleket, amikor is a legtöbbször nem a golyó, hanem a rettenetes ellenség szedi a harcosok legnagyobb részét.

E félelmetes hídra a legutóbbi Balkán-háború nyomán is felütötte fejét s veszedelmes ölelő karjai valóságos körülfogták hazánkat is, amennyiben ugyazólvá az összes szomszédos déli államokban dühöngött az utóbbi hetekben a kolera.

Ez a gyilkos veszedelem, melynek a legutóbbi óriási esőzés is nagyban kedvezett csakugyan bekopogtatott hazánkba is s kiszámíthatlan utakon az ország egymástól legtávolabbi eső helyein lépett fel szörvénnyosn ugyan, de óriási riadalmat keltve.

Nem jött váratlanul, hiszen már napok, sőt hetek óta minden bajunkat háttérbe szorítva, u'on, utófolén, kávéházban, társaságokban elsőrendű érdekesség lett.

Iszonyu rémület, óriási rettegés s a feleslegszólt izgalom ragadta magával mindannyan esetnél a lelkeket, különösen pedig tul idegesség tette a felelős hatóságokat.

Az utca szinte remülett-l nézte, amint egy-egy bejelentett talán szüreti szezonban szokásos beteghez rohant az orvos, mentőkoci, fecskendő, rendőr, esendő, óriási assistenciával, teljes apparátussal elcsipni a kolera bacillust.

A szomszédokon is a rémület vett erőt s mint villám nyargalt a rémhír: „Itt a kolera!”

Iskolákat bezárni, tejsz fizekakat borogatni, carbol áradatot rendezni percek müve lett, melyet ugyazólvá minden ok nélkül követett a város zár alá helyezése.

No, már most jöhet a kolera! Nem ijedünk meg tőle!

Szó jinos róla, nem kellemes vendég, nem is árt az ily bestiális betegségre felügyelni, azonban egy talán nem is valószínű esetért mint a főváros egyik tisztí orvosa nagyon helyesen jegyezte meg, felrevernü az összes harangokat, nem helyén való.

Hiszen a közönséget mihamar ki lehet oktálni minden feltűnés nélkül, hogy vigyázzon magára, a többi ugys a hatóság dolga, mely nemcsak a fővárosban, a vidékeken is oly dícséretesen, oly derekasan végezte dolgát, hogy a veszedelmes gyilkost majd mindenütt azonnal sikerült lefogyezvezeni.

Az igazi veszedelem esetén is a közönségnek elsősorban nyugalomra van szüksége, nem pedig a legfeltűnőbb, legradikálisabb intézkedésekkel benne a borzalmat még fokozni, különösen akkor, amikor a végen kitűnik, hogy az egész csaknem vak láрма volt.

E legutóbbi indokolatlan kolerazárókkal u. i. nemcsak a lakosság kedélyét izgatták fel nagy mértékben az intézők, de az idegéneknek is elvették e vaklármával kedvüket a bejövettelől, nem gondolva arra, hogy miből élünk ebben az amugy is szük világban s miből élnek azok a keraskedők, élelmiszert árusok stb., kiknek felhalmozott áruik vagy elromlottak vagy nyakukon maradvá az amugy is pangásban levő üzletmenet mellett veszedelmes alternatíva elé állítanak.

Amikor a torokgyík évenként félszáz ezer gyermeket pusztított, a vörheny, himlő stb. (ragályos, a koleránál veszedelmesebb tudóvész és egyéb betegségek ezrivel szedik áldozataikat senkinek sem jutott eszébe ily rettenetes lármát csapni s a járványt mihamar el is nyomták a nélkül, hogy a közönség lelkét felizgatták volna.

* * *

Ha a hatóságok az egész vonalon mindenkor, nemcsak ilyen nagy riadalom esetén figyelemmel kísérik az egészségügyi intézkedések végrehajtását is, ami egyébként, városunkban örvendesen halad, akkor feles-

leges lesz, mint most is, az ördögöt a falra festeni s az egész város közönségének nyugalmát felzavarva anyagi veszteségebbe is kergetni.

Banekovich Janos
igazg. tanító.

A kolerariadalom haszna.

Talán csodálkozni fognak a mélyen tisztelt olvasók, mikor a fenti címet látják; pedig hát nincs sok ok a csodálkozásra. Oszintén szólva ráfért városunkra, különösen annak a külső kerületeire ez a kis kolerariadalom; rákényszerítette az embereket a tisztaságra.

Mert hogy tisztaság tekintetében nem a legjobban állott városunk, azt ha akarjuk, ha nem, kénytelenek vagyunk bevallani. Csak egy-két esetet akarok felhozni.

Aki csak járt a Batthyány-utcában, kénytelen volt konstatálni, hogy a gyalogjáró mellett elhuzódó vízlevezető csatornának állott, rothadt vize, melyet a beleöntött ételmaradékok még sürűbbé tettek, milyen éktelen, orrfacsaró büzt terjesztett. És ime a járvány felléptére a csatornát kellőleg kitisztították, mésztejjel beöntözték és jelenleg a szagnak nyoma sincs. És így volt ez a Csengery-ut vége felé és más utcákban is. Gondolkodóba kell esnie az embernek, hogy miért volt szükséges éppen egy kolerajárványra várni, talán nélkül is tisztán lehetne tartani ezen árkokat.

A boltok és benteszületek tisztaságára is jelentékeny befolyást gyakorolt. A földesnek tartott helyiségek kókoekája teljes fényre csillog. Hja, az egészségügyi főfelügyelő járt városunkban.

De térjünk át a piacon. Aki végig ment a piacon és látta a tejfől kóstolgatását, már bocsánat a kifejezésért, de jobbat nem talállok rá, undor fogta el. A régebbi időben kanából kóstolgatta boldog-boldogtalan a tejfőlt. Azonban a rendőrség, eléggé helye-

Az új **Osram**-drótlámpák
Törekefellenek



Képviselet és raktár Magyarország részben: Fűnger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

sen, arra az álláspontra jutott, hogy ez meg nem engedhető. Mire a vevők egy része — tisztelet és becslés a kivételnek — utjainak a bögő oldalához való dörgölésével igyekeznek pár oszlopjéhez jutni a mennyi eladulnak. És ez ellen nem segít a rendőrség semmiféle intézkedése. A közönség izléseit kellene valamiképp fejleszteni. És ha a rendőrség kirendelje illet lát, büntessék meg ne csak az eladót, de a vevőt is.

És hogy a kültekkel némely házában milyen piszok uralkodik, azt azok a tisztviselők tudják, akik hivatalos útjukban kinn járnak. Tessék végigmenni a külső részeken, sehol egy szellőztetésre kinyitott ablakot nem lehet látni. De minek is szellőztetni, bejön a jó levegő.

Még sokat lehetne összeszedni, de ne dicsődjünk hibáinkkal. Az emberek majd csak lassan rászoknak a tisztaságra. De micsoda járványnak kell jönnie, hogy gyalázatosan rossz gyalogjáróink is kijavíttassanak!?

Boldog, aki sirni tud.

Irtó: Szabolcska Mihály

Nincs édesebb víz a könnynél,
Jobb a bánat az örömnél.

Boldog, a ki sirni tud!
Mig könnyűd van: nem vagy árva,
Se a szived nincs magára.
Nincs édesebb víz a könnynél,
Boldog, a ki sirni tud.

S ki nem tud, csak kacagni:
Őh siess azt odahagyni:
Ahhoz állj te, aki sir!
Azt öleld hűn a szivedre;
Mert se szive nincs, se lelke,
A ki nem tud, csak kacagni...
Ahhoz állj te, a ki sir.

HIREK.

Egy előadás.

— Jelenvolt tudósítónktól. —

A szabad lyceum tegnap tartotta első előadását. Ezuttal nem az előadás gondolatmenetével szándékozunk foglalkozni, hanem csak röviden ráutalni ama körülményre, hogy a „tanítani, csak tanítani” jelszó merő hümbög.

Mi minden kulturális haladást, a mely városunk szellemi nívóján önzetlenül munkálkodik, örömmel üdvözlünk.

A Lyceum programja azt ígérte, nem

akarnak világnézetet terjeszteni, hanem önzellen oéljuk: „tanítani, csak tanítani.”

Az ígérlet ezen nemes és ideális programjára a tegnapi előadó rácafojt.

Mindjárt kezdetben kijelenti, hogy neki célja megmutatni, melyik politikai párthoz csatlakozzunk, milyen szemmel kell néznünk egy-egy ember cselekedeteit és milyen véleményvel legyünk egy-egy könyvről. Persze mindez objektív álláspontra vall, tételes igazságok nyújtása, tanítás, csak tanítás.

Ugy mellékesen azután az előadó ur a felsőbb tanítás céljából kirohanásokat eszközöl a klerikalizmus ellen, persze csak azért, mert ez is hozzá tartozik a tanításhoz. Martinovics jesusita ellenfele tesz gunyos megjegyzéseket, sőt azt a neveléségek képtelenségét is állítja, hogy a darvinizmus ma már „be tudja bizonyítani” az emberiségnek a majomfajból való származását Martinovics persze az előadás végén egy halhatatlan martir dicsőfényében tündököl, ki előadó szerint fejével ostromolta a „halhatatlanság és dicsőség egét.” Az előadó: dr. Pogány József.

Reméljük, hogy a többi előadás nem ezen vagány n halad, hanem az objektivitás tereu s örömmel és dicsőrelet adózhatunk ilyen kulturális alapon kifejtett munkásságukért.

— Nagykanizsa nem lesz törvényhatósági joggal felruhásolt város. Sokszor hallottunk már arról, hogy Nagykanizsa törvényhatóságot kap és az egyik főváros napilap szerint ez már a közel jövőben megtörténik. Most azután megbízható helyről jött az értesülés, hogy Kanizsa nem lett felvéve azon városok jegyzékébe, melyek törvényhatóságot kapnak. Ami talán, ha a 75%-os pótdátó tekintjük, nem is lesz olyan rossz dolog.

Muló koleravezetés. Hála a hatóság erélyes rendelkezésének, a kolera városunkban teljesen megszűnt és a város kol-rától mentesnek tekinthető. A zár azonban még mindig tart és amint értesültünk, felbontása még mindig napok mulva fog csak megtörténni. A városi községelys egy távirati kérvényt küldött a belügyminis-teriumba azár feloldása végett, az alsópan erre vonatkozólag azonban egy hivatalos táviratot küldött, melyben hozzájárulását a zár feloldásához megtagadta. — Mi a magunk részéről csak azt jegyezhetjük meg, hogy a közönség tördöljek be, a hatóság intézkedésébe, melynek az alapja az orvosok tanácsa. A zár feloldása is meg fog történni a maga idején.

— Az israelita templomban az istentiszteletek a sátoros ünnepek (Szukoth) alkalmából a következő sorrendben lesznek megtartva: f hó 15-én szerdán d. u. fél 6 órákor esti ima, 16-án, eszertökön d. e. 10 órákor muszaf ima, d. u. fél 4 órákor mincha, fél 6 órákor esti ima, 17-én, pénteken d. e. 10 órákor muszaf ima, d. u. fél 6 órákor esti ima.

— Hirtelen halál. Fischer Gedeon, volt földbírtokos, ki pihenői jött Kanizsára, tegnap szívszélhűdés következtében 52 éves korában váratlanul elhunyt. Minthogy az orvosok a halál biztos okát konstataálni, boncolást mellőzik.

— Légújó Szentgróton. Vasárnap délután fél háromkor szokalan látvány tárlt a járókélők szeméi elé. Zalasszentgróttól északnyugoti irány-

ban egy kis labda nagyságu gömb mutatkozott messze távolban a levegőben. A kis gömb rendkívüli gyorsasággal növekedett és alig kétószr méternyi magasságban óriásira megnövekedve reptél el fejték felett. A csafóri horgok felé tartott és úgy látszott, mintha közel Szentgrótra és a Fényesházi dőlőben ereszkedett volna le a földre. A kíváncsi és a rérdő járókélők százával szaladtak Fényesháza felé, de a légújót sehol sem találák. Amint megtudtuk, katonai légújó reptél el felettük és Kallodon, minden bál nélkül szállott a földre. A légújóság Kallodon töltöték az éjszákát és hétfőn reggel a hajó szerelvényeit sekéren szállították be Szentgrótra, ahol vonatra feladták. A légújóság tisztek minden felvilágosítást megtagadtak.

— Legyünk óvatosak külföldi kiállítások ügynekeiveljészenben. A soproni körleli kereskedelmi és iparkamara arról értesült, hogy kerületének városait egy ügynek járja be, ki magát a budapesti kereskedelmi és iparkamara hatóságilag igazolt megbízottjának nevezi s külföldi kiállítások, többek között egy genoui kiállítás részére kiállításokat gyjnt. A kamara által beszerzett információk szerint e cim használatára semmiféle ügyneknek sincs joga a genoui kiállítás pedig, melynek érdekében az ügynek utazik, magánosok által rendezett, jelentőség nélküli kiállítás, úgyhogy magyar iparosoknak a kiállításban való részvétele nem látszik kívánatosnak. annál kevésbé, mivel az olasz kiállítás központ kölése szerint a vállalkozásnak oly anyagi nehézségei vannak, hogy létrejötte is kétségesnek tekintendő. Az iparvállalatok általában jól teszik, ha mielőtt valamely kiállításban való részvételre jelentkeznek, előbb a kereskedelmi és iparkamarához fordulnak információért.

— Duhajkodó húsárok. Az Eötvös-téren az „Ipar” vendéglőben 3 húsár mulattolt együtt. Egyik közülök nagyon iszákos lévén, apasapua leltta magát. Közben a vendégek többjével szóváltás keletkezett, aminek következménye varokedés lett. Szerecsene, hogy a katonáknál nem volt oldalfegyver. A veszekedő húsárokat kidobták a kores mából, akik fenyegetések között távoztak a helyszínéről.

— Tíz által megzavart szüreti mulatóság. Hétfőn délután fél ötkor tüzlárma zavarta fél Szentgrórt eszendő. A főucával szemben lévő esafóri előhely tetején lévő szalmafödelse presláh állott lángokban. A volt Hamburger Matyás-féle szőlő ez idén tavasszal Horváth Jenő szentgróti ácsmester vette meg. Az első szüretet, ami pedig nem volt valami kecségető, nagy ünneppályai akarta megtartani. Mozsrágyut vitetett a hegyre és állandó durrogás jelezte a szüret örömeit. A mozsrágyut Horváth sógora, Kiglies József kezelte. Amikor délután a meghívott vendégek megérkeztek, ezek tiszteletére Kiglies a mozsrágyut erősebben durrogatta és amint a következőknek mutatják, a nagy öröme nek szomorú vege lett. Az ágyu tízes folyása ugyanis a szalmafödélet érte és azt hirtelen lángra lobbantotta. Vízet a maga hegyre csak ügyelő-bajjal lehetett felvinni és emiatt az egész tölő a tíz mar-taléka lett. Az épület nem volt bebiztosítva és így Horváth kára nem térül meg.

— Ragadós állatbetegségek. Minthogy Inke, Iharos és Somogy-Osioó községekben a ragadós száj és körömfájás még mindig tart, a hatóság egy veszkertület alakított a betegség elfojtására. Szarvasmarhák ebből a kerteleiből felhajtani tilos. — A tőgytüdőmókóros tohenek kirtársára egy rendelkezést adott ki városunk h. polgármestere, melyben a kolera veszélyre való tekintettel hasznos utasítások vannak a fertőtlenítésre vonatkozólag. Ezen rendelkezést az összes helybeli állattulajdonosoknak megfogják küldeni.

Végzetes verekedés. Czmesreányk Vince halátrósi és Pergár János orbáuhgyi legények f. hó 4-én este egy amatőrési helyen összeróllakoztak, miből kifolyólag a pincéből jövet Pergár János Czmesreányk Vincét egy husánggal megdöntötte. Czmesreányk azonban gyesebb lévén, a husángot Pergár János kezéből kicsavarta s vele egy fejebe ütötte, hogy halántéka beszakadt s rövid kioldás után kiszenvedett. Ez egyben f. hó 6-án volt meg a hullasemle és boncolás Stugfill János vizsgálóbíró vezetése mellett. A szakértő orvos véleménye szerint a Czmesreányk által Pergárra mért ütés feltehetően halálos volt. Czmesreányk letartóztaták a Nagykanizsára szállították, ahol az ügyészség foglya.

Szerencsétlenség a Dráván. Kriszmann György murosányi lakos feleségével s 11 éves Máriánévt leányával a Drávánál volt elfoglatva. Este csónakon jöttek vissza, de a csónak egy fordulónál egy fatörzsben fennakadt, miből kifolyólag a kis lány a vízbe esett. Hiába akarták megmenteni a vízbe esett kis lányt, az bizony belefulladt a Drávába.

A M. A. V. téli menetrendjéről benntudunk közelről érdeklő vonatok járásának idejét a következőkben adjuk. Zalaszentivánról Zalaegerszegről reggel 501 percek, 750 percek, délután 140 percek, 411 percek, 830 percek és 950 percek indulnak vonatok. Zalaegerszegről pedig Zalaszentivárra reggel 412 percek, 643 percek, 1124 percek, délután 233 percek, 602 percek és 842 percek közlekednek vonatok. — Csáktornyról — Zágrábrára reggel 510 percek, 635 percek — délután 1 óra és 440 percek indulnak vonatok; míg Zágrábról — Csáktornyára reggel 502 percek, 1032 percek — délután 428 percek közlekednek közvetlen vonatok, amelynek Varsodot is érintik. — Zalaegerszegről Sárvárra innen Kőszegről reggel 341 percek, 1030 percek és délután 620 percek indulnak vonatok. Balatonszentgyörgyről — Keszthelyre reggel 215 percek, 245 percek, 504 percek, 643 percek, 1120 percek — délután 110 percek, 320 percek, 613 percek és 958 percek, 1140 percek közlekedik a helyierdektől, míg Keszthelyről — Balatonszentgyörgyre reggel 120 percek, 329 percek, 530 percek, 948 percek, 1145 percek, — délután 232 percek 504 percek, 654 percek 1032 percek indulnak vonatok. — Gyékényesről — Pümeba 1220 percek, (gyors) 910 percek, (este) 1150 percek, (éjjel gyors) 110 percek, (gyors) 615 percek (személy v. reggel) indul; míg Gyékényesről — Budapestre 1110 percek (személy v. éjjel) 208 percek (gyors v. éjjel) 1048 percek (személy v. delelőit) és 414 percek (gyors v. delután) indulnak vonatok.

A Divat-Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetés árán nagyon olcsó: negyedévre postán való szerződéssel két korona husz tillér. Előfizetési legelőszőrben a időhivatalba intézett postálatványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben Budapest, VIII. Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

Az „URANUS” színházban Szarvas szálló (volt Edison színház) ma hétfőn és holnap kedden nagy drámai előadás tartatik elsőrendű zenekísérettel. A gazdag műsor a következő: A fiatal és öreg. Dráma 2 felvonásban. — Az őserdek leánya. Dráma 2 felvonásban. — A hátlen asszony. Dráma 3 felvonásban. Saharet a világban táncos előadászerpében. — Szerdán és csütörtökön új műsor.

Irodalom.

Magyarország Helyzete Deme Károly a kolozvári állami polgári iskola igazgatója, Magyarország Helyzete és az európai népek harca" címen könyvet írt, melyben hazánk politikai, tanügyi, gazdasági és számos egyéb társadalmi kérdéseivel foglalkozik, tehát azaz a helyzettel, melyben Magyarország jelenben van és azaz, amelyet a jövőre nézve meg kell teremtenünk. Hogy a fonyogót veszedelmeket még idejében kiküldessük, állami egységünket megvérdessük, azoknak a nagy átalakulásoknak idejére pedig, amelyek előtt Európa áll, a magyar királyságnak megfelelő sulyt és befolyást biztosítsunk. A könyv, melynek címszó vaszonkötésben 3 K. az ára, Kolozsvárott a szerző kiadásában jelent meg.

Pekár Gyula új novellái. Pekár Gyulának négy új novellája jelent meg egy ízetbe gyűjtve Radó Antal kiadó vállalata, a Magyar Könyvtár kiadásában, Lacika mamája és egyéb történetek címmel. A címet adó novellán kívül a Vénusz kisasszony, Estetika és A boldogság utjai címűek vannak a füzetben, valamennyi Pekár munkájának legjavából való. Érdekes történetek, pompásan beállított alakok, érdekes milieu teszük a novellákat népszerű, az olvasókörönség kedvére való olvasmánnyá, a finomabb, irodalmi értékeket kereső olvasó pedig gondos, jellemző és szines stílusban, előadásuknak előkelő tónusában gyönyörködik. A szép füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adta ki; ára 30 fillér.

Dr. Jekyll és Mr. Hyde különös esete. Robert Louis Stevenson az újabb angol irodalomnak egyik legkitűnőbb tehetsége. Bár csak husz éves meghalt már, modern írónak számít, mert regényei még ma is a legolvasottabb közt tartoznak Angolországban és a kontinensen. „A kínos esztig” című regényét nálunk is jól ismerik. Most egy másik könyve, talán legérdekesebb és legjelentékenyebb munkája jelent meg magyarul: a Dr. Jekyll és Mr. Hyde különös esete című pompás kis regény. Stevenson legfőbb ereje, sajátosága, egészen eredeti és szuggesztív hatású fantasztikuma ebben a könyvében érvényesül legjobban és legteljesebben s az ad neki különös érdekességet. Benedek Makell nagy gondtal és megértéssel szerettel fordította a szép munkát, mely Radó Antal mindenféle népszerű vállalatában, a Magyar Könyvtárban jelent meg a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában; ára 60 fillér.

A „Don Carlos” magyarul. Schiller nagy szabású drámája, hibáival, érényeivel egyaránt egyik legjelentősebb és leghatalmasabb lendületű műve. Don Carlos, spanyol infans kitűnő új magyar fordításban jelent meg a Magyar Könyvtárban a német irodalom az egyik legnagyobb szerzői drámai költeményét a vállalat szerkesztője, Radó Antal, egyike legkiválóbb műfordítóknak, fordította az eredeti formájának és szemlének hű visszaadásával. Lendülettel teljes, kiféjező versekben. Szinpadai célokra is rendkívül alkalmas ez a fordítás s ha előbb-utóbb programjára veszi a Don Carlos előadását a Nemzeti Színház, kész anyagot fog találni Radó Antal finom és lelkes munkájában. A könyvet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adta ki; ára 90 fillér. — Kaphatók Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

Közgazdaság.

Hol volt nagy szüret? Ostrák horászati szakfértiak tanulmányozták hazai szőlőtelepeinket és többször érdeklődve szemléltek azokat a szőlőtrágyázásokat és ennek eredményeit, amelyet a kőbányai száritott hízó sertésrágyával végeztek. Felette fontos az a körülmény, hogy a sertésrágyának három évi biztos hatása mutatkozik, a növényi megőrösíti és ellenállóbbá teszi minden növényi betegségekkel szemben. Elősegíti a beérést, és így normális érés idejében beállni szokott elemi csapások ellen nyújt indirecte védelmet. A kőbányai száritott hízó sertésrágya foszforsav, káli és nitrogén tartalmánál fogva teljes trágyázásra alkalmas, de a típusos szervertelen trágya-alkatrészekon kívül további egyszében felette fontos és értékes mennyiségű szerves trágya anyagokat tartalmaz. És épp e szerves trágya anyagok tenyészgái azon baktériumok, amelyek a levegő nitrogénjét a növény számára megkötő képesek. Ilyen módon a gazdák ingyen jutnak a szükséges nitrogén trágyához. A száritott kőbányai hízó sertésrágyát egyes-egyedül a Budapesti Kőbányai Trágyaszáritógyár, Bosnyai Schieturm és Társas. Budapest. IV., Öllő-ut. 21. gyártja — tizenöt éves tapasztalat és a gazdák elismerő levelei alapján az a legelőnyösebb természet eredményekről számol be és a levelek másolatát közgyőzőleg hitelesítve kívántra ingyen meg is küldi.

HÖLGYEK

Havibá kimaradásakor rendeljék meg bizalommal — hosszabb elmaradásnál is — fájdalom nélkül biztosan ható, veszélytelen csippeinket. 1-20 ésejű: márká 4.50, erős természetűknél: márká 6.50. Gyors, diszkrét, vámentes szállítás, magyar utatással. Titoktartás

Minden más közönséges hamisítvány.
Gerenford Laboratorium 50 L. Schwitzer, Berlin W.
Marburgerstrasse 2/A.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

**NESTLÉ FÉLE GYERMEK-
LISZT**

CSECSEMŐK, GYOMORBETEGEK, LÁBADÓZÓK RÉSZÉRE

1 Kiszéretti cséjlokra fél dobozok a 1 Korona
A liszettel szűleszűzőknek probadozók és rópirok ingyen
rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAL féle
A forg. kártyán Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 78.

HRDESSEN

„ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő tüdőbetegséget **csirajában elfojt**. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!



A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a **Sirolin "Roche"**-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a **gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t** kérni.

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa. Huzott drótzákkal 75% árammegtakarítás.



Lámpa

Kapható villanyüzemelési üzletekben, villanyboltokban és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK**-nél, Budapest, VI. Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Diszes levélpapírok és a legszebb képes lapok
[dus] [választékban]
[utányos] [árban kapható]
[If] [Wajdits Józsefnél]

Aspirin
vásárolunk eredeti
TABLETTÁK BAN
20 drb. K 1,20
Minden Tablettára az **ASPIRIN** szó van rábélyegezve.
Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim a. Rhein.



MEGHÍVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készíttetnek

Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

Videki megrándeletek gyorsan elintéztetnek

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk származalmi versenyhársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyeből, mánt hogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. Annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNÁ!

HIRDESSEN A

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz

-csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni kölniviz-szappant, kölnivizet és pouder, ha nincs rajta

az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzott Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:



Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerzhető be az eredeti minőség.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
KÁROLY GYULA

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazása szerint.

Az esküdtszék.

Az esküdtszék reformja napirenden van. És halljuk a gánosos beszédet, hogy micsoda retrograd lépés a tervezett reform. De ezeket a gánosoló szavakat ne vegyük túlságos komolyan, mert az emberek javarésze feledékeny. Így a többek között elfejtették — Haverda Máriát. Ez a ma már nem is tisztelt és Mária-Nosztrán osztozó urnó összebeszélte szeretőivel, hogy az ő édes anyját, mikor a szülőbe megy, löjjék le, mert a ránézó örökség a hitelezők türelmetlenkedése miatt már nagyon kellett. A végvárgyaláson úgy nézett ki a dolog, hogy Vojta agyafurcsága, Jánosfi együgyűsége ellenére a tényállás tisztán látszik. És ezt a fentisztelet urnót Szabadkán is, Szegeden is felmentették. A szavazó esküdtkegytt vaosoráztak a felmentett delikvenssekkel, Mariska egyre irta szenvedélyes gyűjtőknek autogrammjait és elhülve gondolkunk arra, hogy mi lett volna. ha a nagylgzság fel nem támad — Budapestén és

Mariskát virágescokros védőivel olyan megváltozott hangulatban nem fogadja a budapesti közönség, mely a megfizetett igazságért majdnem szétszedte a kezdetben mosolygó és a vonatról ruganyosan leugró — Mariskát.

Akkor a krajcárosoktól kezdve a tekintélyes lapokig mindenki az esküdtszéki intézményt ócsárolta. De nem volt olyan tárgyilagos és igazságos érzésű ember, aki ne látta volna be, hogy az esküdtszéki intézmény ilyen európai botrány után, tarthatatlan.

Azóta történt más is. Pátriánkban is akadott helytelen esküdtszéki verdikt, de hát csak az országos dolgoknál maradjunk. Hogy a képviselőház elnökére ígatott lélekkel egy képviselő rálöthessen, — és e helyen igazán nem akarunk politizálni, — aztán ezért felmentést nyerjen, talán még se a nagy igazság ítélete.

Hogy a jövőben, az esküdtszéki intézmény megreformálása után ki van-e zárva a tizenkét polgár változó hangulata alapján hozott ítéletben a további bírói tévedés? — valóban nem tudjuk. Hogy mi a jogkérdés

és mi a ténykérdés, melyek a jövőben paralell tételnek fől az esküdtzéknek, — ebben nem akarunk meditatálni, nem lévén jogászok. De a magunk laikus eszének jóleső érzés, mikor nagynevű jogászok állapítják meg, hogy ez a jogászai szérszalagotás már régen túlhaladott kérdés a külföldön, valamint a külföld már az egész esküdtszéki intézményből mélységesen ki van józanodva, mert akárhogyan formálják is az esküdtzéklet, óvhatatlan, hogy a hangulatok labilis áramlatának kitett ítéletet mindig az igazságot szolgálja.

Dehát magunk ne legyünk még se annyira jogostók, hogy ezt a tiszteletreméltó intézményt egyszerűen megszüntetni kívánjuk. Gyönyörű dolog az, hogy 12 szabad polgár lelkiismerete szerint mérlegelve a szeme előtt lefolyt bizonyítási eljárást, — itéljen polgártársa fölött. Azt ugyan szóvá lehetne tenni, hogy az esküdtzségre jogosult polgárok listáját micsoda retortákon át vezetik? Találomra szedik össze az illetőket, mert meglepő, hogy például a székesfő-

Könyvek az oltáron.

Írta: Farkas Emőd.

A matrona hátrasímitotta halántékára omló hófehér tülkijait, aztán melyen felsőhajtva mondta:

— Minden évben kieserem egyszer magamat széken az oltárparánkon és higgye meg uram, hogy a míg a könnyeim peregnék, a lelkemben valami csodálatos boldogság árad szét, mint akkor, mikor még vígan lengtek Komárom várfalain a nemzeti lobogók.

— Haj, szép világ volt az, miért nem élhettem én akkor — ingattam a fejem, mint a vízbe hajló szomorú fűz a lombját.

— Szép, nagyon szép s büszke vagyok rá, hogy az én uram, Siklóssy Lajos kapitány, behívtott Komáromba.

— Hány hónapig volt ott kedves néni? — kérdezte a matronától.

— Augusztus elején mentem be. Harmadikán előzte Klapka a németeket és Győrig kergette. Kértem, hogy engedjen be az uramhoz, bebocsáttott. Egy

éves házask voltunk, nagyon szerettem az uramat és ő is engemet.

— Nem félt néni, mikor kiderült, hogy összeesküdtek Klapka ellen?

— Azok voltak életemnek legizgalmasabb napjai. Egy éjjel bekocogtak az ablakunkon. Ijedten rezzentünk föl. Egy törzisztiszt állt az ablakunk előtt. Az uram kinyitotta az egyik ablakszárnyat.

— Lajos, bízol a századodban? hallatszott kívülről.

— Megismertem a hangjáról, Esterházy gróf dandárparancsnok volt.

— Bizon ezredes ur, — felelte az uram.

— Akkor jöjj azzonnal.

— Az uram felöltözött és kisetett. Én nem mertem kérd-zésködni. De a szívem úgy kongatta a mellemet, mint féltrevert nyelve a haragot. Az uram raggal jött haza kedveletlenül, szomoruan.

— Mi történt? — meredtem rá.

— Klapka néhány törzisztisztet elfogatott — Felisszentem: — talán fel akarták adni a várat?

— Ellenkezőleg, ki akarták kiáltani a köztársaságot. Klapkáj letenni s a várat halálig védeni.

— Ezt megteszi Klapka is.

— Nem tudom, éles szívem, mi lesz; jobb lenne, ha te kiszöknél.

— Ránéztem az uramra, szemrehányón és fájdalmasan. Ő megcsókolt és lágyan simogatta az arcomat.

— Drágám nem szeretném, ha fogságba esnél — Veled szivesen osztom meg a rabláncomat is.

— És bent maradt néni?

— Ben én, uram. Egyszer Klapka így szólt a tisztikarhoz:

— Uraim, aki akar, kimehet, én nem tartom itt erővel önöket.

— A mi zászlóaljunkban nincsen olyan poltron, a ki elhagyja a várat, — kiáltottam Klapkának. A tiszték megéljenektek és csaknem vállukra kaptak.

— Nem is hiszem, hogy akadt volna egy is, a ki távozott volna a várból.

— Nem uram, de hát mégis feladták.

— Még tarthatta volna Klapka.

— Igen, de az elfogott tábornokok egyre irrogattak neki, hogy addig nem bocsátták szabadon őket, amíg fel nem adja a várat.

— De legalább becsületes feltételeket szabott.

Az új



Osram-drótlámpák
Törekedjenek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

városban a legutóbb lefolyt országos perekben kencegyárosok, temetésrendezők, film-kölcsönzők és nyugalmazott állatorvosok voltak együtt s alig akadt a tizenkét esküdt között egy jogás, aki a feltett kérdéseket, valamelyes jogi vonatkozásokban, az esküdtársakkal megbeszélte volna.

E részben nem látunk reformot az új törvényben. Hogy őszinték legyünk, az esküdték lajstromába okos ember nem szivesen jut. Egyrészt azért, mert a polgárember nem szereti lelkiismeretét terhelni még a mások dolgaival sem, másrészt van, hogy még főbenjáró ügyekben is, ha csak egy kisvit irányítható az esküdték hangulata. — az ítélet felmentő szokott lenni. Másrészt meg hogyan lehet józan ésszel kívánni egy polgár embertől, hogy 4—5 napra elszakadjon az üzletétől, a rendes polgári foglalkozásától mert kisorsolták esküdtnek? Gyönyörű intézmény az esküdtésék, de jaj annak, aki bekerül a lajstromba. Ezért, de különösen az esküdtésék által kimondott ítéleteknek az igazságtól való gyakori elhajlása miatt, — merjük megjósolni, — az esküdtészéki intézmény egész Európában hitelvesztett, megunt és megszüntetési intézmény lesz. Szabadelvű jelszavunkhoz híven azonban mivel itt népjogról van szó, hangosan ezt az új reform alkalmából sem hirdetjük, hanem rábízuk a külföldre, hogy járassa le az intézményt, mi pedig igyekezzünk azt minél fokéletesebbé tenni, hogy e szabadelvű alkotás sokáig a miénk maradjon.

A kolera.

Szó ide, szó oda a mi kolerajárványunknak megvolt a maga haszna. Megtisztult a városunk az udvarok szennyétől, az utcák kellemetlen szagától s megtanult mindenki Vigyázni magára, óvatos lenni. Nem is igen kell most orvos és a temetések száma is megrikült. Az orvosoknak most van a szünetjük s a harangzúgások is elmaradtak a délutáni órákban.

Itt benn, Nagykanizsán, nyugalomban lehetnénk, még Fáraó ivadéka sem sir már, hogy miből él, míg zárlat alatt lesz a kávéház és korcsma. Helyette? hegedűje sir megint mások vigaságára, mások büfelejtésére.

De egy baj még mindig fenn áll. — a postán és a vasuton mit sem tudnak a zárlat feloldásáról. A sorokiroja néhány nappal előbb Gráz felé utazott. A haláron leltárba vette egy gummikeztyűs és köpönyeges ur. Nagykanizsa gyanus fészek. A szállóban külön kolera anneldungot irt alá, hosszú soros adatok kitöltésével. S egyszeresek, az ebéd alatt ismét hivatalos orvosi vizitét kapott, a melyen jobbról-balról kifogatták. Kellemes utimélek. Osupa gyanus szem kísért mindent. Amint a kocsiszakasza beszálltam, egyszerre csak magam maradtam s birtokomba vehettem az egész szakaszt, mert utitársaim kánfor módjára tüntek el mellőlem. Mindez elég érdekes. Csak azt nem értem, hogy miért kellett a hivatalos vegyelemzésnek olyan dedonai jódszerüen magát kifejezni — a vizsgálat eredménye pozitív. Miért nem mondják ki határozottan, hogy mi a baj?

Ennek eredménye, hogy az orvosoknak aróán is ott van a kérdőjel, vajjon tényleg kolera bacilus eredménye volt-e az előfordult haláleset, vagy gyomormérgezés. (csendőri nyomozás) mert hiszen az elhullt disznó hus evése bebizonyított ténye határozott szavakkal! S hogy tényleg így áll a dolog, sok nevet citálhatnak az orvosok lajstromából, a kik bizalmas beszéd között ugyanezen nézetüknek adtak kifejezést. De az óvatosságot ne hibáztassuk. Sokat köszönhetünk mi most ennek az esetnek. Nem lenne olyan tiszta és csaknem sterilizált a mi városunk, ha a megboldogult Oszwald nem él eséleti sertes husán. A fődolog most már csak az szemünkben. — oldjanak fel bennünket minden oldalról a zárlat alól, hogy szabadon járhasunk és kelhasunk s ne legyünk utunkban leltározva, mint kolera bacilus fészkek.

Verus.

HIREK.

A nagykanizsa állami népiskola gyászsa.

Rövid két hónapon belül immár másodikban rontott be a rettenetes halál a helybeli állami népiskolák tanítótestülete közé, hogy ezuttal is annak egyik legszeretettebb áldott lelkő munkás tagját, Benedekné Bartha Irént ragadja magával, ki 13 éven keresztül kifogástalanul odaadó munkása volt városunk tanügyének s szerető gondozója s nevelője a gondjaira bízott leánygyermekének.

— Oh, uram, — fakadt sírva a galamb fehérhajú matrona, rettenetes nap volt az, a mikor levették a vár faláról a nemzetiszínű zászlókat. Mintha csak a szívem hullott volna valami feneketlen mélységbe.

Majd könnyein keresztül is felragyogott a matrona szeme.

— De a mi vitéz zászlóaljunk lobogója nem került az ostrom kerébe, — mondta büszkén fölémelkedve a széllye-székéből.

— Lefejezték a zászlórudat?

— Eszterházy gróf tüzte ki és az is vonta be, aztán a tisztikar elhatározta hogy szétmetéli. Nagy fehér sejem zászlónk volt, közepén a Szűz Anya képe, arannyal himezve följe: Szűz Mária Isten Anyja, Magyarország védője. Mielőtt az olóval kőfélő vágták volna, Eszterházy rövid beszédet mondott.

A matrona szava itt elcsuklott, s mint az ősi esőseppék a tarlón, úgy kopogtak a kezén a szeméből hulló könnyek. Hallgattam, mert eugem is megállott a fájó, szívétető komor hangulat, a mely azon a sötét októberi napon beletörte a világ minden lövésit a honvédek szívébe.

És itt el előttem egy szelid galamblelek, a ki akkor még szép volt, mint a kelt halnál, mely rózsaszínűsége gyönyörül ezt a piszkos földet és a szeme kékje ragyogott, akár csak az égbolt, mikor a nap szétteríti rajta gyémántszemekkel átszótt bibortályolát.

Oh milyen nehéz óra lehetett az, mikor a nem-

zeti szabadság szárnyát szét kellett vágniok Dante pokláknak legizsább darabja esett a lelkükre, a mint azt a szárnyat kettémetszette az oló.

A matrona, mintha nehéz álomból ébredt volna, jóságos kék szemével rám nézett.

— Szép beszéd volt, — folytatta halkán, — a tiszték mind sirtak, én meg zokogtam.

— Bajtársak, — szólt ellágyulva az ezredes, — tudjátok, hogy mindnyájam elveszhetünk, de a hazának nem szabad elvesznie soha! Az a hit kísér a sírba, hogy feltámadunk. Kísérjen titeket ez a hit a keserves bujdosásba.

A matrona megtörölte a szemét.

— Bocssáson meg uram, hogy elérkeznyultem. Sok csapás és szerencsétlenség szakadt rám az életben, de semmi se fájt úgy, mint ez a jelenet.

— Nagy időnknek elborult alkonya — sóhajtottam — Az ezredes közepén kettévágta a zászlót. A Mária kép is kettőre szakadt. A lobogó egyik felét nekem nyujtotta az ezredes.

— Asszonyom — kedgyed volt a zászlójú jó szelleme, őrizze meg ezt a szent ereklyét.

— Én megcsókoltam a felzászlót és sírva göngyölttem össze. A másik felét apró darabkákra vágtam s minden tiszt ellett belőle egyet emléklőt. Aztán hazajöttünk Oszpánra. Mindig a keblemen viseltem a zászlót. Évek múlva, mikor az üldözés enyhült, megmutattam Vogronics Antal plébánosnak,

— Vogronics? Hiszen ez valami vad horvát lehetett.

— Nagy magyar volt az uram. Minden évben mi-ét mondott az aradi vértanúkért. Ha látta volna, milyen áhitattal csókolta meg azt a zászlót, ha látta volna, mint gyulladt ki az arca, a mikor ujjaival simogatta, azt mondta volna, hogy ilyen pap kellene az egész országban, mint ez.

— Igaz, Gasparits Kilit se volt magyar nevű s mégis vértanú lett a magyar hazáért.

— Hej uram, néha a legjobb magyar nevek alá bujik a feketesárga szellem. Vogronics azonban nem ilyen volt. Könyörgött, hogy ajándékozzam a templomnak azt a zászlót! Eleinte tudni sem akartam róla. A lelkész azonban minden nagy ünnepeken megismételte a kérését.

— Tudja mit üzentélendő uram — ha fiam születik, akkor odaajándékozzam a zászlót.

— Imádkozni fogok, hogy fia születessen, — mondta a plébános.

Öt hónap múlva fiam született. A fél Mária képet kivágtam a zászlóból, aztán átnyujtottam a csonka lobogót a papnak. Vogronics két oltárpárnt készítettett belőle s az oldalolárokra helyezte el.

Egyszerre világos lett előttem minden.

— Tebát akkor a templomba láttam néni.

— Arra a két oltárpárnára borultam. És ilyenkor, uram, eszembe jut Komárom, a fényes napok, a szomorú bucsuzás, a lobogó sorsa és sírok, a míg imádkozom, hogy még egyszer megélhessem a nemzeti dicsőség feltámadását.

Régi kínzó s sorvasztó bőljában Budapestest vélt enyhülést találni, azonban az operáció után bekövetkezett hashártya gyulladás és erős sebláz kioltotta életét.

Teteimet a család hazahozatta s a temető halottas házában ravataloztatta, honán a gyászoló közönség nagy részvete mellett e hó 16-án d. u. 4 órákor helyezték örök nyugalomra.

Sirjánál a tanítótestületek nevében Banekovich János mondott mélyen megható gyászbeszédet, mely után a boldogultat örök nyugodhelyére bocsátották.

A meghaltban Benedek József városi aljegyző nejét, két neveletlen árva pedig pótolhatlan édesanyját siratja a kiterjedt rokonsággal egyetemben.

A szomorú esetről a tanítótestületek külön gyászjelentést adtak ki s koporsójára egy a tanítótestület, mint a boldogult osztályának növendékei is koszorút helyeztek.

Nyugodjék békében!

— Városunk és vármegyénk a tüdőbetegkért! Halottak kegyeletes ünnepén ragdolunk a halál jegyesáig, a többetegre, akiket meg lehetne menteni, ha az első vészbirre szanatoriumi ápolás állna a beteg részére. A József- királyi Herceg Szanatorium egyesület most építi második népszanatóriumát s erre kéri az egy virágszál váltságdíjat. Örömmel jelezzük, hogy az emberbaráti szent ügy mi nálunk megértésre és meleg támogatásra talál. Nemosak városunkban, de a megyében is szervezve van a gyűjtőgárda, sőt azok, akiknél esetleg nem zörgetnek, azok is nyitnak s irtalmas szívük adományait beküldik Budapest, IV. Sütő- utca 6.

Ingyenes magántisztviselői állás- közzvetítés. A nagykanizsai magántisztviselők egyesülete ingyenes állásközzvetítést szervezett. Ezen célből tisztelettel felkéri Zalamegye cégeit ha tisztviselőkre van szükségük szives- kedjenek bizalommal hozzá fordulni. Az egyesület igyekezeni fog gyorsan és lelkiis- meretesen a főnökök ebéli óhajainak meg- felelni. A főnöki kar részére az állásközzvetítés teljesen díjtalan. — A magántisztviselőket is felkéri álláskeresés esetén, forduljanak szint- en az egyesülethez. Az egyesület tisztviselői tagjai ugyancsak díjmentesen vehetik igénybe az egyesület állásközzvetítő osztályát. Olyan magántisztviselő, kik nem tagjai az egye- sületnek csak a portó költségeit fizetik.

A polgármesteri állásra kiírták a pályázatot. A polgármester választás kérdése ismét aktuális lett. Dr. Sabján Gyula h. polgármester vármegyénk alispánjának rende- letére kihirdette a pályázatot. A pályázat határideje, amint azt már említettük. f. év november 10-ike.

— Temetés. Megható módon nyilvánult meg Benedekné Barthos Irén temetésén a részvét. Az összes intézetek növendékei meg- jelenek tanáraik vezetése alatt s ezzel a részvét ily egyöntú megnyilvánulásában a tanítótestületek egymásiránt érzelt szeretete nyilvánult meg.

Itt a tél. „Hervad már ligetünk, diszei hullanak.“ Bizony hervad már. Rohamos lépésekkel jön a tél. Tegnap és ma éjjel erős dér lepett be mindenti tönkre téve a kinnlévő virágokat. Elfagytak a katalinok is. Nem lesz fehér Mindenszentek napján a temető, ha ugyan hó nem lepi be arra a letagyott virágú sirokat.

— Fedák bemutató az Uránia Szin- házban! Az Uránia Színház Nyagykanizsán folyó évi október hó 16. 17. 18. és 19-én mutatja be magyar filmen, első fellépésében Fedák Sári, a nagy magyar művésznő Márta (Egy asszonyi karrier története) című 5 felvonásos színműben, melynek szerzője Nádas Sándor hírneves írók.

Nem kell Fedák Sári művészetéhez kommentár, Fedák immár fogalomná vált.

— Egyik leghíresebb magyar írók e ma- gyar filmről s e filmen Fedák Sári mű- vesztéről így nyilatkozik: „Vigyzatok, a mozinak egy új csillaga indult útjára. Fedák az új csillag! Aki több, egészségesebb és még nagyobb művész a filmen, mint a szinpa- don.“ Dacára ezen darab újdonságára s annak beszerzésével felmerült óriási anyagi áldozatokra a helyárok rendesek.

Armuth igazgató-tulajdonos áldozatkesz- sége megerdemli, hogy Nagykanizsa közön- sége pártolja.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyed- évre postán való szétküldéssel két korona husz fillér.

Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postaiúlványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestest Budapestest, VIII. Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

— A M. A. V. téli menetrendjéből beunfün- ket közelről érdeklő vonatok járásának idejét a követ- kezőkben adjuk. Zalaszentivéről Zalagereszigre reggel 501 percker, 739 percker, délután 140 percker, 411 percker, 830 percker és 950 percker indulnak vonatok. Zalagereszigről pedig Zalaszentivára reggel 412 percker, 643 percker, 1124 percker, dél- után 233 percker, 602 percker és 842 percker köz- lekednek vonatok. — Csáktornáról — Zággrába reggel 510 percker, 635 percker — délután 1 óra és 440 percker indulnak vonatok; míg Zággrából — Csáktornára reggel 502 percker, 1032 percker — délután 428 percker közlekednek közvetlen vonatok, amelyek Varasdot is érintik. — Zalagereszigről Sárvara innen Kősegre reggel 341 percker, 1090 percker és délután 620 percker indulnak vonatok. Balatonszentgyörgyről — Keszthelyre reggel 815 percker, 245 percker, 504 percker 643 percker, 1120 percker — délután 110 percker, 320 percker, 613 percker és 958 percker, 1140 percker közlekedik a helyierdekt, míg Keszthelyről — Balatonszentgyörgyre reggel 120 percker, 329 percker, 530 percker, 949 percker, 1145 percker, — délután 232 percker 604 percker. 654 percker — 1032 percker indulnak vonatok. — Gyékényesről — Fiumbá 1220 percker, (gyors) 910 percker, (este) 1150 percker, (éjjel gyors) 110 percker, (gyors) 615 percker (személy v. reggel) ind- ul; míg Gyékényesről — Budapestre 110 percker (személy v. éjjel) 208 percker (gyors v. éjjel) 1048 percker (személy v. délelőtt) és 414 percker (gyors v. délután) indulnak vonatok.

Szerkesztői üzenetek.

— Kiváncsi. Nekünk feltétlenül igazunk vol- mert ott világnézet terjesztéséről volt szó és nem- csak tanításról. Másr mondott tehát az előadó, nem amit a program ígért. Azt hiszem, ez elege mond! És laptraunk nézete is ugyanez volt a hét- fői referáciában Csak tessék olvasni a sorok között! Sapienti sat!

22017

1913.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Zalavármegye alispánjának 1939/ni 913. sz. a. rendelete folytán a Nagykanizsa r. városnál üresedésben lévő s a VII. fizetési osztály megfelelő fokozata szerint javadalmazott **polgármesteri állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabály- szerűen felszerelt pályázati kérvényüket a v. Tanácschoz címezve **beszárólag folyó évi november hó 10-ik napjáig** a v. iktatónál a hivatalos órák alatt nyújtsák be.

Pályázók születési és erkölcsi bizonyítványaikon kívül kérvényeikhez osa- tolni tartoznak az 1883. évi I. t.-c. §. 3-ban megjelölt képesítésüket igazoló okmányaikat.

Nagykanizsán, 1913. évi október hó 10-én.

DR. SABJÁN GYULA s. k.
polgármester helyettes.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknak** hörgőhurtnál, **asthmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő **tüdőbetegséget csirájában elfojt**. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a **Sirolin "Roche"**-al való hosszabb kurákat!



A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a **Sirolin "Roche"**-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a **gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"**-t kérni.

Wotan



Lámpa

A legjobb és a legtartósabb dróttázas lámpa. Hozott dróttázzal 70% árammegtakarítás.

Kapható villanyserelői üzletekben, villanyboltokban és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK**-nél, Budapest, VI. Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Diszes levélpapírok és a legszebb képes lapok idus választékban **jutányos árban kapható** Ifj. **Wadits József**-nél.

Aspirin
vásárolunk eredeti
TABLETTÁKBAN
20 drb. K 1,20
Minden Tablettára az **ASPIRIN** szó van rábélyegezve.
Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim a. Rhein.

Újdonság!
Vadászslóvó
DALOKKAL, AJÁNDÉKKAL
CSAK 4 KOR
WAGNER
A HANGSZERKIRÁLY
BPEST JÓZSEFKÖRÚT 15.
ARJEOZSEK INGYEN!
LEMONDÓ ÜGYELNI!

CACAO
Suchars

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban **jutányos áron** készítettnek

Ifj. **Wajdits József** könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az életműsség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

"Zalai Közlöny" hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. Annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a "Zalai Közlöny" rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

HIRDESSEN A

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni kölniviz-szappant, kölnivizet és pouder, ha nincs rajta

az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzott **Johann Maria Farina** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni holtitelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:



Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egész évre 10 korona, félére 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó-zerkesztő:

KÁROLY GYULA

Főszerkesztő:

KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazásba szerint.

A szüret.

Már beérkeztek a földművelésügyi kormány szak tudósítóinak jelentései az ország minden részéről a szőlőtermelés állásáról. Minthogy szőlőtermelő ország vagyunk, nálunk teremnek a világ legjobb borai. tehát fontos, hogy az ideai szőlőtermeléssel kellő mértékben foglalkozzunk.

A jelentések közül kiragadunk az egy-mástól távol eső vidékek terméséről szóló közlésekből hármat. A szőlőtermeléséről híres székszárdi kerület tudósítója ezeket írja: Az időjárás hűvös, borult, időközönként kisebb esővel, a szüret általában folyamatlan van, hogyi szőlőkben kataszteri holdanként 6 hektoliter, lapályon 10 hektoliter musttermés várható. Uj mustért eddig 28—44 koronát fizetnek hektoliterenként.

Balassagyarmati kerület (Nógrád, Hont, Esztérgom, Bars es Nyitra vármegye.) A szőlő erése a kedvező időjárás folytán sokat halad. A rothadás megszűnt. Gyenge közép-

termés várható, javuló minőséggel. A must cukortartalma minusz 18%, must kisebb tételekben 60—100 koronáért, nagyobb mennyiségekben 48—56 koronáért kelt el hektoliterenként.

— Fehértemplomi kerület. (Bács-Bodrog, Torontál, Temes és Krassószörényvármegye. Az utóbbi időben beállott száraz és meleg időjárás ott, ahol a szőlő lombzata még zöld, kedvező hatással volt, ugyanis amíg az eddigi szüreti eredmény 13%, cukrot csak elvértve haladta meg, addig a most meginduló szüretnél feltéve, hogy az idő továbbra is kedvező marad, a cukortartalom 15—16 százalékos, sőt még ennél is löbb leend. Kataszteriális holdanként 20 hektoliter termés várható átlagban. A must iránt a kereset elég élénk ugyan, mindazonáltal az árak még nagyon nyomottak.

A szüret képe tehát ezidéig nem mondható kedvezőtlennek, jóllehet, az ideai nyár sok esőjével, hideg napjaival és erős szeles időjárásával nem nagyon kedvezett a szőlőtermésnek. E körülmények folytán a szőlő-

termés érte el azt a cukor tartalmat, amelyet melegebb nyarak után elvárhatunk.

Egy feltűnő jelenség azonban, hogy a kintő borok vidékén az árak sokkal silányabbak, mint a szőlőtermelésre kevésbé jó vidékeken. Székszárdán a jelentés szerint a mustért 28—44 koronát fizetnek hektoliterenként, míg a balassagyarmati kerületben a mustot, még 100 koronáért is vesztegették és a minimum, amelyet itt elérték a mustért, ez nagyobb volt annak a maximumánál, amit a székszárdi kerületben tudtak elérni. Ezek az árkülönbségek talán abban keresendők, hogy a jó vidéken az időjárás megrontotta szőlőtermést, míg a kevésbé jó szőlőtermelő helyeken az időjárás kedvezett a szőlőtermelésnek. Csakis ennek tudható be az az árkülönbség, amelyet itt észlelünk.

De minden esetre örvendetes jelenség az, hogy nem szűkültek a borok hiányában. Tudvalevő dolog, hogy abban az esetben is, amikor nincs jó szőlőtermésünk, hogy azért mi magyarok nem vonjuk meg magunktól az ivás élvezetét; csakhogy az ilyen

Az irodalmi kávéházirol.

Gresham.

A csilláros, aranyozott és füstös plafonú kávéház egyik szögletes falánál ülnek: Matrác, Emil vers-íparos és tartalékos katonai mesemondó, a kövér és szemtelen politikai cipőgyárgyáros, a méla Sasor László és barátja Számjegy Géza, köz- és magán gazdaság, ál-író, nyugdíj-sztréber.

Az urakat Matrác Emil tartja szóval. Hadgyakorlati élményeiről beszél, egy előrsi bravúrjáról, amikor egy egész ezredet mentett meg a vereségtől. A mesét az altábornagy szavaival fejezi be:

— Emil, du bist ein verfluchter Kerl; schade, dass Du Juda bist! (Kutya fickó vagy Emil, milyen kár, hogy zsidónak születtél!)

A fiuk a mesét csattanós befejezésével nem első ízben hallják, ami a hatás rovására megy. Emil tudja, hogy ezuttal nem adott új színt a mesének, a fiuk azért is ásitottak olyan sárún. Egy „Times”-be tematkezik, de egy kukkot nem olvas.

— Ki lehet az a Gresham, akinek a szobra ott unatkozik vis a vis a sarokban? — kérdezi Sasor egy záselet és mélyet ásva.

Emil kibújik a Times alól.

— Egy öreg fakereskedő volt, valamikor Groszsteinnek hívták, de angolra magyarosította a nevét, mert az első fakereskedő volt, aki egészen beretvált arccal járt.

— Mit beszelsz Emil, hiszen láthatod, hogy szakálla van, fakereskedőket pedig temetkezési anyakönyvekben szokás megörökíteni, nem gipszszobrokban, mint a buszok juhászokat.

Számjegy (vögtelen nyugalommal); persze, persze, a Gresham az csak áfőle forgalom, mint tetzem azt a Lloyd. A Lloyd azonban jelent a magasabb gazdasági és szellemi közhittéket, míg a Gresham a kisebb vállalkozásoknak, hogy ugy mondjam őrszente Eről egyébként a „nagybankok és az eszmetársulás” című cikkemben is alaposan foglalkoztam.

A cipőgyárgyáros szkeptikusan hallgatja a letegetéseket, de Számjeggyel szembeállni köcköztes dolgot volna, mert az statisztikával és válogatott,

de érthetetlen szak kifejezésekkel pariroz. A békés természetű gyárgyáros inkább lenyelte Számjegy kollega bölcsességét. A beszélgetést azonban tisztes távolból Zsiga, a főpincér és Móni a pikkoló is hallgatják. Zsiga megszólal:

— En ugy gondolom uraim, hogy ez a Gresham valami énszagdag angol lord lehetett, akinek nem lévén jobb dolga, biztosítást fogadott el előbb a sajtószakállára (azért növesztette), később azonban a részvénytársaság kontójára, mert ugy hallottam, hogy grúndolt is egynehány társulatot.

Matrác: Ugyan kérem, hogy ütheti az orrát ily n-tudományos ügyekbe. Ezek olyan dolgok, amikben mi önálló kutatásokat végeztünk, erre Ön ide jön és nem röstel nekünk ilyen naivságotok föltálatni. Udvariasan föl szólítom: hordja el magát!

Móni (öt lépésről, hogy kellő pillanatban veszély nélkül előbbesszen): En ugy gondolom, hogy az urak közül senkinek sincs igazsága. Gresham, az egy tekintélyes angol kereskedő volt, akit a tizenhatodik század közepén lovagá tőtt Erzsébet királyné. Ő volt az, aki 1560-ban a londoni börzét megalakította. Szobra a nagystílu kereskedők bátyján.

Az új



Osram-drótlámpák
Törekeftlenek

rossz években több mesterséges bort iszunk, mint egyébkor. Vannak ugyan elég szigorú törvényeink a borhamisítás megtorlására, de nincs az a törvény, amelyet annyi rafinériával tudnánk kijátszani, mint éppen ezt.

Ismeretes még az a régi anekdota, amelyben egy öreg és borhamisításból meggazdagodott kereskedő halálos ágyához kéri gyermekeit, rájuk adja áldását és mielőtt lelkét kiléhnél, ezeket mondja:

— Tudjátok meg gyermekeim, hogy szőlőből is lehet bort csinálni.

Ezekkel a szavakkal az ajkán halt meg a borkereskedő, aki azonban nem volt az utolsó. Még utána is következtek, még közöttünk is vannak borkereskedők, akik gli-cerin és anilín mellett szüretelnek és akik ugyan úgy mint a tejhamisítók, megmérgezik a sirva vigadó magyart.

A bő termés borban remélni engedti azt, hogy nem igen szorulunk hamisításra és minthogy borban kivételünk sincs valami különösen nagy, reméljük, hogy ezidén igazi borokat ihatunk.

Csak a korsómárosok ne nagyon higítsák fel és ne nagyon keverjék a silány fajtát a jobb fajtával.

„TANITANI“ és „TANITANI!“

Bizony két külön értelem lappang a két szó alatt. Tanítani azt, ami igaz és kézzelfogható, ezt jelenti az egyik; tanítani azt ami az igazsághoz közelebb vagy távolabb jár, de nem maga az igazság, ezt jelenti a másik.

Már most mit érdemes tanítani? Bizonyára azt, ami kézzelfoghatóan igaz, tehát a halgatóság lelkében a világról s a rajta le-

vókról és történelekről a valóságnak megfelelő gondolatokat rögzít meg. A tanítás nemesebb értelemben véve nem lehet más, mint az objektív igazságnak minden subjektív elem közbekeverése nélkül való előadása. Igaz pedig objektíve az, ami összhangban van a világgal, minden más csak egyéni nézet, mely általános érvényre számot nem tarthat. Objektív igazság s rajta mindenkinek elméje megnyugszik, hogy a Neptun csillag s a csillagászok részéről való fölfedeztetése előtt is létezett; szubjektív igazság, s aki akarja elhibeheti, hogy a Mars bolygón is laknak értelmes lények. Minthogy az objektív igazság csak az, ami az elme teljes megnyugtatót s a tudáságy minden oldalú kielégítését mindenki számára nyújtja, kétségbe nem vonható, hogy azt és csak egyedül azt szabad tanítani!

De hát ezt szinte lenézőleg a tankönyvekbe és a lexikonokba kívánják némelyek szorítani, sőt a tankönyvekről, mint tanító eszközökről, kicsinylőleg és lenézőleg nyilatkoznak.

Már pedig a tankönyvek azt a lesajnálást legkevesebbé sem érdemlik meg, mert a tankönyvirás nem olyan szabad ipar, mint valamely szabad liceumi előadásgyártás.

A tankönyvet sok szem nézi át, valjon megfelelő-e az államkormányzat követelményeinek, megvan-e benne az objektív igazság, melyet sem felekezeti, sem politikai párt-színezet el nem homályosíthat s meg nem változtathat.

Lehet is a tankönyvből nyugodt lélekkel igazságot, sőt még világnézetet is tanulni, csak hogy ez a világnézet az igazságnak minden körülmény között való keresésére és hímzésre nélkül kimondására tanít.

Tanítani tehát igazságot kell s azt tankönyvekből is lehet.

Ámde felnőttek oktatásáról van szó, veheti bárki is föl s azoknak csak másként kell az ismeretanyagot föltálni, mint a tanulókorban levőknek?!

Ez igaz, s a hallgatók értelmi fejlettségéhez kell mérni a közlés módját is, mely így szélesebb mederben folyhat s a nyelv szépségeitől csillogó is lehet. Hanem azért az ilyen fajta tanításnak sincs joga arra, hogy az igazságtól eltérjen, annak is csak a föltétlen igazság bemutatása lehet a célja.

Igen, de a nagy és bizonyos fokig művelt közönség az igazságok nagy részével tisztában van, — vághat közbe valaki, — annak a megismert igazságok alapján bizonyos világnézetre történő vezetése a liceális előadás jelszava!

Világnézet hirdetése kétségtelen joga minden önálló egyéniségnek, ha van hozzá képessége s elég szellemi fegyvere. Azonban ez a világnézet szőnyeren csiklandós portéka s ritkán van összhangzásban a való világgal s a való világ szemléletéből leszűrt igazsággal.

A világnézet az az eszmélencolat, melynek kiindulópontja a világnézetet hirdetőnek saját egyéni, esetleg félszeg felfogása a világról s ennek következtében rendszeresen messze elhajlik az igazság egyenes vonalától. Már pedig egyéni véleményt, szegezni szembe a nagy résztől igaznak ismert gondolatlalt, egyéni vélemény előterjesztésére fogni rá, hogy az az igazság s azért azt fogadják el a hallgatóság valóság gyanánt, ez nagyfokú elfogultságra s az igazsággal szemben színvakságra vall.

De még az egyéni nézetlen alapuló világnézet hirdetése is tiszteletre méltó törek-

A társaság fölpatton az asztal mellől. Még a cipőnagykereskedő is. A piccoló eliramodik, de a fuk utána vetik magukat, elfogják és odavágják Gresham mellészobrához, amely darabokra török.

Számjegy: Pompás téma, holnap már meg is írom. A címe az lesz: A kultúra harca a félműveltség ellen, különös tekintettel az angol tőzsei szobrászatra.

Parerga és Paralipomena.

Ugyanezek. Később megérkezik Lant Ödön novellista, kritikus és kezdő szociológus. A hóna alatt egy csomó német újság. A fukat csak úgy félválról közönti, szinte tüntet a szellemi magasabb rendűségével. Ledl, hátrasimítja sűrű, fekete haját.

— Most olvasson, hogy kiadták a Parergát és Paralipomenát, ezek a görögök mégis jól csinálták a dolgukat, már majdnem biztos volt, hogy a két sziget a bolgároké lesz — mondja.

— Matrész: Tévedés, öregem, az nem vonatkozhatik a háborúra, Parerga és Paralipomena tudommal egy táncoktató és ha abban a hirben kiadásról van szó, akkor az azt jelenti, hogy ezek az artisták valamit elkövetettek, megszórték külföldre és a hatóság megindította ellenük a kiadási eljárás.

Sasorr: Határozottan nem merem állítani, de ha az emlékezetem nem csal, akkor vagy olvastam, vagy valamelyik tudományos előadásban a két szó eredetéről a következőket hallottam: a klasszikus időben élt Görögország valamelyik városában egy király két gyermekével, a fiával Parergával és Paralipomenával, a leányával. A gyerekek, hogy apjuk hatalmát még annak életében magukhoz ragadhasák, az öreget (a nevével bizony már el is felejtettem) el-tüntették és sötét sziklába. A király itt gyökerekből élt és forrásvíziből. Később megszórták rejtek-helyéből és mint koldus lantos járta be az Aegei tenger szigeteit, mindenütt egy gyönyörű eposzt énekelve gonosz gyermekeiről. Parergáról és Paralipomenáról. Az a cikk bizonyára azt jelenti, hogy azt az eposzt, amely eddig csak szájról-szájra járt, vgre nyomtatásban is kiadták.

Számjegy: Ez nem egészen plauzibilis. Az én határozott és moudhatnám, matematikán alapuló véleményem az, hogy Parerga és Paralipomena egy régi görög számrendszer, amelyet Thalesnek tulajdonítanak. Ezt ásta ki mostanában valamelyik történész. Irok is róla legközelebb egy cikket. A címe az lesz: „Lehetett-e volna panamázni Theles tétele szerint?“

Ezt a beszélgetést is megfűteli a piccoló. Most is biztos távolról odaszól:

— Uram, Önök tévednek. Parerga és Paralipomena nem jelent egyebet, mint megmaradt, visszahagyott dolgokat. A cikk pedig abban a német lapban nem mond mást, mint azt, hogy Schoppenhauer német tudós és bölcsész apró írásait, amiket ő ilyen címen foglalt egybe, újra kiadta valamelyik német könyvkereskedő.

Minthogy Móni székekkel és ruhafogasokkal kellőképpen elszámolta magát, rögtön itélő eljárásra gondolni nem lehet. A fuk mintegy vezényszóra fölállának és dühösen — fízetés nélkül — elhagyják a helyiséget.

Odakünn megszólal Lant Ödön.

— Egy lehetetlen hely az a Gresham, az embert még a szabad tudományos kutatásában is minduntalan zavargák. De ettől eltekintve, miédszámúrság az a németektől, hogy föltámasztják halottalalt az a nimolista Schoppenhauer. Most, amikor már régen túl van halálva az a vén kreten! Pont most adják ki a dolgait, a teremburját, most amikor az ember már Mórics Zsigmondot és Kernács Ilonát olvasgatja. Az ember már nem is élhet miat-tuk intellektuál életet.

vés lehet, ha kellő szellemi fegyverzettel, komoly tudományos módszerrel történik, mely a komoly kutatás nézőjével kezdi fessegetni az addig érvényben levő világnézet fáját, hogy kimutassa belsőjének őrességét s az egésznek értéktelenségét. Hanem világnézet ellen egy-két szellemi röppentyűvel harcolni az érvek ostromágyui helyett, egy-két zajos pero felidézéssel akarni elintézni évezredes világnézetet, ez komoly tudáshoz nem méltó!

Ha tehát a szabad liceum tudós előadói tanítani nem akarnak, új világnézetet hirdetni pedig a tudomány fegyvereivel vértetetlen nem képesek! mi marad meg számukra? A mulattatás!

És lapunk referense nem is tett mást, mint igen helyesen rámutatott arra a fonák-ságra, hogy a tanítást, ingyenes tanítást hirdettek a rendezők és mulattatást adott az első előadó. Mert hiszen komoly emberek előtt az ott hirdetett világnézet a modorral együtt csak mulatságra szolgált.

Nem tett mást a mi referensünk, mint megállapította a tanításnak hirdetet program csodjót s ebben nem tévedett.

Kár volt tehát öt külön cikkelyben támadni a valóságot megállapító soraiért. Hanem az a lapársunk hasábjain között cikk mégis jó volt; megtudtuk belőle, hogy tanítani nem is akarnak, mivel tanítani csak objektív igazságot illik, tehát így fölmentve is érzik magukat a szabad liceum után az igazmondástól.

Csak folytassák hát világnézet hirdetői kisded játékaikat, de aztán a tanfolyam végén valahogy avval ne dicsekedjenek, hogy az igazságot tanították!

Pedig az utóbbira volna szükség, az előbbi fölösleges!

HIREK.

Személyi hir. Kárpát, Kelemen kir. főigazgató, ma délután városunkba érkezett a főgimnázium tanulmányi ügyeinek megvizsgálására.

Récsey György temetése. A nemzet napszámosainak gárdájából ismét kidült egy. Meghalt Récsey György, a helybeli állami iskola volt tanítója és igazgatója. — Midőn 42 évi szolgálat után nyugdíjba ment, Ófelsége arany érdemkereszttel tüntette ki. Már hosszabb idő óta volt nyugdíjban, míg a napokban elérte a halál a már 3 év óta fekvő beteg. Tegnap, vasárnap délután volt temetése a tanítótestületeknek és volt tanítványainak nagy részvételével. Rövid időn belül ő már a harmadik, aki örökre eltávozott a testület tagjai közül.

A nagykanizsai pénzügyőri biztos kerület élére Mátyás Lázár főbiztos nevezetett ki, aki a kerület vezetését már át is vette. Hivatalos

helyisége Nádor-utca 9. sz. alatt van. A pénzügyőri szakasz kettő osztása a kerületi főbiztos eddigi működési körét nem érinti, vagyis a főbiztos hatásköre továbbra is úgy a városra, mint a vidékre változatlanul kiterjed.

Az izr. templomban a sátoros ünnepek utolsó napjai alkalmából az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: F. hó 22-én szerdán reggel fél 7 órakor sachrisz és ezt követőleg muszaf ima; d. u. 5 órakor esti ima; 23-án csütörtökön, reggel 7 órakor sachrisz ima, fél 8 órakor első muszaf ima, a halottak felkínvéért való imával (házkára), d. e. 10 órakor második muszaf ima szintén a halottak felkínvéért való imával; d. u. fél 4 órakor mincha ima, 5 órakor esti ima; 24-én pénteken reggel 7 órakor sachrisz ima, d. e. 10 órakor muszaf ima, d. u. 5 órakor esti ima. A hitközségi előjáróság ezúton is figyelmezteti a t. templomlátogató közönséget, hogy a szokott templomi rend szimhasztórákor is szigorúan betartandó. Mindenkori beletjegy nélkül is bemebezt ezáltal a templomba, azonban a földszintre csakis férfiak, a karzatokra pedig nők. Leánygyermeknek csakis a karzatokon foglalhatunk helyet, fiúgyermeknek a földszintre. Há éven aluli gyermekek azonban egyáltalában nem bocsátatnak be a templomba.

Football mérkőzés Nagykanizsán. E. hó 19-én d. u. 3 órakor a katonaréten mérkőzött a szombathelyiek csapata a mi tornaegyletünk (N. T. E.) csapatával. Az első félidőben nem voltak oly zavarok, mint a második félidőben. Birónak Horváth Ödön (szombathelyi) választották meg a mieink kivátságára. Játékközben azonban bebizonyosodott a birónak részben tudatlansága, részben pedig pártállása. Emiatt Tornaegyletünk tagjai zúgolódtak ugyan, de nem tehetek semmit, mert hiszen az ő kívánásuk volt.

A vendégcsapatból különösen Horváth (jobb-szélő), Satus (center) és Szabó (centerfedező) játszottak ügyesen. Szépnek nem mondhatjuk játékyukat, mert igen sokszor nem sajnálták még önkiket sem, csakhogy segíthessenek magukon. A második félidőben csapatunk díste, Schlessinger kifogásolta Horváthot, amiért oly durván játszott.

N. T. E. csapatából a kapitány Tóth, Schlessinger és Lövy erős kitarónak játszottak, azonban Lövy ugylátszik letört. Verességünket csak annak köszönhetjük vendégeink, hogy csapatunk nem gyakorolja a futást, míg a fehér-lekete csikosak — ugyszólván mind jó futók. Ha ezt a nehézséget leküzdjük, jó csapatra teszünk szert. Az első félidőben 1:0, a másodikban 3:0 volt az eredmény (összesen 4:0) a szombathelyiek javára, mely gólokat egészen a kapu közeléből rugták be.

Ajánljuk footballistáinknak, hogy erősen képezék magukat a futásban, mert erősebb jobb csapattal szemben csak így győzhetnek.

Uránia. Armuth mozgójában igazán művészi élvezet jut osztályrészlő mindazoknak, akik megjelennek. A szép műsori Keleti Armand hírlapíró társunk kísérő irodalmi értékű, élvezetes konferanszal. Keleti neve maga a siker és műlévezet joggal mondhatjuk ezt előre.

— Szabad liceum. Vasárnap délután a szabad liceum előadások keretében Székely Béla hírlapíró társunk tartott rokonzeneves, tartalmas és nagyhatású előadást a modern irodalomról. — A modern irodalom genetikus ismertetése s az illusztráló példák felfelhasználása egyaránt művészi volt s egy írő embernek sikeres munkája. Objektivitása, stilizálása,

anyag összehordása előadásainak mind dicsőreotes tulajdonságai s méltán tartanak igényt az őszinte elismerés méltánylására a napi krónika keretében, mint a közelmúlt kiemelkedő eszménye a napi próza köréből.

— **Lapzártaok értesülünk,** hogy megbízottsági tagokul a II kerületbe Ujvári Géza, Mécser Károly választottak meg.

— **Nagy dráma est** az „URANUS” színházban. Az „Uranus” színházban Szarvas szálloda (volt Edison színház) mindig a legérdekesebb műsorra talál a közönség. Ma hétfőn és holnap kedden oly nagyon érdekes drámai estély lesz, mely még eddig Nagykanizsán nem volt látható. Lapunk szük tere nem enged, hogy a remek szép mű-ort közöljük. A n. é. közönség szíves figyelmét pedig felhívjuk, hogy ne mulassza el e ritkán látható csodaszép műsört. Szerdán és csütörtökön új műsor, melyen ismét előrendű képek lesznek bemutatva.

Aspirin BYER
tabletták

fej és fogfájásnál, influenzaánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer:

A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kerjük, hogy az Aspirin „Bayer” féle Aspirin tabletták alakjában szerzzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát a 0,5 gr. 1 kor. 20 fill.

Minden tablettán az Aspirin szó látható.



MILKA

KITÜNÖ ALPESI TEJCSOKOLÁDE

Suchard



Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál, influenza után.** Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget **csirájában elfojt.** Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!



A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásában. Sziveskedjék a gyógytárakban **határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.**

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa. Huzott drótzáslal 75% árammegtakarítás.



Lámpa

Kapható villanyzerelési üzletekben, villanytöpeken és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-kirút 36. Gyár-utca 13.

Diszes levélpapírok és a legszebb képes lapok

Íj. választékban jutányos árban kapható Íj. Wadits Józsefnél.

Aspirin

vásárolunk eredeti

== TABLETTÁKBAN ==

20 drb. K 1,20

Minden Tablettára az ASPIRIN szó van rábélyegezve.

Farbenfabriken vom. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim a. Rhein.



MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készíttetnek

Íj. Wajdits József könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — Annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

HIRDESSEN A

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni kölniviz-szappant, kölnivizet és pouder, ha nincs rajta

az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzott Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:



Holzner Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Ngyelére 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladvány-zerkesztő:
KÁROLY GYULA

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerint.

Tömeghalál minden felé.

Nagya vagyunk fölfedezéseinkkel és új találmányainkkal. Két térer; a közlekedés terén és a gyógyászatban rohamosan, a rendes fejlődéstől majdnem eltérően, egymás hegyén-hátán bukkanak föl az elektromosság, a benzín és a gőz csodái, úgy hogy bizony ez az utolsó század fölfedezések dolgában egymaga többet produkál egy évezrednél, amely ezt megelőzte. A kultúrával kérdődök és a kultúra nevében barbárkodók azt terjesztik, hogy mind eme újítás tisztára azt az egyetlen célt szolgálja, hogy népeket boldogítson és hogy profétáknak ama jóslásai, amelyek szóltak az emberiség nagy megváltásáról, amelyek hirdették a tanítást az egyenlőségről és testvériségről, hogy mindez az új-kor találmányai segítségével most már közeledek a megvalósulás felé. A száraz-földön a vasúthálózatok, a vizen a dreadnoughtok, a levegőben pedig léghajók és repülőgépek viszik és cserélik ki az orszá-

goknak nemesak terményeit, hanem egymás kulturális eredményeit is: a technikában, a tudományban a művészetekben és iparban elért eredményeit.

A fejlettség eme fokán joggal kellene hinnünk, hogy mindjobbban közeledünk az ideál felé, a humanizmus felé, amelyet e kulturfejlesztés csuesán elköpeltünk. De mit látunk helyett?

Az utolsó napokban a szélrősa minden irányából jöttek felénk borzasztó híradások emberek tömeges pusztulásáról. A Voltornó gőzös katasztrófájával megismétlődött egy méreteiben és eredményében nem is sokkal-kisebb katasztrófa, mint amilyen a Titano katasztrófája volt a múlt év telén. Az uszó városok, mint ahogyan e hajóóriásokat nagyképűn elneveztük, martalékjává lettek a hullámok és mindez a nagyszerű berendezés, amit villamosságunk és gőznek köszönhetünk, mindaz áldozatul esett a háborgó zivatarnak. A megmaradtok életét megme-tette a drót-nélküli táviratok, Marcóniák eme legszebb és ezideig a veszélyben leghasznosabb talál-

mánya. És jöttek rémhírek megint Angliából, Wales tartományban, Cardiff városa közelében egy bányaszerencsétlenség 433 ember életébe került. Milyen biztos övintézkedéseket tesznek a bányákban mindenféle szerencsétlenség ellen, valóságos tudománya van már ezeknek a preventív intézkedéseknek és ime mégis történnek tömeghalál-álosok és előre nem is sejthető szerencsétlenségek. Legújabbban pedig az L. II. jelű tengerészeti léghajó alig pár perccel azután, hogy a Berlin mellett lévő johannisthali repülőtérrel fölszállott, 300 méter magasságban óriási körrel felrobott, Próbarepülés volt, amelytől függővé tette a német hadügyi kormány, hogy átveszi-e az új léghajót. Az első tudósítások szerint a léghajón harminc-öt fős állás alkalmával. A nagy légi alkotmány gyorsan emelkedett, 300 méter magasságban éles fordulatot tett és rettenetes robbanás után égni kezdett. A gáz explo-dált, a hatalmas gáztömbből és egy szem-pillantás alatt megégett az óriási léghajó. Semmi sem maradt belőle, a burok elhamvadt

TÖRÖK KEGYHELYEK MAGYARORSZÁGON.

Török szobrások Budapesten.

Megható és tiszteltreméltó vonása a török fajnak az ósok iránt érzett mély tisztelet. Ez a nép, amely mostanában egy vad fürgeteg közepébe sodródott, a valóság nehéz időkbén sem feledkezett meg történeti nagyjairól és egy hős szultán emlékének mostanában akarnak áldozni Magyarországon.

A hős Szolimán volt, aki kortársai és a hálas utókor „el kanani”, a „dicső” predikátummal ruházott fel és ami azt a házi históriából is tudjuk, Szigetvár falai alatt esett el két nappal Zrínyi Miklós hősi halála előtt, 1566. szeptember 5-én. A nagy szultán tudvalevőleg a Hátsárburk esküdt ellen-sége volt trónralépése első percedtől egészen haláláig.

Zrínyi Miklós emlékének azzal adózott a magyar nemzet, hogy azon a helyen, ahol elesett, kápolnát építettek, a városka főterén pedig egy orosz-lán emléki hirdeti, hogy a magyar nemzet halás tud lenni hősei iránt. De visszat a vár, amelyet falai körül a história egyik legcsodásabb drámája játszód-

dott le, szegyenletesen el van hanyagolva. A szigeti vár egy magyar főrnak, gróf Andrásy Földornak, a tulajdonában van és a magyar mágus ebből a mindnyájuknak szent helyből okristállót és disznókonyha taust csinált. A vár kisebb udvara, ahol a beszorult magyar sereg utolsó halálós harcát vívta, ez a hely, ahol nem lehet bűnő megindultság nélkül megállani — most hatalmas trágyadomb.

A terjedelmes hástyalalakon pedig az ember hiába keresne egy sornyi kőbe vésett írást, amely a látogatót figyelmeztethetné, hogy itt 1566. szeptember 7-én mily rettenetes tragédia játszódott le.

Szigetvárot a napokban két tehetséges török szobrászművész, Hadzi: Szelim és Achmet Gelaidin tartózkodott. Abból a célból jöttek, hogy a dicső Szulejman elesetnek helyét nézzék meg és hogy az illetékes hatóságai helyet kérjenek nagy uralkodójuk emlékoszlopa számára. Megdöbbenve látták, hogy ezen a helyen, ahol a kegyetlennek kellene öröködni, egy magyar földesúr istállója vannak elhelyezve.

Visszafelé jövet Budapestet is utjukra ejtették a török szobrások. Egy beszélgetés során a következőket mondták e sorok írójának:

Óthon Konstantinápolyban van egy egyesü-

tűnk, amelynek az a törekvése, hogy a nagy szultánról Szulejmánról minden adatot összegyűjtsön s a török nép körébe terjesszen. Könyvtárakra menő irodalmunk van róla és múzeumot lehetne alapítani a rengeteg rávonatkozó emlékből. A nagy Szulejman egyesület időnként gyűjtéseket is rendez és különösen Kiszászából, ahol még most is valóságos Szulejman-kultusz van, bőven érkezik adomány az egylet pénztárába.

Legutóbb elbatározták, hogy a nagy szultán halálának helyét obeliszkkal fogjuk megjelölni. Méreteiben hatalmas és kivételben művészi alkotást akartunk arra a helyre felállítani, de közbe jött a balkáni háború és az egylet választmánya úgy határozott, hogy az összegyűjtött pénz kétharmadát elesett katonáink özvegyei és árvái felszegélyezésére fordítja, mert ez is megfelel a dicső szultán emlékének és az obeliszk celsáira a gyűjtésnek csak egyharmadát fordítjuk. Amde ez is tekintélyes összeg arra, hogy azon szép emlékművet állíthassunk. Fel is fogjuk állítani, de természetesen csak abban az esetben, ha a várból eltakarítják a trágyát és kiteleptik az istállókat. Nem a mi kedvűvért kellene ezt megeselekednie a tulajdonosnak, hanem a magyar történelem

Az új



Osram-dróflámpák
Töreketlenek

Képviselet és vevőtár Magyarországon részére: Fingér és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

a nikkelváz az égő vashajóval lezuhant: A főlészállók közül egyetlenegy nem maradt életben, szénné égve kerültek le a földre.

Ez a tőmeghalál mind modern és legújabb találmányokkal felszerelt találmányokon történt. Amit tehát mi hirdettünk, hogy a találmányok egyuttal közelebb hoznak bennünk az emberiség gondolatának keresztülviteléhez, ime nézük, hogy annak éppen ellenkezője válik valóvá. A tőmeghalállal, mostanság még kevésbé törődünk, mint törődtek a régiek. Amit a kémia robbanószerek körül fölfedezett, amit módosított és javított, amit a mechanika művelői kitaláltak a puská és az ágyú tőkeletésítése dolgában, láthatjuk, hogy ez bizony az emberiségnek több kárt, mint hasznot okozott. Csak az utolsó balkáni hadjáratokra kell visszaemlékeznünk, hogy ez az igazság teljes erejével meggyőzőzzen bennünk.

Nem mondjuk ezt azért, mintha a kultúra vívmányainak ellenségei volnánk. Ellenkezőleg: barátai vagyunk a haladásnak és bárha a haladás ilyen gyors tempóban fejlődne tovább is előre. A haladás alatt azonban ezuttal értjük az erkölcsök tisztulását és ama gondolat kikristályosodását, hogy mindnyájan emberek vagyunk és az embertönélget nem úgy vigyük a vágóhídra, mint a barmokat. Ez a kultúra még nem fejlődött ki bennünk. Az az óvatosság és az az előrelátás, amelynek kísérnie kellene a technikai találmányokat, az még mostanában nem érett meg olyan mértékben, hogy azt egy vonalba lehesse hozni egyéb kultúrvívmánnyal. A háborúk is elkerülhetők lennének akkor, ha kormányoknak nagyobb gondot okozna a közmivveltség terjesztése, mint a katonaság intézményeinek és a katonaság szellemének kiépítése.

A tőmeghalál okozói nemcsak közvetlenül azok akik a halál-telep, vagy a halál-hajó fölött rendelkeznek, hanem okozói vagyunk

mi magunk is, mindnyájan, akik előbbreválonak tartjuk a technikai kulturát, a lelki kulturánál.

Panamák korszaka.

Allig pattant ki a Margitszigeti bérelt botránýa, máris egy újabb hasonló de következményeiben Ausztriára nézve sokkal súlyosabb botráný került napfényre, egy kivándorlási panama, amelynek egyik főintézőjét Canadian Pacific bécsi főügynökét, Altmann Sámuel az osztrák hatóságok már lakát alá is helyezték. Ennek az ügynek a történetét érdemes lesz néhány sorban vázolni:

A Canadian Pacific sehol Európában nem kapott engedélyt kivándorlási ügynökségek föllállítására, ajánlatait mindenütt elutasították, még Magyarországon is, ahol főképpen a földmivvelésügyi miniszter ellenzte. Az osztrák kereskedelmi kormány és főképpen Riedl osztályfőnök pártolták a társaság ajánlatát, hivatkozva többek között arra is, hogy a Canadian hajójáratával fegyvert kapnak az eddig versenytől álló Pollal és főkép az Ausztró Amerikánál szemben és meggátolják, hogy az osztrák kivándorlást Balling vezérigazgató dirigálhassa Hamburgból. Csakhogy a mult esztendői katonai sorozásoknál feltűnt, hogy Galiciában és Bukovinában megcsappant a védőkötelesek száma egyes kerületekben 60 százalékkal. A balkáni válság idején kiderült, hogy a tartalékosok közül is rendkívül sokan hiányoznak. A hadügyminiszterium tudta, hogy ezt az óriási hiányt a kivándorlás okozza. De tudta azt is, hogy a galiciali hatóságokban nem lehet megbízni, mert azok jóformán mind megvannak vesztegetve és azért a hadügyminiszterium külön a leleplezések oéljára ellenőrző szolgálatot szer-

vezett, amely a polgári hatóságok tudta nélkül kezdte meg a nyomozást. Ezt az ellenőrző hivatal megállapította, hogy a Canadian Pacific titkos ügynökségeket tart egyes kerületekben és ez ügynökök kormacsárosokkal, tanítókkal és lelkészekkel kiszöktetik a hadköteleseket. A hadügyminiszter kimutatta, hogy a Canadian engedélyezése óta százezzer katonaköteles szökött meg Ausztriából. A hadügyminiszterium kezdeményezésére a társaság vezetőknek ellen eljárás indult meg és e hatósági eljárás során:

Kitudódott az is, hogy Altmann Sámuelnek büntársai voltak, igen előkelő személyiségek, többek között Stapinsky a lengyel néppárt vezére, akit egyik képviselő társ, gróf Lasookey nyíltan vádolt meg azzal, hogy az említett társaságtól pénzt fogadott el és azért közbenjár a Canadian érdekében.

Ez a panama egy időben, talán néhány napi eltörlődással került a mi panamánkkal napfényre. Mind a kettőnek közös vonása, hogy a kormányhoz közelálló személyiségekkel kerestek összeköttetést, hogy mind a kettő ártott a közkerülésnek, a bécsi esetben még az állam védőerejének is.

Ahhoz szó sem fér, hogy ezek az üzletek, amelyeket mi a morál szempontjából nézve veszedelmeseknek találunk, hogy ez nagy hasznot jelent a vállalkozóknak, olyan hasznot, hogy megérdemli a kockázatot, amely velejár, ha exponált állásban levő embereket arra szölitünk föl, hogy legyenek részesei a bűnnek, ók, akiknek az volna a hivatásuk, hogy a közszellem tisztaságát, a közkerülést érinthetlenségét megóvják.

Gondoljuk csak meg, hogy milyen erkölcsi zállottságnak kell egy társadalomban elharapódnia, amikor azokat a tényezőket lehet megnyerni egy gonosz ügy számára, amelyeknek a feladata éppen az, hogy ók a jó felé irányítsák az országok lakosait: azok az emberek, akik törvényeket alkotnak, a

kedvéért is. Zrinyit, a szigetvári hőst, mi is nagyra tartjuk, de a történelem perspektívájában eltűnnek, vagy legalább is gyengülnek a faji és katonai műtömvük, az embert és annak cselekedeteit nézük. És ezek előtt hódolnunk kell, amikor Zrinyi Miklós nevét emlitik.

Gül Baba sirja?

Aki a Margithid felől Ó-Buda felé igyekszik nyomban szembe ötik a Rózsadombon emelkedő, négy apró tornyú renaissance épület: Gül Baba sirja.

Ki volt Gül Baba?

Gül Baba mint neve is mutatja, a „rózsák atya” volt az, aki Magyarországon először rózsát ültetett a mai Rózsadombon, amelynek neve is innen ered. Gül Baba Törökországban született a XVI. század elején Angurizhoz közel Meraiflu városban. Fiaalon Konstantinápolyba került, hol dervis lett, s mint ilyen korán kitűnt józán és bölcs észével. A török seregekkel hazánkba került és Budavár elfoglalása után alkalmas helyet keresett a letelepedésére,

mert a budai törökök főderwise lett. Nagy kortés és természet kedvelő lévén a mai Rózsadomb lankás oldalát választotta lakhelyül, hol kedvtelését követha köré rövid időn belül egy tündérkertet varázolt. Virágai között természetesen a legszebbek a rózsák voltak, melyeknek első példányai az ő kertjében nyíltak magyar földön. Időközben a török seregek egy része visszatért Törökországba ma része pedig elszéledt az ország különböző részeibe. Gül Baba annyira megkedvelte a Rózsadombot virágok kertjéé, melynek csudájára jártak a környékbeliek, hogy hallani sem akart arról, hogy visszamegyen Törökországba. Halála körülbelül 1620. táján következett be, mikor már közel járt századik életévéhez.

Rózsadomb környékén is kezdtek épülni a budai polgárok házai. Amint Buda fejlődött, úgy irányult rá a figyelem lassanként Gül Baba elhagyott sirjára és egy Bécshől Budára származott építőmester, aki egyes ületli érzéssel megvárszolta, majd a fél Rózsadombot, megvette az eladott telkekkel együtt a Gül Baba sirját is a följő épílt kis mecsettel. Ez körülbelül ötven esztendővel ezelőtt történt. A törökség figyelme amint nyugvóra tért a terjeszke-

dési vágy a Magyarországból való kivonulás után és modernebb életélok felé fordult, nem felejtette el magyar földben nyugvó nagy embert, Gül Babát és a rózsák atyjának sírhelye kegyeleles török zarándokok helye lett. A sir új tulajdonosára gyorsan megértette, hogy mit jelent anyagiakban és a török kegyelet és így történt, hogy rövidesen megfelelő körülménybe került a sir. Keleti építészeti motívumok és művészi felhasználásával született meg az az épület, amely Gül Baba sirját magába zárja. A mecsset köré a domb legzebb helyére került a díszes épület, melynek udvara a mecsset körül megmaradt „török udvarnak” és a lehetőség szerinti megörízte századokon keresztül megtartott keleti, török jellegét.

Az utóbbi időben a török kormány lépéseket tett, hogy megveszi az egész épületet a szent sírral és átalakítja egy nagy mecssetté és konviktussá, és a Budapestben levő török tanuló ifjuság nyaralóhelyéssé.

A háborus világ egyenlőre megakadályozta a sir megvárításának létrejöttét, de csak néhány évre töltődött el a vétel.

végrehajtás körül az ellenőrzést végzik és maguk is személyükben kell, hogy mintái legyenek a korrektségnek és becsületességnek.

Igy országokat vezetni nem lehet. A kisebb társadalmi alakulások, megannyian felőlről veszik a példát és mi történik, ha mi kis emberek követendő példa gyanánt a nagyokat vesszük az ő megvesztegethetőségükkel, az ő erkölcsötlenességükkel, az ő képmutatásukkal. Egy országnak összeomlását jelentené ez előbb erkölcsiökben, azután anyagiakban.

Ez így tovább nem lehet, kénytelenek vagyunk ellene főlemelni szavunkat és Hands off! kiáltással követeljük, hogy a bűnösök pusztulásával pusztuljon maga a bűn is.

HIREK.

— Csak egy szál virágot! Minél nehezebb gondokkal teli napjaink vannak nekünk, annál érzőbb szívvel gondoljunk azokra, a kik közöttünk a halálos kórral járkalva, a biztos halálnak néznek elébe, ha rajtuk irtalmas szívek nem segítenek. A szegénysorsú tudósbetegekről beszélünk, akiknek gyászos csapatából eddig 4000 embert ápolat és gondozott ingyen a József Királyi Herceg Szanatórium Egyesület. Ez a jóravaló egyesület, minden esztendőben azzal a felhívással lép a közönség elé, hogy a szereteteiknek szánt koszoruból egy szál virágot adjanak az életükért esengő tudósbetegeknek. Egy szál virág ára nem sok. De ha milliók adják, akkor már nagy összeg, akkor már ezekkel népebblesz a haza, akiket a halálos kórtól megmenthetünk. Kevesebb a könny, kevesebb a gyász. Azért mindenkihez, akikhez a Szanatórium Egyesület kéri szava eljut és azokhoz is, akikhez el nem jut, — azzal a kérésrel fordulunk, kegyeskedjenek irtalmas szívűk adományait eljuttatni az Egyesületnek, (Budapest, Sütő-utca 6.) Halotaink tudni fognak arról, ha egy szál virággal kevesebbet kötnek koszorúikba, s azt az egy szál virágot fölajánljuk a tudósbetegek megmentésére.

MUNKÁS JUBILEUM.

Örömmel emlékszünk meg id. Zsai Károly nyomdászárol. Munkájáról és életéről írunk néhány sort, a mellyel hozzájárulunk munkáséletének örömteljes perceihez, a melyekét most él át. Most, mikor negyvenöt éves működés után ismerősei és jóbarátjai szeretettel és jókívánatokkal köszöntik. Szeretettel, mert 45 év óta munkóidő pályáján a „Zala” nyomdában s ezen hosszú évszázad alatt ismerőseinek tiszteletét vívta ki; — jókívánattal, hogy még sok éven át dobogjon a derek szava, a mely jóságáról s barátságáról embertársai iránt annyiszor adott tanubizonyítást dobantásával.

Negyvenöt év az ölméletű között, a melynek pora olyan mérges, — feljogosít az önnapi megem-

lékezés szavaira. S még hozzá a kultura műhelyében előlított hosszú évszázad, — kétszáz éves figyelemre érdemesit.

A nemes munkateljesítés körében mindenkor figyelmes és pontos munkavégző ember — id. Zsai Károly.

— Az egyenlőségre való törekvés korszakában, mi, a sajtó munkásai örömmel üdvözöljük az önnepeltet s kívánjuk neki, hogy minden jókívánat valóra váljék, a mellyel ismerősei és jóbarátai elhalmozták. Élvezze egyéniségének becsületos nemességével kiérdemelt tiszteletét soká!

— Megyebizottsági tagok választása. Hétfőn este fél 6 óra körül hirdették ki a megyei bizottsági tagok választásának eredményét. A második körletben, amint ezt már hétfői számunkban is írtuk. Ujváry Gézát és Móger Károlyt választották meg. Az első körletben Knoritz Györgyöt, Dr. Havas Hugót és Horváth Istvánt választották meg.

— Hirdetmény. Közhírré tesszem, hogy Zalavármegye alispánja 21689/913 számú rendeletével a Nagykanizsa város területére kolera járvány miatt elrendelt zárlatot feloldotta a minnek folytán a zárlatot megszüntetem, egyuttal közlöm, hogy a városban folyó hó 3-ika óta koleras megbetegedés nem fordult elő, megbetegedések pedig az előtt is csak egy családban és egy házban történtek a két egyén kivételével a többiek meggyógyultak. Nagykanizsa, 1913 október 21-én.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester helyettes
I-ső foku közeg. hatóság.

— Születésmulatság. A Kath. Legényegylet elhalasztott születésmulatságát f. hó 26-án vasárnap este 9 órakor tartja meg a Polgári Egylet nagyertermében, mely alkalommal városunk fiatalágának legjobb tanácsai a Huszár toborzót fogják lejtetni.

— Megszűnt a kolerazárlat. Miután, az utolsó kolera megbetegedéstől számíta három hét óta kolera megbetegedés nem fordult elő, vármegyénk alispánja a várost a belügyminiszter távirati rendeletével feloldotta. És ezzel a kolera okozta mindenemű korlátozás megszűnt.

— Adóadózók figyelmébe. A városi adóhivatal, minthogy az egész évi adó november hó 15-ével esedékessé válik, figyelmezteti az adóadót, hogy az adót a járulékos költségek megkímélése végett fizessék be.

— A vízvezeték ügye közeledik a megvalósulás felé. A próbatukarúsa a szeszgyár mögötti városi réten a közel jövőben kezdődhet fogja venni. A tervek már elkészülve a városi mérnök hivatalban vannak.

— Az elmaradt vásár. A kolera miatt betiltott Terézia napi vásárt a vásárberőlők körvényezésére valószínűleg november hó 8-án tartják meg.

— Sláger műsor az „URANUS” színházban. A szezon egyik legkitűnőbb műsorát mutatja be az „Uranus” színház Szarvas szálloda (volt Edison színház) szombati és vasárnap előadásán. A legérdekesebb és legművészebb felvételök oly gyönyörű összetételben kerülnek a szemlélő elé, hogy mindenki a legteljesebb művészet kielégítő érzetével konstátálja, hogy az „Uranus” ismét jó hírnevétől méltó produkált. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri az igazgatóság.

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képvisítő visgái Sopronban november hó 9. napján délelőtt 9 órakor a Sopron város

villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felkészített vizsgálati körvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendőek Deák-tér 8.

Irodalom.

— Szülők Lapja. A gyermeknevelésre gyöfotussággal indult meg ma a fővárosban. — A Bárczy István Gyermekház Egyesület „Szülők Lapja” címen újságot ad ki a szülők számára, hogy a család és iskola között az oly igen kivánatos kapcsolatot megteremtse. A lapot Háda József székesfővárosi isk. igazgató szerkeszti. Első száma gazdag tartalmát bizonyára nagy rokonszenvvel fogadják a szülők s mindazok, akik az iskola, a kultura iránt érdeklődnek. Szerkesztőség Budapest VI., Felső erdő-sor 21. Kiadóhivatal Központi Városok II. em. 197.

Szerkesztői üzenetek.

— Kíváncsi. Megtudtuk és most már szavára nem is reflektálunk. Nem találjuk a polemiaira érdemesnek.

— K. A. Köszönjük az értekes cikket. Mi is örömmel olvastuk s objektivitásában velünk együtt gyönyörködött a komoly tudományok minden igaz barátja.

— V. Alkalmadtán jön. Türelmet!

HIRDETÉSEK.

Aspirin-tabletták

1 fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. élmert fájdalomcsillapítószert; sokszor kisebb értékű készítményekkel utánozzák, hogy biztosan valódi Aspirint kapjunk, vegyük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Egy cső 20 a 0,5 gram tablettát tartalmaz ára 1 kor. 20 fill.

Utánzatokat utasítunk vissza.



— Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
patéka

egy régiónak bizonyult hárszer, mely már sok év óta legjobb befőrdősielének bizonyult közvéleményét, csiszál és megbízhatóságot.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlókor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K. — 80, K. 1.40 és K. 2. — és gyógyulván minden gyógyszerárban kapható. — Forgatók: Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszlánbőr”
Prágában, Eliaethatrasno 5 ucu.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörgőhurtnál, **astmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő **tüdőbetegséget csirájában elfojt**. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!



A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a **Sirolin "Roche"**-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógytárakban **határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.**

Wotan

A legjobb és a legértékesebb drótnálás lámpa. Nemolt drótnálással 75% árammegtakarítás.



Lámpa

Kapható villanyüzemelői üzletekben, villanytelepeken és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK**-nél, Budapest, VI. Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Diszes levélpapírok és a legszebb képes lapok **dus választékban** **jutányos árban kapható** **Ifj. Wadits Józsefnél.**

Aspirin
vásárolunk eredeti
TABLETTÁKBAN
20 drb. K 1,20
Minden Tablettára az **ASPIRIN** szó van rábélyegezve.
Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim a. Rhein.

Ujdoniság!
Varázslóvola
DALOKNÁL, JÁLMÓRKÁL
CSAK 4 KOR.
WÄGNER
A HANGSZERKIRÁLY
BPEST, JÓZSEFKÖRÜT 15.
ARJÉNYER INVENI
CUMBE ÖVELENI

Sucharis

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy választékban **jutányos árban** készítettnek

Ifj. Wajdits József **könyvnyomdájában.**

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárazynali versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyből, minthogy ne kössünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. Annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ vaknak az

ALAMIZSNA!

HIRDESSZEN A

A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni kölniviz-szappant, kölnivizet és pouder, ha nincs rajta

az eredeti és egyedül valódi **de sokszor utánzott Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz**. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Hátrélat árak: Egyszer 10 korona, félre 6 korona, Negyedre 3 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladó szerkesztő:
KÁROLY GYULA

Főszerkesztő:
KRMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetéseik díjazásba szerint.

Egyről-másról.

A koleraárlatot feloldották. A meggyógyult betegeket és az ápolókat elbocsájtották, a kolera örököt, mint a nép őket elnevezte, kifizették és elküldték. A helybéli regruták is bévonultak, a kereskedők még panaszoknadn egyideig az elmaradt vidéki vevők és így az elmaradt haszon miatt, azután minden oszandes lesz. Bevonja a feledés az egészet sötét fátyolával. Minden viszaszökkenik a régi kerékvágásba. Csatornáinkban megrothad a víz, utcáink tisztasága, az útleletekben és a piacon uralkodó rend hanyatlak. Szóval lesz minden, mint a hogyan régi volt.

A múlt alkalommal alkalmam volt a piacon két elarusító asszony beszélgetését hallgatni. Egyikük indignálódva magyarázta a másiknak, hogy „ugyan mire lehet jó az „organitill”, amivel a gyümölcsöt a piacon beborítják. Az a rendőr azt hiszi, hogy ez alá nem bujlik alá a kolera. Már akkor jobb

lesz, ha a fejkendőmmel betakarom. Látod, a multalkalommal nem hagytok békét, amíg meg nem vettem. Most pedig már nem is szól érte.” És ezzel az organitillt szépen összerakva a kosár oldalába tette, nehezelve a rendőrrre, hogy öt felesleges kiadásokra kényezoritette.

De tegnap még elhozta a fátyolszövetet, ma már el se hozta. De ne csodálják ezt, senki se tanította őket arra, hogy a tisztaság olyan valami, amire önmagáért is törekedni kell. Mióta az iskola padjait elhagyta, azóta senki se törődik velök. Amit pedig az iskola megőrzendő kincsül rájuk hagyott, lassankint a feledés martaleka lett.

Ezeket az embereket rendszeresen kellene tanítani. Jóindulattal, türelemmel, csak azért, hogy a társadalomnak és a hazának művelt emberei legyenek. És ezek az előadások legyenek a közép szellemi nívójához mérve. Ne beszélgesünk nekik Marti-novicsról, hiszen azt se tudja, hogy ki volt, hanem tanítsuk meg őket írni, olvasni, számolni, tanítsuk meg őket, hogyan kell egy

levelet, utalványt megírni. Tanítsuk meg mi a váltó, adóslével stb, hogy ezeket ismerve kikérthessék a jótállással járó veszedelmet.

Volt is már városunkban egyszer egy ilyen célu esti tanfolyam, a munkás gimnázium, hallgatói is voltak szép számmal, míg a zavarógó elemek szét nem robbantották. Ujat helyébe azonban felállítani nem tudtak.

És még egyet. Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy milyen nehéz a földműves sorosa télen. Nincs munka, nincs napszám. Heteken át él burgonyán és kenyéren. És tessék elhinni, sokszor nem ő a hibás, hogy nincs kenyere. Azok a foglalkozások, melyekhez értenek, téli időben nem űzhetők. Téli-tészevannak kárhóztatva tudatlanságuk miatt. Segítsünk rájuk. Nyitra megyében a gazdasági egyesület évről-évre más és más falvakban kosárfonó és faragó tanfolyamokat rendez. Az egyesület titkárával jó ismeretségben lévén, magam is többször felkerestem ezt a tanfolyamot. És öröm volt látni azt az igyekezetet, mellyel ezek az emberek a kosárfonást megtanulni törekedtek. És mond-

Elveszett boldogság.

Szegényes, kopottas kis szobában, közönséges farsagot azzal mellett ülnek: az ember és az asszony. A gyermekek már alusznak a kis ágyban s az egyiknek látszott, minő sovány a karcsúsága, s mint álmában végigfekiette a meleg dunnán.

Az egyszerű deska lámpa csak gyöngyvilágosságot terjesztett és e mellett rotnta szemeit az asszony, mikor a gyerekek szakadt ruhácaikat javítgatta, míg a férfi vasacart evett.

Fáradtan törölt egyet munkától izsadt, gondtól ráncos homlokán, majd durván, fenyegette kérdeste:

— Te, Rózi, megint kerülget az az ember? A hangjából kiértett a sőtés, de az asszony csak mosolygott rá!... Kinek kellenek én már most?!

Azután sobjajta tette hozzá:
— Hej!-bessz régen!

A férfi végignésett sápadt, sovány feleségén, a kinek arca rószáit bizony már megberzasztották a szavardések és hirtelenséget megbánva, — engesztelőn szót:

— Bizony igaz!... Bocssás meg!... durva voltam... de nagyon felbőszítetek az ifródban...

Azután hízkeldeve odament hozzá, a fejét gyöngöden felemeltte és jószágos szemébe nézve, kérdeste:

— Ugy-e, nem haragszol?...

Az asszony nem intett és sobjajta folytatva szemrotnta munkáját.

Szép nő lehetett egykor, de a gond, a bánat és a nélkülötések nagyon megviseltek. Csak ragyogó nagy szemei maradtak meg egykori pompásatos szépségéből; ezeket nem tudják megtörni a könnyek sem.

Lámpájukban fogytán volt a petroleum. A láng pislogni kezdett, — mire lefeküdt.

Sötét van.

As ablakon, a hol rést hagyott a kis függöny, benézett a holdszár és hideg fénye odaszett az asztalon levő rongyos kis ingre. Az óra barátságos zajt csinált egyhangu kettyegésével a nagy esendően, a melyben a titkátokozáson kívül a kis alvók könnyü lélegzetvételre hallatszott.

Az ember nem tudott elaludni. Ide-oda mozgott fekvőhelyén, majd felémasztotta fejét a kesere és átcsózt az asszonynak:

— Alszol, Rózi?...

— Nem... ébren vagyok!...

— Ai régi időkön jár a fejem, asszony...

Hej, Rózi, tizenöt év előtt te boldog idő volt...

Emlékszel-e?...

Az ilyen eszöndes szomoró éjszakákon, a mikbe csak egy hűvös holdszár világít, — mikor ágyban fekvé pihente ki Gádor János a keserü nagy fáradtságit! — ilyenkor fogták elő az a fajta érzékeny visszaemlékezések.

Isténem, de gyönyörű lány voltál! nem akadt párod á városban. Mintha most is úgy látnálak...

A képzeletében meg is jelent neki az akkori Rózi, egy gyönyörű, eszenredélyes fiatal leány.

... A hajad csodás, fényes fekete volt, a mibe úgy bolondultak bele a fiúk, mint a hálhóba a lepke. Az arcod nagyon szép volt, a melyet kiemelt a fekete hajkeret és talán legszebbek voltak a szemeid...

Ha nevéttél, ha mosolygált, ha beszéltél, ragyogott a szemed, mint a csillag és ha valaki nagyon bele-nézett — beleszádult...
Vége köv.

Az új



Osram-drótlámpák

Töreketlenség

halom. — ipse vidi — szép eredményt értek el. Nekünk is van megyei gazdasági egyesületünk és bizony vidékünk szegényebb népére is ráferne valami kézilipari tanfolyam. Miért hallgat tehát minden?

De szívesen látánk ezen hasznos munka apostolait.

Hallgassuk meg a másik folt is!

*Többször megkísértem már, hogy azok ellen a vádak ellen, amelyeket különböző lapokban ellenem szórtak, védekezsem; azonban bármennyire akartam is ezt, eddig nem sikerült, mert épp azok a lapok, amelyek támadtak: védelmemnek helyt nem adtak. Bánt a dolog, mert ez nem gavallér eljárás. továbbá, mert érzem lelkemben, hogy vagyok olyan magyar, mint azok, akik nagy hangon minduntalan támadnak. Minthogy pedig, igen tisztelt Szerkesztő Ur, volt szíves megengedni, hogy magam védehessem mindazon rut rágalmak ellen, amelyeket ellenem szórtak, köszönettel élek a joggal s itt nyíltan „tetemre hívom” támadóimat s felszólítom őket, hogy bizonyítsanak, ha az alábbi megjegyzéseimet előadtam.

Csáktornyan van egy lap, a melynek Zrinyi Károly a szerkesztője. A külsősegből az ember azt gondolná, hogy komoly lappal van dolga.

Pedig dehogyan!

E lap leginkább a haza állítólagos „megmentéséből” él. Minden hónapban egyszer dörgedelmes cikkben megírja: „Veszélyben a haza”, „Muraköz veszedelmében”, „Ciril apostolok működése” stb. Utánna rövid puzsa. Kis várta vala újból kezdi a régi nótáját.

Leginkább én tölem félti a Muraközt. Pedig már volt idő, amikor megírta, hogy agóniában vagyok. És mégis fél tölem. Majd minden számban nekem ront.

Szeptember 28-án újból egy dörgedelmes cikkben foglalkozott velem. A cikket Hajdu Lajos kotori „főjegyző” írta alá. E cikkre küldtem a Muraköznek egy helyreigazítást, amely a való tényállást tartalmazza. De ugyálszik: Zrinyi Károly urnál nem az igazság a vezérelve, hanem a közvélemény felrevezetése és a rágalmazás. Mert más lapok kötelességszerűleg mindig helyt adnak a helyreigazításnak, illetve a válasznak, azon elvre hivatkozva, hogy: „audire et altera pars”, ő azonban ezt nem tette.

Minthogy pedig sem a Muraközötől, sem pedig Zrinyi Károlytól, különösen pedig Hajdu „főjegyzőtől” tanítást a hazaszeretetről a magyar föld megbecsüléséről, továbbá arról,

hogy mi a kötelességem: el nem fogadok, azért legyen szabad a Muraköz eljárására s Hajdu „főjegyző” cikkére egy pár megjegyzést tennem.

A fellelegített káposztáról azt mondják, hogy igen izletes; de hogy fellelegített cikkeket is hatnának, — azt alig merem gondolni. Mert most a dolog úgy áll, hogy maga a kotori „főjegyző” is elismeri, hogy jelenleg Kotorban minden ocsendes. De azért ő fél a csendtől is. Nincs is újabb anyaga, amiről cikkezhetne, — tehát előveszi a régi irágyakorlatait.

Első sorban is azzal vádol, hogy tizenhárom fű és leány növendéket küldtem Zágrábba iskolába, azért, hogy ott az ő meggyőződése szerint megtanulják a hazájukat gyűlölni.

Erre vonatkozólag megjegyzem, hogy tanítványaim legnagyobb részét (hatot) különböző magyar gimnáziumokba küldöttem s egyetlen egy igen szegény gyermeknek szereztem teljesen ingyenes helyet Zágrábban. Mi ebben a hazafiatlanság?

De, amely pillanatban a kotori „főjegyző” szerez a Zágrábba” küldött fiúnak ingyenes helyet bármely magyar gimnáziumban: örömmel fogom e fiut az illető helyre hozni én magam.

A leányokért tényleg én jártam közbe Zágrábban, hogy felvagyék őket valamelyik zárdába. De nem tiszért, hanem csak hétért. De nem bánom, ha a „főjegyző” tiszról tud is.

Azonban kérdezem én a „főjegyző” urtól: Nem hallott Ön arról semmit, hogy úgyoncsak Kotorból körülbelül 25—30 leány ment apácának Zágrábba, még mielőtt én Kotorba kerültem, sőt akkor, amikor én még az iskola padját rőtám? Ön „főjegyző” uram már ekkor Kotorban volt, miért nem akadályozta meg, hogy ezek elmenjenek Zágrábba? Miért nem tett csak egy lépést is, hogy őket erről lebeszélje, vagy hogy magyar intézetbe helyezze el őket? Vagy a régi időben az nem volt veszélyes a hazára, ha leányaink Zágrábba mentek, csak most veszélyes?

Hát Muraközre, vagy hazánkra nézve nagy veszély, ha leányaink a kórházban betegeskednek, vagy Dalmáciában, Boszniában, Albániában gyermekeket oktatnak? Nem veszély ez tisztelt Uram! Mert annyit csak tudhatna a „főjegyző” ur is, hogy a zágrábi képezési képsítővel nem taníthatnak apácák sehol Magyarországon. Miért lesznek veszélyesek tehát?

Ugyebár borzasztó bünt mégsem követtem el hazám ellen, hogy Zágrábba mentem kérni a leányok felvételét.

De azt már semmiképp sem tudom megérteni, hogyan van az „főjegyző” uram, hogy Ön, aki velem egy községben él, Ön, aki a hazáját jobban akarja szeretni, mint én, aki a hazája megmentése érdekében

annyit ír, — soha nem próbálta meg e leányokat rábeszélni, hogy menjenek magyar zárdába? Pedig ez kötelessége lett volna! Megmondom miért nem tette Ön? Mert az Ön hangos hazafisága csak papíron van Ön, aki Héderváry grófról úgy beszél, hogy „Károly bátyám”, Tisza Istvánról, hogy „Pista bátyám” miért nem eszközölt ki a számukra magyar intézetben helyet oly feltelek mellett, mint ahogy ők Zágrábban kaptak. Ezt ugye Magyarországon nehez megtenni egyrészt azért, mert a dolognak utánna is kell nézni, másodsor pedig azért, mert minden intézet telve van. Ha tehát őket Magyarországon elhelyezni nem lehet, — akkor ne is tanuljanak? Ezt tartaná Ön hazafiságnak? Nem, jegyző Uram, a hazért tenni is kell valamit, nem pedig unos-untalan az öökre hivatkozni. Higgye meg, azok nemcsak szájall cselekedtek.

Ezért tessék elhinni „főjegyző” uram, hogy ha Ön minden héten irat is ellenem szép csattanós vezérokot, mert Ön nem tudja helyesen megírni, avval még nem tett semmit hazánk érdekében. — Engem kissé bosszant, de nem nagyon, mert már megszoktam. Az olvasó közönség meg azt mondja, s ha! Hajdu írta, már tudom mi van benne: Lajtmant támadja; s tessék elhinni, el se fogja olvasni.

Azért én arra kérem a „főjegyző” urat, tessék pozitív munkássággal szolgálni a hazát, mert eddigi ily irányú munkálkodásáról nem tud senki. Pedig a haza tetterős embereket kíván, — s nem tényeket nagyító vénaaszonyokat.

Mindozokt már megírtam a Muraköznek, do nem közölte, azért, mert legfőbb törekvése csupán az, hogy ellenem ingerelje a közvéleményt.

Ezért nem riad vissza attól sem, hogy hazugságokkal is félre vezesse a közönséget.

Erre is egy szép példát.

Szeptember 14-iki számban megjelent „Igen tisztelt Szerkesztő Ur! oimen, egy panasz, melyet 21. nárasiklósi ember írt alá. E cikk sem jelenhett meg anélkül, hogy engem ne támadjon. Most pedig már úgy írnak rólam, — e cikkre hivatkozva — mint hazaárulóról.

Azonban megtudtam, hogy e panaszos levél hazugság. Azok az aláírók a kérdéses levelet nem is látták s így nem is írták alá s róla tudomásuk sem volt.

Kimentem ugyanis személyesen Muraközre s tanuval felkerestem az aláírók közül a következőket: Vugrinec Györgyöt, Matosa Ivánt és Nikolaj Györgyöt. Megkérdeztem tőlük: van-e tudomásuk arról, hogy nevük aláírásával egy támadó cikk jelent meg ellenem a Muraközben. Azt a feleletet kaptam tőlük, hogy csak utólagosan értesültünk a cikkről.

— Hát maguk nem írták alá azt a levelet? Kérdeztem őket.

* Az igazolás és lapunk pártatlansága szempontjából késszettel adunk helyt minden cikknek, a melyet valaki saját igazát védelmez. — Szerk.

— „Nem, soha nem is láttuk s ilyenre nem is gondoltunk...”

— Hát a többiek, akik alá vannak írva, azok aláírták az cikket?

Nem, a legnagyobb része biztosan nem írta alá az cikket.”

— Így ez a százaz tényállás.

Ebből világosan meglátszik: hogyan oszlanál félrevezetett közvéleményt a Muraköz.

Hogy még oeltérjen, ime hamis aláírásokkal hoz panaszos levelet s elkeresztel hazaszerűlónak.

Igy mentik nálunk a hazát.

Pedig Magyarország nem szorult arra, hogy a Muraköz hazugsággal védelmezze.

Hanem igen is szüksége van arra, hogy a néppel törődjenek, tettel s jótanácsal támogatassák, s hogy hagyják csendesen gazdálkodni és fejlődni, nem pedig folyton nemzetiségét támadni s így éket verni a magyarság és nemzetiségük közé!

Majd folytatom.

Lajtmann György.

HIREK.

— Halottak napja. Folyó évben novemberben hó 2-ika vasárnapra kerülvén, a halottak napja november 3-ra lett áttéve; miért is a metetőben november 1-éi szokásos esti könyörgés ez évben 2-án, azaz vasárnap este fél 6 órakor; a november 2-án szokásos reggeli szent mise és szent beszéd pedig 3-án, azaz hétfőn reggel 10 órakor kezdődik.

— Személyi hír. Kárpát Kelemen, a székesfehérvári tankertel főigazgatója f. hó 25-én délután, miután hivatalos látogatást a helybeli főgimnáziumnál befejezte, városunkból távozott.

— Megyebizottsági tagok. Törvényhatósági bizottsági tagokká választották a környékben. Perlakon Zala József, Neusiedler Jenő, Muráviden Golub János, Vajda Béla és Starzinszky László. Alsódomborun Dr. Zala Gyula, Mihác János és Dr. Braun Ándor. Kotorban Hajdu Lajos, Brunner Gusztáv, Sebástyón István.

— Szenteti mulatság. Tegnap este tartotta a Kath. Legényegylet a kolerajárvány miatt elmaradt szenteti mulatságát. A mulatság mind sikerült, mind szórakoztató és legfőképpen sikertűl — Az előadott hazafeltámasztó Szabó István egykori táncrendező tanította be.

— Az OMKE gyűlése. Az OMKE nagykanizsai kerületének választmányja Gróhuth Henrik előklésével vasárnap délelőtti gyűlésezett a nagykanizsai Kaszinó egyik termében.

Gróhuth Henrik előklés megújítólabán változa az OMKE-re váró feladatokat, melyben Nagykanizsa intelligens kereskedőségének részt kell vennie.

Az előklés megújítólabán a tükör referálta a kolerajárvány ügyében tett intézkedésekről, melyért a választmány köszönetet szavazott az előklésnek.

A kerület gazdasági helyzetéről előterjesztett jelentést tudomással vették. — Ezután kapcsolatban Schwarz Gusztáv és Heltai József vál taxok rámutattak arra, hogy a kereskedelem pangásán nagyban előmozdítja a bankügykontingens elégtelensége, amely a kereskedelem és az általános gazdasági élet fejlődésével nem tart lépést.

A délvárosi küszöbön álló államosítása is élénk eszmecserére adott alkalmat, amelyben részt vettek Heltai József, Pongor Henrik, Gróhuth Henrik, Schwarz Gusztáv, Kooritz György, Halpén Mór és Hirschler Sándor. Véglegős álláspontot a tárgyból nem foglalt el a választmány, anyai azonban már is megállapítható, hogy az osztrák vonások államosítása esetén a magyar vonásoknak magánkézben való fenntartása a kerület gazdasági érdekére nem kiváló.

Ezután az adminisztratív munkálatokról tettek előterjesztést a választmánynak, amely örömmel vette tudomásul, hogy kerület kereskedőségének melegen érdeklik az OMKE fontos mtakódése iránt, amely érdeklődést tanúsítja az új tagok jelentkezése is.

— Esküvő. Horváth Jenő koteri állami tanító folyó hó 18-án nőül vette Koller Teréz kisasszonyt.

— Elvesztett tehén. Sinkovics János (Csentei-pusztá u. p. Kiskomárom Zala-megye), gulyás panaszot tett szerkesztőségünkben, hogy egy fejős tehene az állásról elszaladt. Ismertető jele magas vörös tarka, farka el van vágva karikára. Aki felvilágosítást tud adni, értesítse a fenti címet.

— Uj lap megnyitvén. November 5-ikén egy új heti lap fog megjeleni Zalaegerszegen „Zalai Újság” címen Szentgyörgyi Ferenc szerkesztésében.

— Közgyűlés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyesületének nagykanizsai főklés tegnap vasárnap délután 2 órakor népes, de egy szerszind viharos ülést tartott. A közgyűlés célja az új alapcsabálytervezet meg tárgyalása. Az ellenség teljes számmal vouult fel és szónokoknak, gyűlésnek, a kerületi munkásbiztosító pénztár tükörának indítványára nem járult hozzá sem a korhatár megállapításához, sem pedig az illeték felemeléséhez. A gyűlés végre is azt határozta el, hogy a tervezete levezi a napirendről.

— Szerencsétlenség. Szombat délután csaknem végzetes szerencsétlenség történt a Kisfaludy-utóban. Pilha János, a Franz Lajos és Fia részvény-

társaság munkása a lámpákat tisztogatta. Közben a létráról leesett, és súlyos zúdásokat szenvedett.

— A vasárnapi football mérkőzés. Vasárnap d. u. 3 órakor kezdődött a mérkőzés, mely az N. T. E. és a zalaegerszegi csapat között folyt le. Az idő kedvező volt, de a közönség kevés. Nincs lelkesedés a sport iránt. A küzdés a mi javunkra dönt el. Meg kell dicsőítenünk az N. T. E. csapatából Schleininger, aki biggadtan várja a közeledő labdát, azután kitűnt a kis Völker, aki ugyancsak kitűnt magáért, Tóth szépen játszott, de csak az ellenfél kapujáig, mert a labdát rendszeren felemelte és a kapu fölé rugta. A zalaegerszegi csapatból Vámosi, Erdősi és Benai tárgyilagos játékok mutatnak ugyan, de látszott rajtuk, hogy még gyakorlatlanok. Figyelmet érdemel a kapus Varga, akiről bátrán mondhatjuk, hogy a fővörös első kléjába való. Az eredmény jobban sítérül, mint a múlt vasárnap.

— Magyar Kir. Szab. Osztályorszájak. Minden sorzájak kezdeténél a főklésűtők a verők-elozettségéből egy és ugyanazon számú sorzájak tartják fenn azokat a verők a további játékra rendszeren szívesen vonják át.

Németországban, a hol az osztályorszájak már több mint egy évszázad óta áll fenn, ezen módszer olyannyira el van terjedve, hogy sok család élet-hosszúan egy és ugyanazon számú sorzájakját játszik, sőt a sorzájakjátaladonos halálával az örökösök játszanak tovább ugyanazzal a sorzájakgyal.

Az osztályorszájak sorzájakgyalok hágy nyeresémenyeseit tekintve, ezen eljárás hátróttalan helyes is, mert ezáltal nagyobb a valószínűség, hogy előbb vagy utóbb a sorzájak a kívánt fönyereményt eléri.

— Az „URANUS” mozgóképszínhásban ma hétfőn és holnap kedden a falragaszokon hirdettegy gyönyörű műsor keretében nagy kinema tánc-szkecs tartatik K. Dalton Irén nagytehetségű klasszikus táncművész és Nógrádi Mariska nemzetközi táncművész nő vendégszerelésével a szinpadon és a vásznon. Görög tancok, tánc-szkecs. Előadja K. Dalton Irén. Hollandi táncpátlás. Előszám. Lejt Nógrádi Mariska. Klasszikus magyar táncok és eredeti japán táncok. Előadja K. Dalton Irén. Helyárak: Pályótlás 2 Korona. I. Hely 1 Kor. 20 f., II. Hely 70 f., III. Hely 30 f.

Petróleumhordót

veszek minden magyar állomásról Grosshandlung Ed Suppanz Pristova, Stajer-ország.

HIRDESSEN A
A „ZALAI KÖZLÖNY”-BEN

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közege a Magy. Kir. Szab. Osztályorszájak (XXXIII. sorzájak) I. osztályára szóló sorzájakgyeket felülvizsgálták, azok a főklésűtőknek árusítás végett kiadták.

Az I. osztály húzása 1913. november hó 20. és 22-én tartatik meg. A húzások a Magy. Kir. Lottójelvények Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság, és királyi közzégyek jelenlétében, nyilvánosan történnek, a húzati teremben. Sorzájakgyek a Magy. Kir. Szab. Osztályorszájak valamennyi árusítótlán kaphatók.

Budapest, 1913. évi október hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztályorszájak Igazgatósága.
TOLNAY. HAZAY.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bárkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja is ennek
felügyelete alatt áll.

Vásárlásnál könyvszer teljesen kizárva. — Szilveszteri modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság árú minőségéért

**Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és
kártyások dolgoznak.**

**Aspirin**
tabletták

fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb.
elismert fájdalomcsillapítószor:
hogyan biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük
a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetiszerkezetben csövenként 20 tablettát 0,5 g
1 kor, 20 fill. ért kaphatók.
Minden tablettán az Aspirin szó látható.

**ETERNIT-MŰVEK**

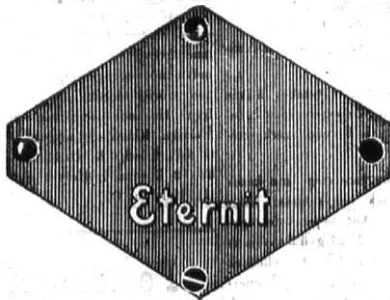
=Hatschek Lajos=
BUDAPEST NYERGESUJFALU

Központi iroda:

Budapest VI. ker.,
Andrássy-ut 88. sz.
Telefon: 171-78. 12-92

ETERNIT-PALA

a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga



Vigyázat! Nagyon fontos!

Kapható: HORVATH GYÖRGY palafedőmester
és LEHR OSEKÁR fakereskedőnél Nagykanizsán.

ETERNIT-PALA csak akkor valódi, ha a fenti rajz szerint minden egyes lap a törvény-
sen védett szójeggyel „ETERNIT”-tel van ellátva, s a vesztetőkét tehát
mindenkor csak kifejezetten csak valódi **HATSCHÉK-féle ETERNIT-palát** kérni és silány any-
got vevészetlenül.

AZ ETERNIT-MŰVEK állítóképesége a Nyergesujfaluban történt gyárnagyob-
bitás következtében 80 százalékkal emelkedett az elmúlt
évek képest, anyagszállítók tehát a leggyorsabban történhetnek.
Újabb rendszerű **HEMBUS** és **KALPIKÉLY**-lapokra különösen felhívjuk szives figyelmét.

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

Suchard

Wotan



Lámpa

A legjobb és a legtartósabb dróttanús lámpa.
Minden áramkörben 75% energiamegtakarítás.

Kapható villanyüzemelési üzletekben, villanyboltokban és a
MANYAR SIEMENS-SCHWIBERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-körút 26. Gyár-utca 13.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Ciksetek árak: Egyszeri érte 10 korona, (félre és korona, Negyedére 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó-zerkesztő:
KÁROLY GYULA

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és Hirdetvénytudósi Iroda.

Telefon: 182. — Hirdetvénytudósi Iroda.

Temetők ünnepe.

Mikor a napfényes mezőkön ellervad a virág és elfakul a gyepek, akkor kivirul a holtak csodás birodalma. November elsején virág borul a sírhalmokra és lobogó lángok fénye deríti az őszi borulatot. Mintha a tavaszi és nyári örömekért mennének vizekkelni, oly különös az életnek ez a bevonulása a temetőkertbe. És míg ember, szívében érzéssel, tudatában annak, hogy maga is mulandóságra van szánva, — járni fog a földön, mindig megfogja indítani szívét, lelkét a halottak napja. S kinek ne lenne halottja? Még annak is, a kinek nincs oka a temetőben egy sírhantra borulni és ott elzokogni bánatát, annak is van halottja. Nem temetlet-e el lelkében reményeket, nem sajnózik-e a csalódás bánatától? Halottja mindenkinek van, egyik a temetőben tudja, a másiknak szívében van elásva: vajjon melyik a nagyobb, a könnyfacsaróbb halott?

Amit ember kezdett, egyike a legszebb

jelenségeknek a temetők ünnepe. Minő kár, hogy idők során az emberek versengéséből ez a szép ünnepe is sokat veszт őszinteségéből. Azt az őszbe borult édes anyát, akinek a temetőben nyugvó egyetlen gyermeke, minden reménye alussza örök álmát, — és a ki tenger fájdalomában leborul a sírra és ott igaz könnyeiben megnyúl, — mélyen sajnáljuk és szívünk minden igaz érzésével kísérik. De van a temetőben, halottak napján olyan hivalgó fényezés, mely bántó.

Azonban akár ebből a hivalgó gyászából, akár a kegyeletnek egyszerű koszorújából mégis elkérünk a szegény soros tudósbetegok meggyógyítására egy szál virágot. Gyönyörű gondolat, hogy a halottaknak szánt koszorúból egy virágszál jusson az élő halottaknak. A mi hazánkban félmillió tudósbeteg jár kel és ennek egy ötödresze minden évben meghal. A járóelők egy része magától is meggyógyul, vagy a halálos kórlassu pusztításához fog, de a legtöbb, amit betegsége előrehaladott, — egyre jobban és jobban veszélyére lesz embertársainak, és

igy a társadalomnak önmaga iránt való kötelessége, hogy ezt a nemzeti sebet gyógyítsa s az élő halottak sorsát irgalmas szívébe fogadja.

Csak egy virágszál! Hangzik ország-szerte és ha oly sok virágszál adnának az élő halottaknak életük megváltására, népszanatóriumok létesítésére, amennyinek elvonása szinte meglátszanék a napokban a temető sírhantjain: az lenne csak az igaz kegyelet és ez a virágszál lenne a legfényesebben beszélő kegyeletünk igaz voltáról, emberszeretetről, nemzeti érzésünkről, sőt halottaink mélységes meggyászolásáról is.

Vajha a temetők halottaknapján nagy ünnepén a sírra tett minden koszorúból hiányoznék egy hervadó virágszál, a hervadó élet megmentésére: az lenne csak a temetőknek mindannyiunk által dícsért legnagyobb fényűzése. Mert bizvást mondhatjuk, hogy akármilyen embermészárszék is volt a Balkánok, nem annyi ember, amennyi nálunk évente tudósvészben elpusztul. Nyolcvanezer ember megmentéséért kiáltják oda: Ha csak egy

Mulandóság.

Irla: Szabolcska Mihály.

Hej, gazdag természet, de leszegényedtlé:
Lombos, leveles nyár, de kopárva lettél.

Hova lett a rétek ezer vad virága?
Hova az erdőszeg koszorus lombátra?

Hova lett a búvós láng a nap szeméből?
A kacagó kékség, a gondtalan égről?
Hová a költészet a madár szavából?
A hangulat és szín, a táj távolából?

S hova lett mindez, hajh olyan észzevével?
Virág az élet egy gyermeklány kezében.
Mire összekölné: por lesz a virágból,
Öreg anyóka a hajnalszemű lányból...!

Elveszett holdogság.

II.

— ... Emlékszel a verseimre? ... Istenem, de rosszak voltak! ... ha nem az érzés az valódi volt, igaz szívből jövé. — A nap, a melyen nem láttalak és meg nem szoríthattam legalább puha kezéd, elvesztett volt rám nézve, de talán neked is?! ... és mikor az egyetemem a harmadik esztendőmet is kitüntően végeztem, már akkor ugye elgettetted az egész város, hogy szép pár leszünk ...

— Emlékszel, Rézsi?! ...

Az elmúlt kedves idők tarka képei beborították a sok fáó szürkéséget a szobában: mindenfelől az elmúlt fiatalág rózsás emlékei köszöntöttek a házastársakat s jellel annak, hogy az asszony is benne van az édes emlékezés csálóká körében, sóhajtott egyet.

— Te szépséged teljében pompátál, abban a korban, a mikor a bimbó rózsává hasad! ... Igen, találó a hasonlatom; üde, illatos rózsává! ...

Egy este tallóztunk a kertek végében. Én

átállítottam a patakon és te ott vártál a bokrok mellett. Holdvilágos nyár-este volt és kivülünk senki sincs a kertben. ... a levegőben még izzik a nyári nap tűnő melege és a szellő odahosta nekünk a kert buja illatát! ... A nyár szerelemre tüzelte a vért és a patacsobogás, a békabregekés, mind a szerelem hatalmát hirdette! ... Ugy-e, most is, hogy elfog a lelkesedés?! ...

Leültünk a vizparton közel egymás mellett. Én már menni akartam, de te marasztaltál. A karod a nyakamra fontad és a szembe leirhatatlan fényben ragyogtál! ... Fejed a nyári éj búvájtól a mellemre hullott és sájkam az arcodat érte ...

... Megcseréltél ...

Az asszony halkán felsírt ágyában, bizonyítván, hogy ferje elbeszélését ő is egész lelkével kíséri.

— Ó, nagyon veszedelmes éjszaka volt az egy szerelmes párra, a melyben csókok muzsikája, ölelések suhanása kísérte meg őket és valami reszkelő világításban a forró vérnek olyan kívánatosnak tetszett a bűn! ...

Atöletem a nyakad és te rám néztél, vágytál ragyogó szemekkel! ... A kedlemben tobzódtak az

Az új



Osram - drótlámpák
Töreketlenség

virágzását! — ismert jelégét, őh értsd meg olvasó és küld el kegyelednek halottaidért való megszentelt vámját!

Nem gyerek kezébe való a fegyver.

Hétfőn este fél 6 óra tájban pisztolydurranás verte fel az utca oszondját. Egy árvelen gyermek kezében sült el egy kis hatos főbert pisztoly; melynek golyója társának arcán ütött sebet,

Maga a tény a következő:

Vindis József 15 éves kályhás inas összegyűjtött pénzen egy kis főbert pisztolyt vásárolt. Nem is volt nagyon drága. 2 koronra 40 fillér volt csak az ára. Szerzett hozzá egy pár golyót is. Az után várt reá a társa. Dékán István. Így szokták ők ezt már meg. Együtt jártak az ipariskolába. Utközben Vindis eldöcsöködött az újonnan szerzett pisztollyal. A kis 13 éves Dékán elkérte tőle, hogy ő is megnézi. Hogy hogyan kell vele bánni, azt egyik se értette. Először Dékán próbálta elsátni, de a kis főbert pisztoly egymás után ötször is osztorított mondott. Ezen próbálgatások közben értek a központi iskolával szomszédos Bartos-féle házig. Itt Vindis visszavéve a pisztolyt Dékánra fogta és elsájtotta. A golyó Dékán arcába furdott közvetlenül a szem alatt. Az eltalált fiu erősen vérző sebével még néhány lépést tett előre, majd lejatva leült az árka. Vindis a pisztolyt ijedtében a nyílt pinceablakon át a Bartos-ház pincéjébe dobta.

Csakhamar nagy tömeg fogta körül őket. Kíváncsian érdeklődtek az után, hogy mi történt, de az árkokban ülő gyermeknek, kinek pedig arcebe erősen verzett, úgy hogy rövid idő alatt tókában állott körülötte

a vér, nem ment segítségére senki sem. Csak hosszabb idő múlva akadt egy-két joldelku ember, aki orvosról igyekezett gondoskodni. Először is tisztá vattát hoztattak a vérző seb befogására. Majd a rendőrség-nem jelentették. Egy rendőr azután a rendőrszobába vitte a két gyermeket; ahol a gyorsan megjelenő Goda doktor részesítette első segélyben.

Ez maga az eset.

Az azonban két tanúságot akarok ez alkalomból leszógezni: Elsősorban is nem gyermek kezébe való a fegyver. Hová lesz a közbiztonság, ha annak a kis tanulatlan inasgyermeknek a kezébe is fegyvert adnak és hozzá löszert. Vagy talán az hiszik, hogy az ilyen kis pisztoly nem veszedelmes. Ez erős tévedés. Jelen esetben is, ha a golyó csak másfél centiméterrel feljebb megy, egyik szeme lett volna áldozata annak, hogy alkalmat adnak a gyermeknek fegyvert venni a kezébe.

A második, amit nem akarok elmellőzni, a közönség tehetetlensége. Mintegy ötvenen vettek körül, de csak egy kettőnek jutott eszébe, hogy nem bámulni, hanem segíteni kellene. Még szerenose, hogy a gyorsan megjelenő rendőr véget vetett a kínos helyzetnek, magával vive a két fiut.

HIREK.

LENNI!...

Virágokkal ékes a temető. A nap, mely a halottaké, — bánatos kegyeletünké egyuttal s alig van ember, akinek a temetőben szerette ne nyugodnék. A József Királyi Herceg Szanatóriám Egyesület ismét hallatja esengő szavát. Csak egy szál virágot! szól

az ő eszedő hangja. — abból a koszoruból, melyet a kegyeletes szív szereteteinek sírjára szánt. És ebből az egy szál virágból tán egy hervadó élet fakad újra: hiszen az egyesület ebből az egy szál virágból országos alapot gyűjt a tódóbetegek megmentésére. Gyönyörű intésményei ezeket gyógyították már, főtart két nagy, közel háromszáz ágyas tódóbeteg gyógyító házat. És az ország minden táján tódóbeteg rendelőzetei vannak. Kiadásai a humánus célra évről-évre nagyobbak és országos csapások valamint a háboru gazdasági viszonyai miatt ez az egyesület is kénytelen megérezni a nehéz időket. De a betegek, kiknek nem mindegy, hogy ma, vagy egy év múlva jutnak-e be gyógyító házakba, — egyre kopogtatják az irlagolonnak ajtaját és így az egyesület nem tehet mást, mint fölélni kiáltó szavát: Adjatok, őh jó lelkek csak egy szál virágot, hogy az százezrek adományából megcsokasodva megmenthessek pusztuló magyar véreink ezreit! Az Egyesület kérő szavát olvasóink meleg szívébe ajánljuk. Az Egyesület címe: Budapest, József Királyi Herceg Szanatóriám Egyesület, IV. ker. Sütő-utca 6.

— Halálozás. Janda Károly mazánzó október hó 29-én életének 75-ik évében elhunyt. Temetése osztorított délután 4 órakor ment végbe.

— Artatlan oszarakozás közben senccéltenség. Vasprómból írják: Déry Károly város adóhivatalnok sétéja közben a vásártér fölé vitte utja. A virgocé diákok éppen tootball oszarakoztak. Déry örömmel nézte a fiatalok pajzán játékát. Szerencsétlenségére a labda feleje gurult. A labdát továbbbruggi akaró fiu nem találta el a célt s a labda helyett Déry lábát rugta meg, de oly erősen, hogy az eltört.

— Vaszary Kolos Balatonfűredén. Vaszary Kolos, a nyugalomba vonult

egymást űző érzelmek és hozzám simulva, kéjesen remegtek a karom öléisére...

Elvástunk...

Lehnyttad a szemeid, fejed odahullt a mellemre és mig sávr karom a derekad szorította, a perselő indulatól mámorosan moulad a nagy magánosságban:

— Szervetlek, Jani!...

... És ajkaidk szízfeszorttak hosszú, végtelen oszóiban, a karjaidk öleltek izzó, emésztő ölelésben...

— Kmlékezel, Bózi?...

A tisenőt év előtti szerelmek éjszaka emléke kifárasztotta. Hosszabb szünetet tartott, a mi után gyorsan és szárazon folytatta:

— Ez éjszaktól kezdődik a mi Kálváriánk! Négy-öt hónapról a nőül kellett menned... A nőleink nem igen segíthettek bennünket, hát mindjárt megamertünk a sükséget...

Ó, a mi mézes heteink!... A mi más embernek a boldogság netovábbja, mikor párjával hosszas várakozás, vágyakozás és epedés után egyesülhet, az nekünk látás és keserves munkaidő volt és mi kétségbeesett szorgalommal, keserves munkával keresztük meg mindennapi kényortüket és mikor holmokomok a fárság veritékével léttom haza, sziro borultunk egymás nyakába — a mézes hetünkben.

... El kellett bujdosnunk idegenbe, a hol senki sem tudja, hogy a hátsásegünk gyümölése korai lesz... és mig l szegények voltunk, nem folytathattam tanulmányaimat.

Majd kis hajlékunk fölött is kisültött rövid időre a boldogság sugara. Nemsokára háromért kellett dolgoznom... Leányunk lett a kis Rózsika

Az asszony sir es könyyezve mondta:

— Én szegény Rózsikám!... 6 már testvérekéi védő anygala!...

— Igen... meghalt, szegényke... és hosszú ideig voltunk vigasztalhatlanok e csapás után. Ugy tekintetted, miut az lsten büntetését, amiért — nem tudunk várni!...

Magint szünetet tartott néhány percig, hogy annál indulatossabban fakadjon ki később Keserőségével könnyüteni akart bánatos lelkén.

Hát a másik csapás, a féltés?... Tudod, Rózi, minő csunya szenvedelem a féltés! O, nagy átkra ez az lstennek!... megzavarta az ember fejét, elvezsi a józan esztét megbolondítja... Sokszor, igen sokszor megkísértett engem és valami úgy sugta a felsembre, hogy „amiut egykor a vágytól öve a te nyakadba borult, úgy dőlhat az asszony, amig ottthon nem vagy, a más karjaiba is...” Tudtam, hogy

nem lehet igaz, de a lélekölő vitakozás a gyanval sok rettenetes éjszákimba került.

— Ó, Bózi, Bózi! — sirt fel az ember, — most nekem lehetne odahaza az első iródm; te nagyosq asszony lennél, a szép, az oszupelt Gádnoré: fogatunk lenne, eszték adnánk; a boldogság ott lenne örökösen közöttünk... mig most?!

Könyvei egyre sürűben omoltak, hogy megakasztották a beszédben és néha lájladalmasan, szenvedve sáhojtott.

Az egyik gyerek úyszörögni kezdett álmában, mire édes anyja lement ágyáról és szeliden buktarta. Majd odament férjéhez, megsimította fájt fejét és szeliden, csillapított kérléte:

— Hallgass már öregem, fölkelled a gyerekeket!...

Gádnor megoskolyta felesége jószágok kezét, aztán falnak fordult és az elcsigázott, testileg, lelkiileg fáradt ember azzonnal elaludt, hogy álmában élje tovább a tisz-not esztendő előtti elvesztett nyugalmat, boldogságot.

Vége.

Ikes.

bíboros-herceggim még mindig Balaton-füredén tartózkodik, ahol állandóan környezetében van Kohl Medárd dr. püspök és Berger Márk kanonok, volt szertartás-mester. A főpap igen jó színben van és a pompás őszi napokon gyakran tesz hosszabb sétát nyaralójának kertjében és a Balaton partján. Nyaralóját az elmúlt hetekben átalakították, illetve berendezték a téli tartózkodás céljaira. Ha az időjárás nem fordul valami zordra, az agg főpap villájában fogja tölteni az egész telet.

Megpeticionálták a választást. A megbízottági lakok megválasztása ellen f. h. 27-én egy több száz aláírású petíciót nyújtottak be, melyben a választás megdöntését kérik, az alapon, hogy a választók száma egy-egy kerületben meghaladja a törvényben előírt 800-at, más részt pedig, minthogy a bizottság csak egy lista állított rendelkezésre, sok hiba csúszott be a választások alkalmánál.

Allatbetegségek. Minthogy Somogyországban a száj és köröm-fájás megszűnt, azért a község a zár alól feloldották azaz a korlátozással, hogy Ausztriába a szelídcsapókat számított 40 nap múlva szabad csak szállítani.

A letolyai farsához tartozó Pince községben a lefejele fellépett.

Halálos baleset. Cserner József musznai földmives estörtökön délután eltávozott hazulról. Pistolyát meglőtte és a szobában az asztalon felejtette. Mikor a gazda távozott, a két Cserner gyerek elkezdte a töltött pistollyal játszani. Egyszer csak a pistoly véletlenül elcsúszt a kisebbik gyermek kezében és a golyó a nagyobbik gyermek fejét fúrta keresztül. A fia azonnal meghalt.

Tolhegyvel. Egy kántorral történt, hogy a finác szűz dohányt talált nála, a meg is bírálgták 24 koronára. Ki is tört a végén.

— Ezért három embernek kell meghalnia. Még ugyanaz nap behívták a rendőrségre.

— Ki az a három ember, amit meg akar ölni?

— Én — csodálkozott a kántor.

— Maga hát. Hiszen mondta.

— Mondtani mondtam, de csak Isten tudja kik lesznek azok. Nyolc koronát kapok egy temetőért, hát három halottat kell a temetőbe kísérnem, hogy megkeressem a bíróságot.

Szerencsétlenség kukoricafosztás közben. Megrendítő szerencsétlenség történt 22-én este ózr. Kozáry Aurélné fényszénei majorjában. Legények, leányok vég hancurozás közben kukoricát fosztottak és a hangulat emelésére Pál Pista csásfordhegyi leány az odavetődött szőlőpásztorok egyikének puskiját felfogta és ezzel lövöldözni kezdett. A régi, rozsdás fegyver kezdetben estörtököt mondott és ebből a kedélyeskedő leány azt következtette, hogy sincs megtöltve. Így felbátorodva. Gombkötő Máriára fogta a töltetlennek vált fegyvert és elsütötte azt. A fegyver óriási dörvölést elsült és a sörétek a leány arcába hatoltak. A szerencsétlenül járt leány szemlélőnül terült el. Azonnal beszállították verbán-fagyva Szentgőtróra, ahol Dr. Misner Antal részesítette az első orvosi segélyben. A leány állapota válságos. A sörétek az orcsontba markáltak és innét nem sikerült eltávolítani.

Magyarország közgazdaságának vezetői. Ilyen címmel nemokára érdekes és a magánemében igen erőtelt munka hagyja el a sajtót. A Danubius Kereskedelmi r.-t. (Budapest, VI., Szondy-utca 93.) kiadásában megjelenő mű az ország köz-

gazdasági vállalatának vezetőit mutatja mutatója beéletrajzok és arcképek változatos, élénk sorozatában. Minthogy a műnek nemcsak szakirodalmi, hanem informatív jellege is lesz, a „Magyarország közgazdaságának vezetői”-ban hű tükrét találjuk hazánk közgazdasági és hiteléletének. Joggal számíthat a mű a legszélesebb kereskedelmi és pénzügyi körök komoly érdeklődésére, mert anyagát gondos körültekintéssel, nagybőrsé a helyszínen gyűjtjük össze s először szakemberek rendezik sajtó alá azt Nem csak életrajzi adatok felsorolására szorítkozik a könyv, hanem szines, a személyek és közgazdasági tevékenységüket hűen jellemző biográfiákkal közöl, amelyekből egy a szociológus, mint a pénzügyi szakember értékes anyagot meríthet. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok hitelképességének megítélésé szempontjából még éppezeleg korszakalkotó egédeszközt látunk ebben a munkában. mert eleven és pozitív adatokkal ki fogja egészíteni a mérlegben közölt holt számok alapján alkotott hitelvéleményt. Örömmel üdvözöljük ezt a könyvet, amelynek közkezdőveltségét már most megérjük jóslói. Szakemberek és közgazdasági írók, pénzügyi és kereskedelmi vezetői férfiak közreműködésével készült a munka s így elvárjuk, hogy nívós és értékes könyvet kapunk benne. A mű három kötetben fog megjelenni, még pedig: I. Nyilvánosságok, II. Kisvárosok és III. Budapest szerint folsztva. A teljes mű ára 70 korona, de kőteteken is kapható. Az I. kötet 30 korona, a II. és III. kötet pedig külön-külön 30—30 koronába kerül.

— Ünnepi műsor az „URANUS” színházban. Az „Uranus” színházban Szarvas szálloda (volt Edison színház) szombaton és vasárnap ünnepi előadás lesz. A 2 óras gazdag műsor először műköpökben van összehálts, melynek menedzsjé a kinematografiának remeke. E ritkán látható csodaszép műsort nagy áldozat árán szerzte meg az „Uranus” színház agilis igazgatója. Egy nagy élvezetűl fosztant meg magát az, aki e gyönyörű műsort elmulasztaná. A szombati és vasárnap előadást legérdekesebb teszi, hogy a mozivá „en fel fog lépni „Rózsakirálynő” című vígjátékban Parla Miel világhírű mozinészedő, ki játékaival és táncával az összes mozinészedőket felmulja. Bővebbet a falragaszok! Hétfőn és kedden új műsor.

Irodalom.

Az Élet c. szépirodalmi és kritikai hetilap október 26. számában találjuk Kosztolányi Dező és Jókay Lajos novelláit, Bodor Aladár, Falu Tamás és Edmond Rostand verseit. Török Gyula folytatja regényét, ez-unkivül Móricz Pál irt érdekes följegyzést a Semsey-családról, Ebaczky Elmér a porozok nagy asszonyáról, Lujza királyneőről. Halasi Andor színházi kritikája s a rendes aktuális rovatok, valamint a bőséges illusztrációk egészítik ki az Élet legfrissebb számát. Szerkeszti Pothó Sándor. Szerkesztőség és kiadóhivatal VII., Damjanich-utca 50. Előfizetési ára felévre 10 korona.

Uj Idők a Nemzeti Színház új darabjából Farkas Pál történelmi színművéből, melyne címe „A konvent biztos” mutatóba a harmadik felvonás utolsó jelenetét követően „Uj Idők” A lap élen ott találjuk Bíró Lajos érdekes társadalmi regényét, a „Szentlélek lovagját”. Elbeszélést Krudy Gyula irt „Tivoli” címmel. Paul Jób a „Szentcsövetség”-Pesten” című cikke mellett Vilányi Gyula Galápagósról irt, a Panama-csatorna menti szigetecsoportról. Muraközi Gyula novellája, Szabolcska Mihály, Lenkei Henrik, Farkas Imre verse, stb. tartkítja még a szövögrést, míg a

képek közül kiemeljük a Pozsonyi Erzsébet-templom főnyképeit, József főherceg és családja szarvasvadászatáról készült fotográfiáit, képet a „Volutno” égerséről stb. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 5 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 16. szám alatt.

Petőfi színezett lett. Ez a címe annak a művészi erejű, szép elbeszélésnek, amelyet Krudy Gyula irt Petőfi ifjúságáról a magyar leányvilág számára és amelyet Tutek Anna eleven lapja, a Magyar Lányok közül a heti számában. A gondos szerkesztő maga is irt erre a hétre és folytatja képi stert, okos rovatát, melynek címe „Katóka a könyvtárban”. Cikk budapesti különlegességekről, aztán az orosz kézművészi ismeretése, továbbá Nil regénye és Edmondo de Amicis örökbecstű nagy munkájának, a „Sziv”-nek folytatásá, számos művészi kép és fotográfia, stb. egészíti ki a Magyar Lányok legújabb számának változatos tartalmát. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Andrassy-ut 16.) kívánatra készíggel küld megválaszást.

Szokatlan című könyv hagyta el a sajtót — tudtukkal ez az első ezen a téren. — „Temetkezési intézetek kézi könyve” cím alatt. Miként címe is jelzi, kizárólag ezen szakma ügyeivel foglalkozik szokatlanul ügyes össze állításban és sok tanulságos dolgot tartalmaz.

A vállalatok sok hasznát vehetik és jól teszik ha megszerezik.

Bérmvente megkldti csekély 1 korona 30 f. a kiadó Selenyi Antal temet. intézeti rendező Pécselt.

Szerkesztői üzenetek.

— P. J. Közönlük Szellemi életének szípköréből máskorra is élérünk.

NESTLE FELE GYERMEK-É LISZT?

CSECSEMŐK, GYOMORBETEGEK ÉS ÁBADOZÓK RÉSZÉRE

5 Kísérleti cséjokra fél dobozok a 1 Korona!

A lisztet szülésznőknek próbadozók és róplakot ingyen rendelkezésre állnak a HERUDA NÁNDORHAL féle 30 gr. fórkártyán BUDAPEST, IV. Kossuth-lajos utca 73.



ETERNIT-MŰVEK

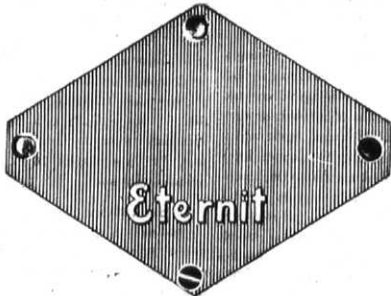
=Hatschek Lajos=
BUDAPEST NYERGESÚJFALU

Központi iroda:

Budapest VI. ker.,
Andrássy-ut 33 sz.
Telefon: 171-72. 12-02

ETERNIT-PALA

a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga

**Vigyázat! Nagyon fontos!**

Kapható: HORVÁTH GYÖRGY palafedőmester
és LEHR OSZKÁR fakereskedőnél Nagykanizsán.

ETERNIT-PALA csak akkor valódi, ha a fenti rajz szerint minden egyes lap a törvényesen védett szójeggyel „ETERNIT”-tel van ellátva, gyövesedjék tehát mindenkor csak kifejezetten csak valódi **HATSCHÉK-féle ETERNIT-palát** kérni és a tárgyát visszautasítani.

AZ ETERNIT-MŰVEK aállítólépessége a Nyergesújfaluban történt gyárnagyob-
bítás következtében 80 százalékkal emelkedett az elmúlt
évhöz képest, anyagállítások tehát a leggyorsabban történhetnek.

Újabb rendszerű **RHOMBUS** és **HALPIKELY-lapok**a különösen felhívjuk szives figyelmét.

Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz

osak is ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogáriákban, gyógyszerárakban és
illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

kölniviz-szappant,
kölnivizet és pou-
dert, ha nincs rajta

az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzótt
Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfs-
platz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és után-
zótt kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant,
ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kap-
ható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyar-
országi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

Aspirin
tabletták

fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb.
elment fájdalomcsillapítószert,
hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük
a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Ezek eredeti-
csoomagolásban csövenként 20 tablettát á 0,5 g
1 kor. 20 fill. ért kaphatók.
Minden tablettán az Aspirin szó látható.



Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz

osak is ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogáriákban, gyógyszerárakban és
illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

kölniviz-szappant,
kölnivizet és pou-
dert, ha nincs rajta

az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzótt
Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfs-
platz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és után-
zótt kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant,
ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kap-
ható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyar-
országi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.



Wotan



Lámpa

A legjobb és a legtartósabb dróttázas lámpa.
Huzott dróttázzal 75% árammegtakarítás.

Kapható Villanyüzemelési Üzletekben, villanytelepítőknél és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.